

Gospodarstvo

Podravje •

Cena pšenice naj bi ob žetvi padla

➔ Stran 5

Aktualno

Slovenija •

Ljubljanske mlekarne kmetom pet centov več za mleko

➔ Stran 2

vrčnost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 5. aprila 2022

Letnik LXXV • št. 26 • Odgovorna urednica: Simona Meznarič • ISSN 1581-6257 • Cena: 1,55 EUR

Danes priloga

Simfonija
bivanja

Aktualno

Ptuj • Začetek meritev za gradnjo nove ceste v Novi vasi

➔ Stran 3

V središču

Slov. gorice •

Ne lepa, na kmetijo je bila zaželena delovna moč

➔ Strani 6 in 7

Ljudje in dogodki

Slovenija •

Zlivanje gnojnice po zdravnikih na družbenih omrežjih

➔ Stran 9

Spodnje Podravje • Še leta daleč do nujno potrebne „hitre“ ceste

Obiski ministrov ne dajejo rezultata

Hitra cesta od Ormoža mimo Gorišnice in Markovcev do Ptuja z navezavo na avtocestno omrežje tudi v iztekajočem se mandatu državnega zbora ne bo dobila kljukice. Cesta, ki jo v Spodnjem Podravju „gradijo“ več kot dve desetletji, bo očitno tema političnega prežvekovanja še nekaj naslednjih let.

Več na strani 3.

Foto: CG

Ormož •

Uničena Hardeška šuma zaradi pridobivanja gline

➔ Stran 2

Podjetništvo •

Pnevmatike vse dražje in težje dobavljive

➔ Stran 5

torkova
izdaja

Expo Dubaj •

Ormoški Zavod za turizem porabil 6.000 evrov, ptujski razstave ni obiskal

➔ Strani 6 in 7

Ormož • Uničena Hardeška šuma zaradi pridobivanja gline

»To je ogromna zevajoča planota in naravna katastrofa«

Med Ormožani se širi zaskrbljenost zaradi ogromne sečnje dreves in brutalnega širjenja tamkajšnjega glinokopa. Od nekdanjega gozda so ostali praktično samo še obronki, za povrh pa na del degradirane in puste planote še odlagajo odpadke gradbenega materiala. Domačini se nikakor ne strinjajo s katastrofalnim stanjem v svojem okolju.

»Hardeška šuma je bila stoletna šuma, ki jo je dala zasaditi Marija Terezija za nudenje zaščite pred vetrom. Od včasih mogočnega gozda so danes ostali le še obronki, ki jih očitno ne smejo podreti. To, kar se je tukaj zgodilo, presega vse meje zdravega razuma,« na brutalne posege v naravo opozarja Jožef Borak s Hardeka, ki je zaskrbljen zaradi izjemne degradacije območja Hardeške šume.

Omenjeno območje izkorišča za pridobivanje gline ormoška opekarna Wienerberger. Že pred leti so domačini opazili goloseke na posameznih parcelah Hardeške šume, ki so se v zadnjih letih izjemno razširili, praktično na celotno območje, ter pomaknili proti vasi Litmerk. »Opekarstvo je v Ormožu tradicija, glinokopi so bili dejstvo. Svojčas je bilo glinokopov glede na kapacitete nekdanjih opekarn bistveno manj, pa tudi imel sem občutek, da so to morali početi veliko bolj odgovorno. Toda ko je ormoško opekarno prevzela avstrijska družba Wienerberger Ziegelindustrie, se je začela tista prava industrijska eksploatacija gline in do okolja zares neodgovorni posegi.« Na zadnji golosek še kažejo kupi hlodov.

Na drugi strani pa o sanaciji degradiranega območja ni ne duha ne sluha, opozarja sogovornik. Še več. Na delu degradiranega območja se nalagajo kupi različnega gradbenega materiala, ki ga tod odlagajo tovarnjaki: »Ni projekta

oz. nihče ne realizira sanacije tega območja. Kam izginja namenski denar za sanacijo?! To je sedaj ena ogromna zevajoča planota, ki kaže na izjemen, katastrofalen poseg in uničenje narave.«

Wienerberger: »Imamo vsa potrebna dovoljenja in soglasja«

Z vprašanji glede izvedenih posegov ter sanacije območja smo se obrnili na podjetje Wienerberger, o načrtih glede sanacije pa smo povprašali tudi župana občine Danijela Vrbnjaka. Tako odgovore

župana kakor podjetja Wienerberger so nam posredovali v skupnem mailu, iz županove pisarne.

Na Wienerbergerju so pojasnili, da so imeli oz. imajo za širitve glinokopa na območju Hardeške šume vsa zahtevana dovoljenja in soglasja v skladu z rudarskimi in okoljskimi predpisi in standardi. V nadaljevanju razlagajo, da je Hardeška šuma po občinskem prostorskem načrtu po namenski rabi opredeljena kot območje nadzemnega pridobivalnega prostora, torej za izkoriščanje opekarske gline, ki jih za potrebe lastne dejavnosti izvaja omenjeno podjetje.

Foto: MH

»Gre za izjemno eksploatiranje gline, za katero ne vemo, kje se bo končalo. Vsako leto ugotavljamo, da je stanje katastrofalno in da se samo še širi. Zares smo zaskrbljeni, kdaj bo temu konec,« na brutalne posege opozarja Jožef Borak in pokaže na ostanke nekdanj mogočne Hardeške šume.

Foto: MH

Namesto gozda degradirana, velikanska pusta planota s kupi gradbenega materiala.

»Kje je meja tako brutalnih posegov?«

Čeprav ima opekarna s pravno-formalne plati, kot kaže, vsa potrebna dovoljenja, pa se zaskrbljeni domačini na drugi strani sprašujejo, kje je meja tako brutalnih posegov in kje so okoljevarstvene in naravovarstvene organizacije. »Nihče območja ne sanira, del območja se spreminja v gradbeno odlagališče. Ne vem, kje so tisti, ki bi to morali nadzorovati. Hardeško šumo je dobesedno požrlo. Imam občutek, da bodo kopali tako daleč, do koder bo glina, pa čeprav bodo počasi morali seliti ljudi. Glinokop bi moral imeti določeno mejo, do kod se lahko širi. Tukaj očitno ni nobenih pravil igre. Gre za izjemno izkoriščanje gline, za katero ne vemo, kje se bo končalo. Vsako leto ugotavljamo, da je stanje katastrofalno in da se samo še širi. Zares smo zaskrbljeni, kdaj bo tega konec. Kot vidimo, je še zadnji del gozda, ki je poleg roba še ostal, že označen. Očitno kmalu še tistega ne bo ...,« je ogorčen Borak.

Gre za veliko območje, ki je bilo z vidika pridobivanja rudarske pravice za izkoriščanje razdeljeno po fazah v več širitev. »Sedanje izkoriščanje na območju glinokopa Hardeška šuma je opredeljeno kot širitev 4 (četrti polje, op. a.). V skladu z rudarskim projektom je treba najmanj eno leto pred predvidenim izkoriščanjem opraviti golosek, za kar Zavod za gozdove poda dovoljenje za posek gozdnih asortimentov,« so med drugim zapisali.

Sanacije že izkoriščenih območij (še vedno) ni

Glede načrtov okrog sanacije pa so pojasnili, da je bilo območje širitve 1 v celoti preneseno na Občino Ormož, ki je tudi za to že izkoriščeno območje spremenila OPN in se ne šteje več kot nadzemni pridobivalni prostor.

Za preostali dve že izkoriščeni območji (2 in 3) pa končno sanacijo obljubljajo v roku dveh do treh let.

V skladu z rudarskim projektom in izdanimi dovoljenji pristojnih institucij bodo – tako pravijo – izvedli pogozditev in vzpostavitev v prejšnje stanje, seveda na nižjem nivoju.

Z občine pa so ob tem dodali, da ostajajo pri načrtih glede izgradnje industrijske cone: »V fazi gradnje industrijske cone bo seveda tudi izvedena ozelenitev na nekaterih območjih.«

Monika Horvat

Podravje • Če kmetje ne bodo prenesli cenovnih pritiskov, bodo police v trgovinah prazne

Ljubljanske mlekarne že napovedale višjo odkupno ceno mleka

Ljubljanske mlekarne, ki so z več kot 50-odstotnim deležem največji odkupovalec surovega mleka pri nas, so prisluhnile zahtevi kmetov in napovedujejo dvig odkupne cene mleka za pet centov do konca maja. »S tem dvigom cene vsaj nekoliko premoščamo višje cene reprodukcijskega materiala in se približujemo evropskemu povprečju, do zdaj smo bili namreč na repu,« je zvišanje pokomentiral predsednik Sindikata kmetov Slovenije Anton Medved.

Predstavniki slovenskih mlekar, Zdržne zveze Slovenije, Zbornice kmetijskih in živilskih

podjetij pri GZS, Sindikata kmetov ter največjih trgovcev so se o odkupnih cenah in stanju mlekarne pa-

noge prvič pogovarjali 24. marca. Strinjali so se, da se bodo izplačila kmetom izvajala po kilogramu in ne več po litru mleka, podobno velja v večini evropskih držav. »Liter mleka namreč ni enako kilogramu mleka, na drugi strani pa se maslo in skuta prodajata v gramih oz. kilogramih, tako da smo bili kmetje na tem področju oškodovani vsaj za tri odstotke. S to spremembo merske enote pa vnašamo zgolj evropsko prakso,« je dodatno pojasnil Medved.

Kmetje, mlekarne in trgovci za skupno mizo vsaj dvakrat letno

Minuli teden so se deležniki v t. i. mlekarski verigi vnovič sestali. Rezultat pogovorov so prve sporočile Ljubljanske mlekarne, ki bodo odkupno ceno mleka ta mesec povišale za 2,5 centa, v maju pa za do-

Foto: ČG

V Sindikatu kmetov Slovenije si želijo, da trgovci ne bi dodatno dražili mlečnih izdelkov oz. če že – največ za pet centov. »Vemo, da za potrošnika podražitve niso prijetne, žal pa se temu ne moremo izogniti. Če kmetje ne bomo prenesli cenovnih pritiskov, potem bodo tudi police prazne,« je dejal predsednik sindikata Anton Medved.

datna 2,5 centa. Skupaj to pomeni dvig cene za pet centov do konca maja, kar je bila tudi zahteva kmetov. Za Ljubljanske mlekarne bo to pomenilo kar 35-odstotno povišanje odkupne cene surovega mleka glede na maj 2021. Ob tem so zagotovili, da bodo tudi nadalje spremljali razmere na trgu in v primeru drastičnih povečanj stroškov temu

sledili tudi z dvigi odkupnih cen. Odločitev največje predelovalke mleka pri nas pozdravlja tudi Sindikat kmetov Slovenije. Ali bodo Ljubljanskim mlekarnam sledile še ostale, Anton Medved, predsednik sindikata, v tem trenutku ne ve. Po neuradnih informacijah pa naj bi na zvišanje odkupnih cen mleka sicer pristalo več velikih kupcev

mleka. A tokratno zvišanje je zgolj začasna rešitev. »S slovenskimi mlekarnami želimo vzpostaviti dialog, neke vrste mlekarsko verigo. Dogovorili smo se, da se bomo na temo stanja v mlekarski panogi sestali vsaj dvakrat letno, kar označujem za velik uspeh, saj 30 let zagotovo takšnih pogovorov ni bilo.«

Moja Vtič

Povišanje cen se bo na kmetovem računu poznalo šele junija

Da napovedan dvig cen pomeni olajšanje za mlekarje, meni tudi Janko Petrovič, direktor ptujске Mlekarske zadruge. »Ne spomnim se, kdaj je bila nazadnje dosežena korekcija cene za pet centov v dveh mesecih. Deležniki so le spoznali, da vrag jemlje šalo.« Vendar pa Petrovič opozarja, da se bodo aprilske višje odkupne cene mleka v kmetovi denarnici poznale šele junija, majske pa šele julija. »Kmet bo sedaj celi april oddajal mleko in nato obračun ter plačilo v skladu s plačilnimi roki prejel junija. Zavedamo se, da bi kmetje denar potrebovali sedaj, vendar čez noč spremembe celotnega sistema niso možne.«

Foto: ČG

Spodnje Podravje • Še leta daleč do „hitre“ ceste

Brez gradbenega dovoljenja ne bo šlo

Hitra cesta od Ormoža mimo Gorišnice in Markovcev do Ptuja z navezavo na avtocestno omrežje tudi v iztekajočem se mandatu državnega zbora ne bo dobila kljukice. Cesta, ki jo v Spodnjem Podravju „gradijo“ več kot dve desetletji, bo očitno tema političnega prežvekovanja še nekaj naslednjih let.

Gre za projekt, na katerem se vedno znova in znova najdejo prepreke, ki zavirajo postopke. Seveda se zastavi vprašanje, kako se pri določenih naložbah lahko uredi vsa dokumentacija in gre investitor kot valjar proti svojemu cilju, medtem ko se pri drugih v 20 letih premika po poljze. Slikovit primer tovrstnega projekta je ptujsko-ormoška prometnica, ki se je v tem obdobju za nameček še pre-kategorizirala, od načrtovane hitre ceste v glavno regionalno cesto. Na trasi so sicer zgradili nekaj osamelcev, dva izmed njih (viadukt Lešnica v Ormožu in ptujski Puhov most) služita lokalnemu prometu, tretji – viadukt Sejanca – ta čas sameva med ormoškimi polji.

Kje in zakaj se zatika

Medtem ko sta gradnja viadukta Sejanca in objava razpisa za gradnjo ceste od Ormoža do Markovcev dajala upanje, da bi se lahko v kratkem z novo cesto povežemo vsaj Ormož, Gorišnica in Markovci, se tudi ta cilj vse bolj odmika. Za odsek ceste med Markovci in Gorišnico manjka gradbeno dovoljenje, za traso od Gorišnice do Ormoža pa DARS, ki bo investitor gradnje, dopolnjuje projektno dokumentacijo. „Problem je nastal pri tako imenovanih kumulativnih vplivih, ki so posledica medsebojne povezanosti odsekov Markovci–Gorišnica in Gorišnica–Ormož

oziroma njenega medsebojnega vpliva v času obratovanja ceste, ko bo zgrajena. Na tem odseku se zaključujejo dopolnitve PZI dokumentacije, ki so posledice dodatnih omilitvenih ukrepov, to pa so protipoplavni ukrepi, protihrupna zaščita in prehodi za male živali,“ so pojasnili na DARS.

Povedali so še, da gradbeno dovoljenje za odsek Gorišnica–Ormož, kjer je že zgrajen viadukt Sejanca, sicer ni ogroženo, saj je pravnomnočno in veljavno.

Gradbeno pridobivajo od začetka 2020

Po dveh letih od začetka postopka je investitor gradnje ceste še vedno brez gradbenega dovoljenja za odsek Markovci–Gorišnica. „Gradbeno dovoljenje je v pridobivanju od februarja 2020. Manjka zgolj mnenje Zavoda RS za varstvo narave (ZRSVN),“ pravi na DARS. O vprašanju, kdaj bi lahko dovoljenje pridobili, pravijo, da je glede na dosedanje izkušnje to zelo nevhvalno napovedovati: „Glede na to, da so bili že do sedaj preseženi vsi razumni roki.“ Vseeno pa z optimizmom računajo, da bi gradbeno dovoljenje pridobili do letošnje jeseni, so dodali.

Ker DARS za cesto nima gradbenega dovoljenja, stoji tudi postopek izbire izvajalca gradnje. Razpis so objavili septembra 2020, v prvi fazi so preverjali usposobljenost

Foto: CG

V skladu s prometno resolucijo bi cesto Ormož–Markovci zgradili do leta 2024. Papir pač prenese vse ...

izvajalcev. Za delo se potegujejo največja slovenska in bližja tuja gradbena podjetja. Okvirna vrednost gradnje 16 kilometrov ceste Markovci–Ormož z navezavami na lokalni promet (nadvozi, križi-

šča, krožišča) ter mostovima čez dravski kanal in reko Pesnico je bila ocenjena na okoli 50 milijonov evrov. Glede na impulzivno rast cen v minulih dveh letih, ki zaznamujejo predvsem gradbeni sektor,

je pričakovati, da bo vrednost ponudb za gradnjo višja od navedene ocene vrednosti. Finančne ponudbe bodo gradbeniki DARSu predložili v drugi fazi postopka javnega naročila, za katerega sicer priprav-

ljajo popis del. Z razpisom bo DARS nadaljeval, ko bo več znanega v zvezi s pridobitvijo manjkajočega gradbenega dovoljenja za odsek Markovci–Gorišnica oziroma po pridobitvi manjkajočega mnenja ZRSVN, so navedli za Štajerski tednik.

Na Ptuj nič novega

Medtem ko se zatika v smeri proti Ormožu, tudi pogled proti Ptujju oziroma ptujski obvoznici ne kaže nobenih vidnih premikov. Kot smo že poročali, pa tečejo pogovori v smeri, da bi Ptuj dobil še en most čez Dravo. Prav tako se na ravni občina–država razvija ideja o gradnji obvozne ceste, ki bi peljala vzporedno z Dornavsko, od Puhove ulice do odlagališča Gajke.

Mojca Zemljarič

Obiski ministrov ne dajejo rezultata

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec je junija lani, ko je vlada obiskala Spodnje Podravje, poudaril, da želi, da bi se gradnja ceste Ptuj–Ormož začela v tekočem letu, torej 2021. Med drugim je izpostavil: „Ne želim biti eden izmed ministrov v vrsti, ki je prišel na teren samo z obljubami, ampak želim reči, da bomo to izpeljali.“

Kot kaže, se njegova napoved o začetku gradnje ceste lep čas ne bo uresničila, verjetno niti v letu 2022. Tako se bo še en vladni mandat končal, ne da bi Spodnje Podravje prišlo do regijsko pomembne prometne povezave, ki se jo sem in tja kolobari že dve desetletji. Vrtovec očitno ne bo zadnji v vrsti številnih ministrov infrastrukturnega oziroma prometnega resorja, ki so v Spodnje Podravje prihajali na temo te nesrečne ceste, med drugimi so to bili Alenka Bratušek, Peter Gašperšič, Samo Omerzel, Patrik Vlačič, Radovan Žerjav, Janez Božič, Jakob Presečnik in še kateri. Noben obisk ministra ni dal želenega rezultata, saj Spodnje Podravje ceste nima.

Starše • Sanacije Ptujске ceste letos še ne bo

Postopki odkupa zemljišč so se zavlekli

Pričakovane obnove Ptujске ceste v občini Starše v letošnjem letu še ne bo. Postopki glede odkupa zemljišč, kjer se predvideva gradnja krožišč, so se namreč zapletli. Z večino lastnikov jim je sicer uspelo skleniti dogovore, trije pa se niso strinjali s ponujeno ceno.

Foto: CG

Sanacijo Ptujске ceste v Staršah bodo začeli šele v naslednjem letu.

»Lastniki zemljišč bi morali razumeti, da so posegi v lastnino nujni. Sanacija regionalne ceste skozi Starše je za občino zelo pomembna, saj se bodo uredila krožišča ter kolesarske steze in pločniki, zaradi česar se bo posledično izboljšala prometna varnost v kraju,« je povedal župan Stanislav Greifoner. Gradnjo naj bi

tako predvidoma začeli šele v prihodnjem letu. Vse postopke vodi Direkcija RS za infrastrukturo (Direkcija), tudi odkupe zemljišč, saj gre za sanacijo regionalne ceste. Kot je znano, gre za obnovo vozišča v dolžini 1.050 metrov in izgradnjo treh krožišč, ureditev površin za pešce in kolesarje, odvodnjavanja in razsvetljave. Po

besedah Greifonerja so krožišča smiselna in potrebna: »Sedanja križišča pri šoli ter trgovini Jager sta zelo obremenjeni in varnostno sporni, sploh za pešce in kolesarje.« Ocenjena vrednost investicije znaša 3,3 milijona evrov, od tega je delež Direkcije 2,4 milijona evrov, občine pa 900.000 evrov.

EK

Ptuj • Občina naročila uskladitev mej in parcelacijo

Začetek meritev za gradnjo nove ceste v Novi vasi

Interesi posameznikov v Novi vasi so si povsem nasprotujoči. Nekateri si prizadevajo za to, da bi se gradnja dostopne ceste do predvidenega novega naselja iz Slovenskogoriške gradila čim prej, za lastnike parcel, po katerih bi ta tekla, pa je izbrana varianta in pot do nje najslabša možna.

Foto: CG

Razlastitveni postopki še niso končani.

Jutri, v sredo, bo za vse vpletene pomemben dan. Začnejo se namreč meritve, kar pa še ne pomeni, da so razlastitveni postopki končani. Naročnik parcelacije v Novi vasi je Mestna občina (MO) Ptuj. Postopek za ureditev mej in parcelacije za zemljišča, po katerih je predvidena umestitev nove ceste, jim je dovolila Upravna

enota. Izvajalcu je MO Ptuj naročila, da opravi meritve, vabljenega pa so vse stranke v postopku, tudi lastniki zemljišč, za katera tečejo razlastitveni postopki. Med njimi je tudi Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB). Šele ko bo vse to opravljeno, bo UE odločila o upravičenosti predlaganih razlastitev.

Sklep za začetek postopka razlastitve so sicer izdali že aprila lani. Pripravljalna dela in parcelacija zaradi izgradnje povezovalne ceste med Slovenskogoriško in predvidenim novim naseljem hiš ne pomeni, da je dokončna odločitev o razlastitvah sprejeta. Je pa to zelo verjetna možnost.

DK

Sp. Podravje • Izžreban vrsti red kandidatnih strank v 8. volilni enoti

S kandidati zastopane vse liste in stranke

Že objavljenim kandidatom 17 list in strank, ki se bodo potegovali za poslanska mesta v Spodnjem Podravju, so se do izteka oddaje kandidatur konec minulega tedna pridružili še novi. Gre za listo Borisa Popoviča - Digitalizirajmo Slovenijo, Naša prihodnost in dobra država ter ZOS - Zavezništvo osvobodimo Slovenijo.

Foto: Sta

Volilna komisija volilne enote Ptuj je v petek opravila žreb vrstnega reda kandidatnih list za aprilске državnozborske volitve. V osmi volilni enoti je kandidatno listo vložilo 20 strank in list. Listo Borisa Popoviča - Digitalizirajmo Slovenijo so v osmi volilni enoti sprva zavrnili, saj naj ne bi izpolnjevala zakonsko predpisane 35-odstotne spolne kvote, in sicer zaradi premalo moških kandidatov. Po mnenju Borisa Popoviča je šlo pri zavrnitvi njihove liste za nesporazum, zato so se na odločbo volilne komisije pritožili na vrhovno sodišče. K pritožbi so priložili vse potrebne priloge, zato so v ptujski volilni enoti v ponovnem odločanju Popovičevo listo sprejeli.

V ormoškem volilnem okraju (VO 2) bo listo Borisa Popoviča zastopal Boris Rošker, na Ptujskem pa David Fujs (VO 9), Niko Forjan (VO 10) in Lea Fujs (VO 11).

Na kandidatni listo Naša prihodnost in dobra država bo na ormoškem območju kandidiral Bogomir Luci (VO 2), na ptujskem pa Sara Tanšek (VO 9 in VO 11) in Simona Mauko (VO 10).

Za ZOS - Zavezništvo osvobodimo Slovenijo pa bo na območju treh ormoških občin kandidiral Petra Mavrič (VO 2), na širšem Ptujskem pa Alojz Kojzek (VO 9 in VO 10) in Marjeta Kodrič (VO 11).

Volivci v Spodnjem Podravju bodo tako lahko izbirali med kandidati vseh list in strank v Sloveniji, ki so se podale v letošnje državnozborske volitve.

Ur

Podravje • Ekosklad zaprl pipico za več ukrepov

Za socialno šibke manj razpisov

Ekoskladov denar za (delne) energetske prenovе stavb socialno ogroženim ni več na voljo.

Foto: LH

Pred dnevi je Ekosklad zaradi porabe denarja zaprl javni poziv ZERO500 za zmanjševanje energetske revščine. V okviru drugega javnega poziva je bilo na voljo skupno nekaj več kot 3,8 milijona evrov, projekt je bil financiran iz kohezijskega sklada. Kot smo poročali, so bila socialno šibkim po tem pozivu na voljo nepovratna sredstva za toplotno izolacijo strehe ali stropa, fasade, vgradnjo energijsko učinkovitih oken in/ali vhodnih vrat, zamenjavo sistema priprave tople vode z grelnikom vode s sprejemniki sončne energije ali s toplotno črpalko, vgradnja lokalnega prezračevanja z vračanjem toplote odpadnega zraka. Višina spodbude je znašala 100 % upravičenih stroškov investicije, vendar ne več kot 9.620 evrov (z DDV) za izvedbo enega ali kombinacijo izbranih ukrepov oz. 15.000 evrov, če se je spodbuda dodelila izključno za izvedbo ukrepa toplotne izolacije strehe ali stropa proti neogrevanemu prostoru skupaj z menjavo strešne kritine.

Kljub napovedi, da bodo zaprli še en poziv, prav tako namenjen socialno šibkim občanom, in sicer za zamenjavo starih peči z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso, je ta ponovno odprt.

V občini Ormož so bili sicer pri črpanju teh sredstev zelo uspešni, saj so/bodo v okviru obeh javnih pozivov občanom, ki prejemajo socialno pomoč ali varstveni dodek, v triletnem obdobju izvedli (delne) energetske obnove starejših stanovanjskih hiš v skupni višini okoli 138.000 evrov. Po večini gre za menjavo oken in izvedbo fasad.

Novega poziva, ki bi bil namenjen zmanjševanju energetske revščine za socialno ogrožene, pa do konca leta 2024 na Ekoskladu ne predvidevajo.

MH

Ptuj • Vrtčevska skupina za otroke s posebnimi potrebami

Razvojni oddelek pod okrilje OŠ dr. Ljudevita Pivka

Osnova šola dr. Ljudevita Pivka bo jeseni prevzela predšolski oddelek s prilagojenim programom oz. razvojni oddelek. Slednji je do letos deloval v okviru Vrtca Ptuj, njegova ustanoviteljica pa je bila MO Ptuj, ki je zagotavljala tudi del financ za njegovo delovanje. Po novem pa se bo financiranje porazdelilo na 16 občin, ki so hkrati tudi ustanoviteljice OŠ dr. Ljudevita Pivka.

»Vsi skupaj smo mnenja, da bomo na tak način lažje zagotavljali ustrezen strokovni kader, ki je že zaposlen na naši šoli. Med drugim si bomo prizadevali, da bo obravnavala otrok s posebnimi potrebami čim bolj strokovna in da bomo vključili vse strokovnjake, ki jih bodo otroci potrebovali,« je izpostavila ravnateljica Lidija Marin. Njihovi strokovni delavci otroke razvojnega oddelka dobro poznajo, saj so bili že do sedaj aktivno vključeni v njihovo obravnavo. Prav tako pa pomagajo tudi vsem tistim otrokom s posebnimi potrebami, ki so vključeni v redne oddelke vrtcev.

Prostori ostajajo v enoti Marjetica na Ptuj, tako kot je bilo to do sedaj, predvsem zaradi vključevanja v redno skupino vrtčevskih otrok. Vključevanje v redne oddelke je po besedah Marinove izredno pomembno, ni pa vedno mogoče: »Otroci, ki imajo specifične težave, potrebujejo individualno obrav-

Foto: CG

Oddelek predšolskih otrok s prilagojenim programom ostaja v enoti Marjetica na Ptuj.

navo, ki jo bodo izvajali različni strokovnjaki glede na individualne potrebe otrok. Zgodnja obravnavanje otrok s posebnimi potrebami je namreč izrednega pomena, saj je

ravno predšolsko obdobje tisto, ki je zelo pomembno za nadaljnji razvoj otroka.«

Prostora je dovolj za dva razvojna oddelka

V oddelek prilagojenega programa v predšolskem obdobju je po normativih lahko vključenih največ šest otrok, v starostnem razponu od 1. do 6. leta starosti, lahko pa tudi do 7. leta, če ima otrok odložitve šolanja. V skupino bodo lahko vključeni otroci iz vseh 16 občin ustanoviteljic. Če bo potreb več, bodo oblikovali še en dodatni oddelek. Kot je pojasnila Marinova, vpis v prilagojeni predšolski pro-

gram ne poteka enako kot vpis otrok v redne oddelke. »Otroka se lahko vključi v prilagojen program na osnovi zapisnika multidisciplinarnega tima za zgodnjo obravnavo, ki deluje v okviru razvojne ambulante s Centrom za zgodnjo obravnavo v Splošni bolnišnici Ptuj. Vpis v razvojni oddelek se vedno izvede s soglasjem omenjenega tima in staršev. Za vsakega otroka s posebnimi potrebami se pripravi tudi individualiziran program.«

OŠ dr. Ljudevita Pivka bo imela prostore v enoti Marjetica v brezplačen najem, materialne stroške pa bodo krile vse občine soustanoviteljice.

Estera Korošec

Ormož • Odprt javni poziv za reševanje prvega stanovanjskega problema

Za zasebno parcelo od 2.000 evrov, za občinsko tretjino kupnine

Občina Ormož je stopila naproti mladim in mladim družinam, ki rešujejo prvi stanovanjski problem - kupujejo nepremičnino (stavbno zemljišče, stanovanje ali hišo) ali gradijo. Višine enkratne denarne pomoči so različne, od 2.000 evrov do največ tretjine kupnine za občinska zemljišča. Ob trenutni situaciji pa se zastavlja vprašanje, koliko bodo te spodbude dejansko pripomogle k nakupom in gradnji glede na vse višje cene nepremičnin in gradbenih materialov.

Cene nepremičnin rastejo v nebo in dosegajo rekordne vrednosti, zaradi česar si mladi še toliko težje privoščijo lastno streho nad glavo. S problematiko izseljevanja mladih se sicer že leta sooča tudi ormoška občina, ki se je aktivno lotila reševanja te problematike. Poleg subvencioniranja komunalnega prispevka za mlade in mlade družine so mladim ponudili občinske parcele po znižani ceni. Prodanih je bila večina parcel

pri Vinski kleti, občina pa nadaljuje z urejanjem dodatnih zemljišč. Z letošnjim letom omogočajo tudi pridobitev enkratne denarne pomoči tudi za nakup zemljišča za stanovanjsko gradnjo, ki ni v občinski lasti, za prvo gradnjo ali za nakup hiše ali stanovanja, do nje pa so upravičeni mladi pod 41 let in mlade družine z vsaj enim šolobveznim otrokom (ne glede na starost staršev), ki rešujejo prvi stanovanjski problem.

Najvišja pomoč ob nakupu občinske parcele

Višine pomoči so različne, največ, tretjino kupnine, lahko prejme upravičenec pri nakupu občinske gradbene parcele. Medtem ko za nakup nepremičnine, ki ni v občinski lasti, ali gradnjo mlada oseba oz. par brez otrok lahko pridobi največ 2.000 evrov, mlada družina pa največ 3.000 evrov glede

na razpoložljiva sredstva. Upravičenec lahko dodatno prejme še: do največ 600 evrov, če gre za nakup zemljišča za stanovanjsko gradnjo ali gradnjo hiše ali posameznega stanovanja na kulturno varstvenem območju, do največ 500 evrov v naseljih z visoko starostno strukturo prebivalstva (kjer je po podatkih statističnega urada povprečna starost nad 45 let), do največ 300 evrov v naseljih, kjer je skupni prirast prebivalstva negativen (iz dodatne pomoči je izzveto naselje Ormož) ter na število otrok v mladi družini (največ 200 evrov za enega otroka, 300 evrov za dva ter do največ 500 evrov za tri ali več otrok).

Sredstva se bodo delila na podlagi javnega razpisa, ki je že objavljen na občinski spletni strani. Ta bo odprt predvidoma do jeseni. Skupno bo na voljo 40.000 evrov. Po zagotovitvi vodstva občine brez finančne pomoči naj ne bi ostal noben upravičenec, saj bi v primeru, da razpoložljiva sredstva ne bi zadoščala za dodelitev vsem, ta razdelili proporcionalno.

Monika Horvat

Foto: MH

Lastno streho nad glavo si mladi vse težje privoščijo. Da bi zadržali mlade in jih spodbudili h gradnji, občina Ormož izvaja več ukrepov.

Podravje • Mlin Korošec minule tedne mlel noč in dan

Moka se je podražila tudi do 50 odstotkov

V minulih tednih so v Mlinu Korošec stroji mleli noč in dan. »Takšnega povpraševanja, kot je bilo sedaj, še nismo doživeli,« je povedal direktor Daniel Korošec. Proizvodnja moke se je povečala za kar 40 odstotkov. Sedaj se razmere že umirjajo, opaza Korošec. »Prodaja v maloprodaji je skorajda zamrla, saj kupci sedaj uporabljajo zaloge, v veleprodaji pa smo tudi že na tekočih naročilih.«

Zaradi omejevanja izvoza pšenice iz Madžarske in Srbije so mnogi slovenski peki ostali brez dobaviteljev moke. »Nastala je panika in dnevno smo prejeli številna povpraševanja. Toda odločili smo se, da novih strank ne bomo sprejemali, temveč bomo poskrbeli za obstoječe. Tako je nastalo kar nekaj vroče krvi, ker smo nekate-

re zavrnili.« Kljub temu pa moka v mlinu nikoli ni zmanjkalo. »Še vedno skladiščimo nekaj slovenske pšenice, si pa sedaj pomagamo tudi z uvozom. Zagotovo pa lahko rečem, da je pšenice do nove žetve še dovolj,« je ocenil Korošec.

A medtem ko so se na eni strani mlinarji ubadali z dobavo pšenice, so se na drugi strani tudi s ceno te

pomembne poljščine. »Medtem ko sem še sredi februarja menil, da je 330 evrov za tono suhe pšenice res preveč, sem jo bil sedaj primoran kupiti še po višji ceni, to pomeni nad 400 evrov. Zaradi dražje surovine, embalaže, energije smo morali tudi mi zvišati ceno naših izdelkov, tudi do 50 %, predvsem v veleprodaji,« je pojasnil zabovski mlinar. In kje se bo cena ustavila?

»Dokler se vojna v Ukrajini ne bo ustavila, je težko karkoli napovedovati. Cena na borzi je sicer že padla za deset evrov, vendar je to lahko posledica zgolj kakšne transakcije.« Ob tem pa je dodal, da drži, da sta Ukrajina in Rusija veliki proizvajalki žit, skupaj namreč zagotavljata 30 odstotkov svetovnega deleža izvoza pšenice, vendar pa njun izvoz ni ključnega pomena za Evropsko unijo, slednja je namreč glavna izvoznica pšenice in ječmena. »EU je lani izvozila 20 milijonov ton pšenice, uvozili smo je dva milijona ton. Rast pšenice na trgu povzroča pritisk tretjih držav, ki iščejo nove dobavne poti,« je širšo sliko dogajanja razkril Korošec.

Cena pšenice naj bi ob žetvi padla

Pred dvema letoma se je odkupna cena pšenice gibala od 130 evrov po toni za krmno pšenico do 175 evrov za najboljšo, že lani so kmetje prejeli okrog 35 evrov več po toni. In medtem ko so bile v preteklih letih odkupne cene v večini znane šele, ko so bili kombajni že na poljih, so napovedi letos zaradi vojne v Ukrajini, ki povzroča še dodatno nestabilnost cen žit na trgu, še toliko bolj nevhvaležne.

Vendar pa Daniel Korošec ocenjuje, da bo kljub nadaljevanju vojne v Ukrajini, cena ob žetvi nekoliko padla, a da zagotovo ne bo nižja od 300 evrov po toni.

Foto: Arhiv ŠT

Foto: Mojca Vtič

Čeprav je na trgovskih policah z moko v minulih tednih zevala velika luknja, moka v Mlinu Korošec nikoli ni zmanjkalo.

Madžarska uveljavila predkupno pravico

Sredi marca se je na temo jesenske setve, stanja na trgu in pripravah na letošnjo žetveno sezono zaradi vojne v Ukrajini sestala tudi Komisija za odkup in prodajo žit. Kmetijski minister Jože Podgoršek je po sestanku povedal, da se je komisija sestala, da bi v prihodnje postavili približne modele kalkulacij in da bi že v tem trenutku lahko sklepali zavezujoče

pogodbe s slovenskimi kmeti v žitni verigi zato, da bi slovensko žito v največji meri ostalo v Sloveniji tudi ob žetvi. Korošec je do tega predloga zadržan, saj da so izkušnje ptujske zadruge ter drugih mlinarjev, ki so sklepali pogodbe s kmeti, vse prej kot dobre. Glede možnosti omejevanja izvoza slovenske pšenice po vzoru Madžarske pa je dejal: »Smo člani Evropske unije, izvoza ne moremo omejiti, Madžarska je to sicer storila s predkupno pravico; ali

je to v skladu z evropskim pravom, ne vem.« Izvoz pšenice, največ v Italijo, pa je pokomentiral: »Vsak gleda, kje bo dobil boljšo ceno. Odkupno ceno oblikujemo glede na trg, tako kot vsako leto nam bo tudi letos v interesu odkupiti čim več slovenske pšenice od lokalnih pridelovalcev. Ne morem pa dati 50 evrov več po toni, kajti, kaj mi bodo polni silosi, če zaradi dražje moke ne bom imel kupcev.«

Mojca Vtič

Spodnje Podravje • Pri vulkanizerjih spomladi večje gneče ni

Pnevmatike vse dražje in težje dobavljive

Zimske pnevmatike so obvezne do 15. marca, v primeru zimskih razmer pa tudi po tem datumu. Na AMZS voznikom priporočajo, naj z menjavo ne hitijo in naj se raje kot po koledarju ravna po aktualnih vremenskih in voznih razmerah, saj nas lahko tudi spomladi preseneti sneg.

Pri vulkanizerjih v Spodnjem Podravju večje gneče za menjavo pnevmatik v tem trenutku ni. Letne pnevmatike namreč niso obvezne, svoje pa so pripomogle tudi trenutne nizke temperature.

Pri Vulkanizerju Branku Dajčmanu iz Lenarta opazajo, da je spomladi menjava pnevmatik v veliki meri odvisna od vremena: »Ker so se pred dnevi temperature znova spustile pod ničlo, so lastniki svojih avtomobilov raje še nekoliko počakali z menjavo. So pa prišli k nam tisti, ki so se želeli izogniti morebitni gneči.« Cene za premontažo so letos podražili za štiri evre (železna platišča: 36 evrov, aluminijasta do

16 col: 42 evrov, od 17 col naprej: 48 evrov).

Za menjavo se letos odloča manj voznikov

»Pri nas opazamo, da se je letos v primerjavi s preteklimi sezonami veliko manj voznikov odločilo za menjavo zimskih pnevmatik za letne, in sicer kar za 30 %. Nekateri pnevmatik sploh ne menjujejo in imajo celo leto zimske, drugi se odločijo za nakup celoletnih pnevmatik,« so pojasnili pri ptujskem Vulkanizerstvu Kolarič. Ker letna pnevmatika ni obvezujoča, se vsak odloči po svoje, predvsem pa stre-

mi k temu, da bi imel z nakupom letnih ali zimskih gum čim manj stroškov. Cene se namreč tudi na tem področju višajo, po oceni vulkanizerjev med 10 in 15 odstotki. Nihče si sicer ne upa napovedati, kaj se bo zgodilo do jeseni, vendar se višanje cen najverjetneje ne bo zaustavilo. Ob tem je treba plačati tudi premontažo, ki na Ptuj za osebni avtomobil znaša za kovinska platišča okoli 30 evrov, za aluminijasta okoli 42 evrov, za kombije pa nekaj manj kot 50 evrov.

Tako kot drugod ima tudi Vulkanizerstvo Kolarič vse večje težave z zalogami, ki so precej manjše kot

Foto: CG

Nekateri vozniki vse leto vozijo avtomobil z zimskimi gumami.

v preteklih letih. Za avtomobile višjih cenovnih razredov je že težava najti ustrezno velikost pnevmatike (različne variante jeepov).

Zaloge vse manjše, najtežje do gum za tovornjake in motoriste

Z enakimi težavami se sooča tudi vulkanizer Goran Drača iz Slovenske Bistrice. Po njegovem mnenju trenutne podražitve pnevmatik še niso tako drastične, sicer je to odvisno od velikosti, blagovne znamke ... »Dobavljivost je vse večja težava, čakalne dobe za nekatere blagovne znamke in velikosti so lahko tudi tri mesece in več. Za osebne avtomobile je še nekaj zaloge, za motorje in kamione pa je, živa katastrofa'. V vseh letih poslovanja s čim takim še nismo bili soočeni,« je izpostavil Drača in dodal, da naj bi po besedah dobaviteljev Kitajci zakupili letno proizvodnjo kavčuka, na težave z

Razlike med pnevmatikami vse manjše

Pri AMZS so februarja letos opravili test 34 letnih pnevmatik v dimenzijah 185/65 R 15 in 215/60 R 16. Ugotovili so, da so razlike med pnevmatikami vse manjše. V kategoriji 15-palčnih pnevmatik, ki so še vedno med najbolj razširjenimi na trgu, nobena ni dobila slabše ocene od treh zvezdic oz. oznake priporočljivo, kar pomeni, da nobena ni pokazala resnejših pomanjkljivosti. Tudi v kategoriji 16-palčnih pnevmatik je bil skupen vtis pozitiven.

dobavami pa vpliva tudi epidemija in sedaj še ukrajinska vojna.

Cenejših kitajskih pnevmatik se ne splača več uvažati

Prav tako nimajo več na zalogi pnevmatik iz Kitajske, saj so se ladijski prevozi tako zelo podražili, da se jih enostavno ne splača voziti v Evropo. Vulkanizerji zato voznikom svetujejo, da se nekoliko prej pozanimajo glede nakupa, še posebej,

če potrebujejo posebne dimenzije, za zdaj pa ni straha, da jih ne bi mogli dobaviti.

Zimske pnevmatike je sicer treba po mnenju vulkanizerjev zamenjati za letne zaradi boljše prijemljivosti, manjšega kotalnega upora in posledično manjše porabe goriva. Drača ni najbolj naklonjen celoletnim pnevmatikam, ker niso dovolj optimalne. »Gre za ,modno muho', ki pa po mojem mnenju ni najboljša izbira.«

Estera Korošec

Foto: CG

Vse težje je dobaviti pnevmatike za motorje in kamione.

Spodnje Podravje • Koliko je ormoške in ptujske turistične predstavnike stal obisk razstave Expo v Dubaju

Ormoški Zavod za turizem porabil 6.000 evrov, ptujski

Na svetovni razstavi Expo v Dubaju, ki je pred dnevi zaprla vrata, je sodelovalo rekordnih 192 držav. V slovenskem paviljonu sta predstavnika ormoškega zavoda za turizem, kulturo in šport predstavila Destinacijo Jeruzalem Slovenija. Stroški enajstdnevne poti v Dubaj so skupaj z dnevnicami, prenočitvami in drugim za oba skupno znašali 6.000 evrov. Zaposleni iz ptujskega Zavoda za turizem so ostali doma in poskrbeli za predstavitev Ptujkega preko partnerjev, deset zaposlenih v ZRS Bistra pa naj bi večino stroškov štiridnevnega bivanja v Dubaju krilo kar iz svojih žepov.

Foto: arhiv M24

Slovenski projekt na Expu stal okoli 11,5 milijona evrov

Celoten proračun slovenskega projekta na Expu je po poročanju medijev znašal 11,5 milijona evrov. Na njem so sodelovala številna podjetja, slovenski paviljon pa je med drugim obiskalo tudi osem ministrov vlade Janeza Janše, ki so v Združene arabske emirate pripotovali s svojimi delegacijami. Stroški ministrskih potovanj niso bili majhni. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek je Expo v času razstave obiskal dvakrat, njegovo ministrstvo se je sicer v Dubaju predstavljalo z več kot 20 javnimi uslužbenci, kar je največ med vsemi ministrstvi. Počivalšek je na odprtje v začetku oktobra lani skupaj s šestimi sodelavci prispel z vladnim letalom, kar je bila edina pot falcona na Expo. Za celodnevni najem vozil z voznikom je Počivalškova delegacija med tridnevnim obiskom porabila skoraj 1.300 evrov, štiri mesece kasneje ob svojem drugem obisku Expa ni imel stroškov prevoza, je pa ministrstvo za njegov letalski prevoz odštelo več kot 1.700 evrov, kar je največ med vsemi udeleženci iz delegacije gospodarskega ministrstva. Med stroški namestitve gospodarske delegacije v Dubaju pa izstopa račun državnega sekretarja in predsednika stranke Zeleni Slovenije Andreja Čuša, njegovih devet prenočitev je državni proračun obremenilo za skoraj 3.000 evrov.

Strošek potovanja trojke – ministra Aleša Hojsa z državnima sekretarjema Francem Kanglerjem in Božem Predaličem (skupaj še z dvema uslužbencema) – pa naj bi stal več kot 15.500 evrov.

Destinacijo Jeruzalem Slovenija sta konec februarja in v začetku marca predstavljala dva predstavnika ormoškega zavoda za turizem, kulturo in šport, in sicer direktor Andrej Vršič ter uslužbenka. Stroški enajstdnevne potovanja so skupno znašali 6.018 evrov (v znesek so zajete letalske vozovnice, prevozi v Dubaju, kilometrina, nočitev, dnevnice). Znesek so pokrili iz proračuna javnega zavoda (iz postavke: Destinacija Jeruzalem Slovenija).

Vršič: »Stike smo navezali, na rezultate pa bo treba počakati«

Kot je ob tem izpostavil direktor Vršič, je bila predstavitev destinacije na največji svetovni razstavi Expo izjemna priložnost: »Expo Dubaj je gostil 192 držav sveta, kar je največ do sedaj. Vsaka država hoče pokazati svoj tehnološki napredek in turistično predstavitev. Slovenski paviljon, ki ga je upravljala Javna agencija SPIRIT, je imel poudarek na turistični predstavitvi: zelena, trajnostna, aktivna ter butična Slovenija, kar je tudi snovalcem dobro uspelo. Naša Destinacija Jeruzalem Slovenija izpolnjuje predstavljene pogoje, zato smo se zelo dobro vklopili v koncept. Ni nam bilo treba plačati informacijskega pulta, kar drugače stane 5.000 evrov na teden.«

Navdušeni nad Radensko in presenečeni nad imenom Jeruzalem

Destinacijo so predstavili z različnim promocijskim gradivom (prodajnim katalogom Jeruzalem Slovenija, USB-ključki s predstavitenimi filmčki destinacije, katalogom v angleškem jeziku, reprezentativnimi fotografijami in sestavljanjkami). Ljutomersko-Ormoške gorice pa so prikazali še preko virtualne izkušnje, kjer so obiskovalci lahko skozi 3D-očala opazovali polet nad gorami Jeruzalem ali sestavili virtualno sestavljančko, ki ponazarja destinacijo. »Trikrat na dan sva točila radensko in govorila, da je to voda iz naših krajev. Slatina jih je navdušila. Vsak dan je bilo na slovenskem paviljonu približno 3.000 obiskovalcev iz vsega sveta. Obiskovalci so bili presenečeni in navdušeni nad imenom Jeruzalem in jih je zanimalo, kako to, da imamo Jeruzalem ... S sodelavko Mojco sva jim vse razložila, dala želene info material in jih povabila v Jeruzalem Slovenija,« je še dejal direktor in nadaljeval, da so s svojo prisotnostjo obiskovalce opozorili nase ter vsak dan naredili nepozabno promocijo. »Nekateri so obljubili, da bodo že letos prišli v Slovenijo, saj državljani Združenih arabskih emiratov ne potrebujejo vize. Prepričan sem, da bodo nekateri prišli ravno zaradi naše

»Sindikalni« izlet zaposlenih iz ZRS Bistra v Dubaj?

Za razliko od ormoškega Zavoda za turizem pa se zaposleni v ptujskem Zavodu za turizem niso odpravili v dubajski Expo. Je pa tja odpotovalo kar deset zaposlenih na ZRS Bistra Ptuj. Direktor tega zavoda Štefan Čelan je ogorčen, da se v javnosti o upravičenosti to-

Na štiridnevni obisk Dubaja in razstavišča Expo je potovala le desetčlanska blagajna Bistre naj bi vsi skupaj prejeli le dobrih 2.000 evrov.

Slovenske gorice • Vloga kmečke ženske na kmetiji še zmeraj podrejena

Ne lepa, na kmetijo je bila zaželena delovna možača

Čeprav je bil položaj kmečke ženske v začetku 20. stoletja izrazito konzervativen in patriarhalen, so bila ta razmerja v Slovenskih goricah postavljena nekoliko na glavo.

Že Anton Trstenjak je ugotavljal, da so si znale slovenjegoriške kmečke ženske vedno izboriti odločilno besedo, kar takrat sicer ni bil običaj v drugih okoljih. Razloge za

nekoliko drugačen odnos je prisila dejstvu, da so si morali moški zaradi majhnosti kmetij v Slovenskih goricah poiskati druge službe, zato so morale njihove žene prevzeti

vso odgovornost za delo in odločanje na kmetiji.

»Kmečka žena v Slovenskih goricah tako ni postala možu podrejena in nekaka 'tlačanka, dekla', mar-

več obratno, po principu 'v delu je moč' se je njen vpliv na domovih vedno bolj uveljavljal. /.../ Tako se je razvil med Muro in Dravo tip žene, ki je 'možača': krepka, z utrjenimi mišicami, podjetna, pogumna, in če je bilo treba, tudi napadalna, ki bi se 'raztrgala' v delu za dom in otroke, ki pa zato tudi zelo samostojno odloča v družinskih in gospodarskih zadevah; mož se mora večkrat ravnati po njeni volji, žena pa iz istega ponosa pogosto samo na zunaj pred javnostjo dovoli, da mož nastopa v imenu hiše, čeprav v ozadiju odloča in gospoduje sama,« je leta 1968 zapisal Trstenjak.

Zanimivo je, da v preteklosti prebivalci Slovenskih goric niso opisovali kot lepe, ampak so kot zažele lastnosti veljale, da so predvsem močne in bujne rasti. Tuji ogledniki so že v 19. stoletju pisali, da so ženske v Slovenskih goricah »lepo rasle, čednega obraza pa pri njih skoraj ne najdeš« in da so »ljudje zdravi, več je čednih moških kakor lepih žensk«.

Delo in reprodukcija

A kljub tej nekoliko specifični vrsti feminizacije v kmetijstvu

Foto: Dreamstime/M24

Kljub veliki količini opravljenega dela kmečke ženske ne dosega ekonomskih odvisnosti, niti tiste, ki imajo lasten dohodek. Vse sogovornice so povedale, da morajo svoje potrebe prilagajati potrebam kmetije, tudi lasten prihodek porabijo v glavnem za potrebe gospodinjstva in kmetije. (Fotografija je simbolična.)

kmečke ženske zato še zdaleč niso bile enakopravne. Odločanje in delo so moški sicer prepustili ženski, a so na koncu meseca domov prinesli dohodek, ki je izboljšal položaj družine, s čimer so si utrjevali svoje mesto na čelu družine, pa ugotavlja Irma Ferlinc Guzelj, dolgoletna urednica oddaje Ljudje in zemlja, ki je raziskovala položaj slovenjegoriške kmečke ženske nekoč in danes. »Ženska je imela le delovne

in reprodukcijske obveznosti, ki so bile samoumevne, neovrednotene ter tako v družini kot družbi nepoznane. Bile so več ali manj brez pravic, delovale so le v okviru doma, ki so ga redko zapuščale. Niso imele nobene socialne ali zdravstvene varnosti, na stara leta so bile v glavnem odvisne od družinske solidarnosti; ko je vodenje kmetije prevzela mlada družina, pa se je namreč njihov status še bolj znižal.«

Zaslužimo si državo, ki ne bo v konfliktu z državljani.

Mag. Bernardka Jurič

Kandidatka Gibanja Svoboda
11 – Ptuj 3

13

SVOBODA!

Narodnik: Gibanje Svoboda, Miksičeva cesta 7, 1000 Ljubljana

razstave ni obiskal

vrstnih službenih potovanj v tujino sploh debatira. Še več: prepričan je, da bi za nekatere udeležba morala biti obvezna.

Že samo vprašanja o stroških, upravičenosti in smiselnosti ter učinkih tovrstnih službenih potovanj so Čelana precej razjezila: »Res me zanima, kdo je tako milo rečeno zavrt v razumevanju sodobnega poslovnega sveta, da v udeležbi na največji poslovni prireditvi na svetu sploh razmišlja o

smiselnosti tovrstnega početja. Osebnostno menim, da bi morala biti udeležba na tovrstni prireditvi obvezna za vse tiste državljanke in državljane naše male dežele, ki na kakršen koli način sodelujejo pri pospeševanju poslovne uspešnosti.«

Zaradi prepričanja o ogromnih in multiplikativnih učinkih tovrstnih potovanj zaposleni v ZRS Bistra Ptuj vsaj enkrat letno obiščejo podobne prireditve v tujini. Ogle

svetovne razstave Expo 2020 Dubai naj bi namenili pridobivanju novih znanj o mobilnosti, trajnosti, varovanju okolja ... Obenem pa pravi, da so to priložnost izkoristili za internacionalizacijo ter vzpostavitev novih partnerstev. Pri tem naj bi bili uspešni, dogovorili naj bi se za nekatera skupna sodelovanja.

Ptujski zavod za turizem zaradi previsokih stroškov brez obiska

Vodstvo Zavoda za turizem Ptuj, ki se ukvarja s promocijo turistične dejavnosti, pa je za razliko od svojih ormoških kolegov in ZRS Bistra sprejelo odločitev, da se na službeno potovanje v Dubai ne bodo odpravili. Po posvetu s svetom zavoda so ocenili, da so stroški predstavitve na razstavi Expo zelo visoki. Odločitev o neudeležbi je bila tudi posledica dejstva, da se nameravajo letos usmeriti v promocijo destinacije na slovenskem in avstrijskem trgu.

Kljub temu da Expa niso videli v živo, so se potrudili in povezali s partnerji, ki so jim pomagali predstaviti turistične znamenitosti in termalni turizem v mestu. Pri tem naj bi sodelovali s predstavnikom Sava Hotels & Resorts, ki je izpostavil Terme Ptuj, SPIRIT Slovenija pa je predvajal promocijski video najstarejšega slovenskega mesta. »Ob tem je bil Ptuj prav tako izpostavljen na Expu preko Združenja zgodovinskih mest, katerega član je Zavod za turizem. Zgodovinska mesta so se na Expu predstavljala v video kolažu, kulturnih in gastronomskih doživetijh,« še dodaja Srečkovič Bolšičeva.

Foto: arhiv Spirit Slovenija

Direktor Andrej Vršič je skupaj s sodelavko na razstavi Expo predstavljala Destinacijo Jeruzalem Slovenija.

Slovenski paviljon si je ogledalo blizu milijon obiskovalcev

Slovenija je sicer v Dubaju nastopala pod sloganom Slovenia – Green Smart Experience, s katerim se je svetovni javnosti predstavila kot trajnostna, sodobna in ustvarjalna ter v prihodnost usmerjena država, v kateri se prepletajo zeleno okolje, znanje, prebojne ideje in inovacije ter gospodarstvo z dodano vrednostjo. Namen udeležbe je bil umestitev Slovenije na svetovni zemljevid kot trajnostne ter hkrati visokotehnološke in inovacijske države, promocija slovenskega gospodarstva in Slovenije kot turistične destinacije ter povečanje prisotnosti slovenskih izdelkov in storitev tako na trgu Združenih arabskih emirats kot na svetovnem trgu. Slovenski paviljon si je v šestih mesecih skupaj ogledalo blizu milijon obiskovalcev, gostil je tudi več kot 200 poslovno-promocijskih dogodkov, ki se jih je udeležilo 600 podjetij kot razstavljalci oz. kot del gospodarskih delegacij.

Monika Horvat,
Dženana Kmetec

Foto: OG

10 zaposlenih iz ZRS Bistra naj bi si večji del stroškov krili sami

»Žalostno je, da kot javni zavod, ki se večinsko projektno financira iz državnih in evropskih sredstev, za te namene nimamo zagotovljenih sistemskih finančnih sredstev. Zato smo se vsi zaposleni določili, da za vsakokratne tovrstne obiske večino stroškov pokrivamo iz lastnih osebnih prejemkov. Enako je bilo tudi z letošnjim obiskom svetovne razstave Expo 2020. Edini strošek, ki ga po zakonu kot delodajalec moramo zagotoviti zaposlenim, so dnevnice,« zagotavlja direktor ZRS Bistra Štefan Čelan.

V Dubaju je bilo 10 zaposlenih na ZRS Bistra, vsak naj bi za štiridnevno udeležbo prejel skupno za vse dni 219 evrov. Tako je skupni strošek za vseh deset udeležencev znašal 2.192 evrov. »Vsak posameznik pa je iz lastnega osebnega dohodka prispeval dobrih tisoč evrov za kritje vseh ostalih stroškov (prevozi, hoteli, prehrana, ogledi itd.),« pojasnjuje Čelan.

Ekonomska odvisnost ostaja

Ko se je pogovarjala s starejšimi prebivalkami Slovenskih goric, so ji povedale, da so nekoč pogosto slišale pripombe v slogu »Ti pa si niše«, da so torej ničvredne in da so bile pač tako vzgojene, tudi po zaslugi Cerkev, da so znale prav vse potrpeti. Do danes se je marsikaj spremenilo, tradicionalni vzorci so se resda zrahljali, marsikaj pa je še po sto letih ostalo enako.

Kmečke ženske so še vedno preobremenjene in ekonomsko odvisne, delo se deli po spolu; niti tistim, ki vodijo kmetijo, večinoma vloga gospodarice ni priznana. Še vedno so tudi izključene iz javnega in političnega življenja, se je pa kakovost življenja v zadnjih dveh desetletjih izboljšala. »Kljub veliki

količini opravljenega dela kmečke ženske ne dosegajo ekonomske odvisnosti, niti tiste, ki imajo lasten dohodek. Vse sogovornice so povedale, da morajo svoje potrebe prilagajati potrebam kmetije, tudi lasten prihodek porabijo v glavnem za potrebe gospodinjstva in kmetije. Zavedajo se lastne ekonomske odvisnosti, a kljub temu ne razmišljajo o tem, da bi morale same razpolagati s svojim denarjem, saj menijo, da je, če živiš na kmetiji, ekonomsko prilagajanje žensk pač nujno.«

Premalo znanja in samozavesti

Po drugi strani pa si vendarle želijo spremembe na področju pokojninskega zavarovanja. Tiste, ki so zavarovane na kmetiji, zaradi

slabega dohodkovnega položaja v kmetijstvu običajno plačujejo nižje dajatve, kar pomeni, da bodo v primeru upokojitve prejemale zelo nizko pokojnino. To z nizkim nadomestilom za primer porodniškega dopusta občutijo tudi mlajše ženske. Menijo, da so v primerjavi z delavkami v drugih panogah prikrajšane, saj ne zmorejo plačati višjih dajatev. Čutijo se negotove, bojijo se prihodnosti, nimajo dovolj znanja in samozavesti za delovanje, poleg tega ne vedo prav, kako bi sploh lahko kaj spremenile, saj so še vedno premalo vključene v javno življenje. Položaj je bistveno boljši na sodobnih kmetijah, ki jih upravljajo mladi in izobraženi kmetje. Tam ženske niso več vezane le na dom in kmetijo, ampak si lahko vzamejo čas za druženje in si privoščijo dopust.

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti so tik pred izbruhom epidemije analizirali položaj kmečkih žena. Rezultati so pokazali, da ženska opravi večino gospodinjstevskega dela, dela okrog hiše, na vrtu in tudi na polju, moški pa opravljajo veliko strojnega dela v naravi. A veliko žensk že opravlja tudi strojna dela, ni pa zaznati moških, ki bi v ruralnem okolju opravljali gospodinjstvska dela.

Necenjeno delo

»Pravice žensk na podeželju so bile predolgo zapostavljena tema. Gre za ranljivo skupino, ki nosi veliko breme dela na kmetijah, hkrati pa so nemalokrat pozabljene, odrinjene, odmaknjene. Skrb vzbujajoče je tudi podatek, da se nad ženskami, ki živijo na kmetijah, izvaja veliko nasilja, zato je nujno, da se o temah, ki so povezane s statusom in položajem kmečkih žena, končno začnemo na glas pogovarjati,« pravi Vlasta Nussdorfer, predsednica Sveta za ženske na podeželju. »Čeprav sodelujejo pri delu na kmetiji in prispevajo k ustvarjanju dohodkov, svojega deleža ne dobijo oziroma ga ne štejejo kot osebni vir dohodkov, iz česar lahko sklepamo, da razlog tiči v podcenjevanju dela, ki ga ženska opravlja na kmetiji. Iz raziskave še izhaja, da slaba polovica kmetič

Foto: SD

Trije tipi slovenskih kmečkih družin

Leta 1991 je bila opravljena raziskava Tipologija kmečkih družin v Sloveniji, v katero je bilo zajetih 780 kmečkih družin. Rezultati so pokazali, da kmečka družina pri nas ni enotna kategorija in da poznamo tri tipe. Prvi je tip propadajoče kmečke družine, v katerega se je uvrstila dobra četrtina obravnavanih in ki nakazuje zmanjševanje števila družinskih kmetij. Drugi je tip vitalne tradicionalne kmečke družine, kamor se je uvrstilo skoraj 37 % družin. Zanje je značilno, da njeni člani pripadajo več generacijam, da je kmetija dobro opremljena, da pa otroci izobraževanja ne nadaljujejo na višjih ali visokih šolah. Tretji tip s slabimi 38 % predstavlja vitalna demokratična kmečka družina, za katero so značilna skupna dogovarjanja in odločitve zakoncev in ostalih družinskih članov, delitev dela glede na razpoložljivi čas in višja izobrazba družinskih članov.

nima sklenjenega pokojninskega in invalidskega zavarovanja iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti. Zaradi tega so v starejših letih popolnoma odvisne od partnerja ali otrok, še večja težava oziroma

socialna ogroženost pa nastane, kadar ženska ostane sama na kmetiji. Takih primerov ni malo in tako se širi revščina med ženskami na podeželju.«

Senka Dreu

Foto: SD

Kmečka žena v Slovenskih goricah je v preteklosti pogosto v celoti skrbela in odločala o kmetiji, saj si je mož zaradi premalo obdelovalne zemlje moral poiskati delo drugje, a s tem še zdaleč ni postala enakopravna.

Ptuj • Šolsko dvorišče z novo podobo

Pridne roke zmorejo vse

Osnovna šola Mladika, ki je bila kar nekaj let z vidika investicij zapostavljena, dobiva bistveno lepšo podobo. Svoje je k temu prispevalo tudi pet lokalnih podjetij, eno med njimi je doniralo 500 m² travne ruše, drugi pa so pomagali pri polaganju. V nekaj urah so povsem osvežili in ozelenili šolsko dvorišče, kjer je tudi učilnica na prostem.

Foto: CG

S složnostjo so donatorji in prostovoljci naredili veliko spremembo.

Lokalno podjetje Travica travno rušo goji na kar sedmih hektarjih zemljišč. Povpraševanje je veliko, lani je krepko preseglo pričakovanja, saj je tovrstno polaganje zelo hitro in učinkovito. To so dokazali tudi na primeru urejanja dvorišča OŠ Mladika, ki je v le nekaj urah dobilo bistveno lepšo in bolj zeleno podobo. Na razkopano zemljo, ki bi se ob dežju spremenila v blato, so položili najlepšo naravno preprogo. Prednost tovrstnega polaganja je, da je travnata površina uporabna zelo hitro po zaključku del, v primeru sajenja je potrebno veliko več časa in previdnosti pri oskrbi.

Foto: CG

V le nekaj urah je šolsko dvorišče dobilo povsem novo podobo. Veliko bolj zeleno in prijetno.

Da je delo teklo hitro in gladko, so poskrbeli lokalni podjetniki Janko Kelenc, Franci Kovačec, Mladen Martiškovič in Martin Ciglar.

»To je moja šola, v časih, ko sem jo obiskoval, se je sicer imenovala drugače. Zdaj so pogoji veliko boljši, morda se vpišemo ponovno,« se je ob polaganju trave pošalil Martin Ciglar iz podjetja Gardona, ki je skupaj s kolegi poskrbel, da so dela končali v enem samem dopoldnevu.

Tudi samostojni podjetnik Mladen Martiškovič zelo rad priskoči na pomoč in sodeluje pri tovrstnih prostovoljnih akcijah. To vidi kot skupni prispevek k izboljšanju pogojev, v tem primeru za druženje in delo osnovnošolcev, ki jih je nova podoba dvorišča presenetila in navdušila.

DK

Videm • Zasadili tudi 100 dreves

Naravo olajšali za 2,5 tone smeti

Spomladanskega čiščenja okolja so se minuli konec tedna lotili tudi v Vidmu. V osmih krajevnih skupnostih so našli več kot 700 udeležencev. Niso pa le čistili, zasadili so tudi 100 medovitih rastlin.

Več kot 400 odraslih in skoraj tristo otrok se je v soboto, 26. marca, zbralo na dogovorjenih lokacijah po občini. V štirih urah so naravo olajšali za 2,5 tone odpadkov. »Največ smeti je bilo ob t. i. prečjekih, torej lokalnih – povezovalnih cestah. Tam so ležale pločevinke in tudi precej stekla,« je povedal župan Branko Marinič, ki se čudi zbrani količini odpadkov, saj da so vsa gospodinjstva vključena v sistem zbiranja odpadkov.

In medtem ko so na eni strani občani čistili okolje, so predstavniki občine, krajevnih skupnosti in drugi sadili medovita drevesa. Pobudo za priključitev k akciji Čebelarke Slovenije – Dan sajenja medovitih rastlin je podal svetnik in ljubiteljski čebelar Andrej Rožman. S pomočjo Čebelarskega društva Turnišče in prijateljev je poskrbel za 30 sadik lip, 30 češenj in 40 sadik grmovnic.

Sadike so bile zasajene na občinska zemljišča po krajevnih skupnostih. Več o akciji sajenja medovitih rastlin pa je Rožman dejal: »Vsako drevo in vsak cvet pripomore k ohranitvi čebel, namreč če ne bo čebel, ki bi oprale rastline, tudi jabolk, hrušk, navsezadnje tudi ljudi ne bo. Premalo se zavedamo, da je ravno narava tista, ki nam daje, kar potrebujemo za življenje, žal pa mnogi vidijo le Lidl in dolge nohte.«

MV

Foto: Občina Videm

Ptuj • Donacija skupine Emil Frey v višini 4.000 evrov

Avtoserviserji morajo poznati tudi električna vozila

Dijaki Strojne šole ŠC Ptuj pridobivajo nova znanja tudi s področja električnih vozil. To jim je pred letom in pol omogočilo podjetje P Automobil Import (skupina Emil Frey), in sicer z donacijo električnega motorja za izobraževalne namene v vrednosti 4.000 evrov. Zaradi epidemije so bili primorani s svečano donacijo nekoliko počakati.

V minulih dneh pa so organizirali prav poseben dogodek, v okviru katerega je ravnateljica Anja Jesenek Grašič tudi uradno sprejela omenjeno donacijo, ki so je res izjemno veseli: »To je prva tehnologija električnega vozila v naših šolskih delavnicah, ki jo bodo naši dijaki seveda s pridom uporabljali (predvsem avtoserviserji in avtokaroseristi), električnega vozila sicer na naši šoli še nimamo.« Z omenjenim podjetjem so začeli sodelovati že pred desetimi leti. Takrat so šoli podarili osebni avtomobil, ki ga tako učitelji kot dijaki s pridom uporabljajo pri praktičnem pouku še danes. »Napredek pri vozilih je res izjemno hiter in šole mu včasih težko sledimo. Ker nimamo dovolj sredstev za tako velike naložbe, smo izredno veseli pomoči podjetij. Našim dijakom tako skupaj omogočamo, da pridobijo znanje iz naprednih tehnologij,« je še dodala Jesenek Grašičeva.

Strojna šola Ptuj vse bolj moderno opremljena

Na ptujski Stojni šoli tako veliko truda vlagajo v znanje, modernizacijo in napredek, prav tako se izpopolnjujejo v smeri varnega in čistejšega okolja. S pomočjo lokalnih

Foto: CG

Dijaki so si z velikim zanimanjem ogledali električna vozila znamke Peugeot.

Foto: CG

Tomaž Kukovec iz skupine Emil Frey je svečano predal donacijo ravnateljici Anji Jesenek Grašič.

podjetjih pa so vse bolj moderno opremljeni. Po besedah Tomaža Kukovca iz skupine Emil Frey želijo dijakom čim bolj približati tehnologijo električnih vozil. V ta namen so v njihovi skupini ustanovili izobraževalni center, s pomočjo katerega prenašajo znanje o sodobnih tehnologijah v srednje šole. Njihova želja je, da bi dijaki v času srednješolskega izobraževanja pridobili čim več uporabnega znanja, seznanjeni pa morajo biti tudi z novostmi in trendi na področju avtomobilske industrije, ki doživlja bliskovit razvoj. Zato so za ptujske dijake organizirali tudi predavanje o električnih vozilih.

Ester Korošec

Ptuj, Grajena • Novi prostori KD Grajena

Praznik za grajenske kulturne ustvarjalce

26. marec je bil praznični dan za KD Grajena, edino društvo na območju ČS Grajena, ki doslej še ni imelo svojih lastnih prostorov, ter vse ljubitelje kulture na tem območju in širše.

V 70 letih delovanja so skupine pod okriljem KD svoje programe pripravljale in vadile v prostorih,

ki so jim jih v ta namen vsa ta leta prijazno odstopili v tamkajšnji šoli. V času pandemije so vadili tudi v

Foto: Črtomir Goznik

Z odprtja novih prostorov KD Grajena, ki ima od 26. marca tudi novo vodstvo. Dosedanji predsednik Vlado Bezjak (levo) je vaje predal Alenu Erjavcu (desno). Na fotografiji s ptujsko županjo Nuško Gajšek.

prostorih PGD Grajena. Zdaj so na dvoriščni strani Doma krajanov pridobili lepo urejen osrednji prostor z nišo, v kateri bo čajna kuhinja, ter s sanitarijami. V njem bodo potekale pevske vaje članov MoPZ Grajena in bralne vaje dramske sekcije, ki bo letos na oder ponovno postavila komedijo Gospod poslanec. Sredstva za ureditev prostorov v znesku okrog 75.000 evrov, čakajo še na opremo čajne kuhinje, je prispevala MO Ptuj. Na odprtju novih prostorov je zapel MoPZ Grajena, novo pridobitev pa je ob tej priložnosti predstavil še predsednik društva Vlado Bezjak. Povedal je, da so v času epidemije našli reši-

tev za urejene prostore domačih kulturnikov tako, da so združili in prenovili večji in manjši prostor (večji je bil prej namenjen delu RK) za vaje pevskega zbora in dramske sekcije ter tudi za druženje. Zahvalili so se MO Ptuj in ptujski županji Nuški Gajšek za pomoč, pa tudi za ohranitev višine sredstev za kulturo v času pandemije.

Grajski kulturniki so na odprtju novih prostorov obljubili, da bodo še naprej razveseljevali ljudi s svojimi nastopi. Mnogo uspešnih nastopov in premier jim je zaželela tudi ptujska županja Nuška Gajšek.

MG

Ptuj • Rotary klub v akciji

Zasadili dve medoviti drevesi

Na pobudo slovenskih čebelarjev, ki jim je s svojimi aktivnostmi uspelo v okviru EU promovirati projekt zasaditve treh milijard dreves in medovitih rastlin do leta 2030, je 26. marca po celi državi potekalo sajenje medovitih rastlin.

K projektu so se priključili tudi člani Rotary kluba Ptuj, ki so skupaj s partnerji projekta Skupine Avto Krka, na lokaciji servisa tehničnih pregledov TEVE Center Ptuj, na Dornavski cesti zasadili dve drevesi.

Projekt ne predstavlja zgolj želje

za ohranitev živalske vrste čebel, ampak je pomemben korak in prispevek k načrtovanemu boju za zmanjševanje emisij toplovdnih plinov v EU in prispevek k podnebni nevtralnosti EU.

ds

Foto: ds

Slovenija • Svoboda izražanja pred pravico do osebne dostojanstva?

Zlivanje gnojnice po zdravnikih na družbenih omrežjih

Družbena omrežja so v zadnjih letih postala najdostopnejši kanal za zlivanje gnojnice na posameznike, po navadi povsem brez posledic. Imensko izpostavljanje nekoga iz takšnih in drugačnih razlogov lahko človeku in njegovemu ugledu povzroči nepopravljivo škodo. V zadnjem času je pogosto možno zaslediti, kako posamezniki skušajo pridobiti podatke o kompetencah in izkušnjah v zaprtih, a zelo številčnih facebook skupinah o točno določenih zdravnikih.

Mnenja in osebna prepričanja so po navadi različna, a takšne objave so lahko tudi sporne. „Je prav, da te lahko nekdo po tolikih letih študija, dela in izkušnji le zato,

ker sam morda ni bil zadovoljen s tvojim načinom dela ali mu mor-da enostavno nisi všeč, degradira na tak način, da te javno označi kot popolnoma nesposobnega in

nestrokovnega?“ se sprašuje ena izmed zdravnic.

Vprašanje zakonitosti objave mnenj in ocen o poimensko navedenih posameznikih v zaprtih skupinah na družbenih omrežjih je kompleksno. Informacijski pooblaščenec pravi, da je v primeru objav v zaprtih skupinah na družbenih omrežjih vedno treba upoštevati kontekst, namen posamezne skupine in pravila njenega delovanja: „Zaprte skupine imajo namreč lahko zelo raznolike name-ne in naravo delovanja. Prav tako imajo različna družbena omrežja različna pravila delovanja glede dostopa do spletnih strani in glede objav. Od ozkih povsem zasebnih skupin manjšega kroga posameznikov do zaprtih skupin, ki imajo več tisoč članov, pri katerih težko govorimo o povsem zasebnih objavah, saj so posledično objave v njih bolj sorodne javnim objavam na spletu. Upoštevajoč vse navedeno je tudi narava pričakovane in varovane zasebnosti posledično lahko zelo različna in je treba dopustnost posredovanja objav naprej presojski od primera do primera.“

Ob tem opozarjajo, da administratorji foruma ali zaprte skupine nudijo le tehnično podporo in za samo vsebino pisanja uporabnika ne odgovarjajo.

Foto: Dreamstime/M24

Tudi za pravico do svobode izražanja velja, da ni absolutna, temveč je omejena s pravico drugega. (Fotografija je simbolična.)

So skupine z več tisoč člani javne ali zasebne?

V primeru objav znotraj zaprte skupine na družbenem omrežju lahko to v določenih primerih sodi kot izjema zasebne rabe. A tudi v primeru izjem to ne pomeni, da je objavljane osebnih podatkov znotraj zaprte skupine na družbenem omrežju v vsakem primeru zakonito.

Informacijski pooblaščenec opozarja, da je treba načeloma mnenja, stališča in podobna besedila, objavljena na spletnih straneh, spletnih forumih in drugih oblikah objav na družbenih omrežjih

razumeti kot sestavni del pravice do svobode izražanja. Že Ustava namreč zagotavlja svobodo izražanja misli, govora in javnega nastopanja, tiska in drugih oblik javnega obveščanja in izražanja. »Vsakdo lahko svobodno zbira, sprejema in širi vesti in mnenja. Vendar pa tako kot za vse pravice, tudi za pravico do svobode izražanja velja, da ni absolutna, temveč je omejena s pravico drugega, ki jo lahko uveljavlja preko pravice do osebnega dostojanstva in varnosti ter varstva pravice zasebnosti in osebnostnih pravic,« opozarja informacijski pooblaščenec.

Tako kot imamo pravico do iz-

ražanja mnenja, ima vsak tudi pravico do časti in dobrega imena. V primeru, da nekdo meni, da mu je ta kršena, lahko vloži zasebno ali odškodninsko tožbo. Za presojo, ali je bilo s posamezno objavo neupravičeno poseženo v širšo pravico do zasebnosti ali osebnostne pravice, je pristojno sodišče.

A dejstvo je, da lahko posamezna (nepreverjena in obsojajoča) javna objava posamezniku povzroči nepopravljivo škodo, ki je tudi uspela tožba ne zabriše. Besede imajo izjemno moč, čemur se na družbenih omrežjih pogosto daje bistveno premalo pomena.

Dženana Kmetec

Foto: Dreamstime/M24

Primer: »Prosim za mnenje o tem in tem zdravniku«

»Prosim za mnenje o zdravniku X. Y. (op. a., v objavi na družbenem omrežju je zdravnik naveden z imenom in priimkom). Zdi se mi, da pacientov sploh ne jemlje resno, sploh te ne pogleda. Najbolj pa me moti njegova nestrokovnost.«

Takšni in podobni objavi praviloma sledijo številni, raznoliki odzivi, od pohval do ostrih kritik, tudi obtožb o nestrokovnosti. Osebnosti izkušnje posameznikov so seveda različne in vsak ima svoja pričakovanja, ki se lahko razlikujejo od načina obravnave pri posameznem zdravniku. Nekateri svoja stališča izražajo spoštljivo, kulturno, drugi pod vsakim nivojem in brez argumentov. Seveda so prav slednji največji problem. Kazanje s prstom na nekoga, nemalokrat z lažnega profila, je v današnjih časih postalo priljubljeno početje. Skupina, v kateri je navedeni primer (takšnih je še veliko več) objavljen, ima skoraj 8.000 članov.

Ptuj, Slovenija • 17. skupščina Zveze društev general Maister

»Domovinska vzgoja je absolutno potrebna«

Zadnjo marčevsko soboto je na Ptuj potekala programska skupščina Zveze društev general Maister, katere gostitelj je bilo ptujsko Društvo Generala Maistra. Trenutno v Sloveniji deluje 28 društev, večina je sodelovala tudi na 17. skupščini. Gre za zelo aktivna društva, je povedala predsednica ZDGM Lučka Lazarev Šerbec.

Ptujsko Društvo generala Maistra se je zelo izkazalo z organi-

zacija letošnje skupščine Zveze društev general Maister. Ta ni bila

pomembna le za zvezo, temveč tudi za ptujsko društvo, še posebej pa z vidika krepitve domoljubja. „Brez zavedanja, kaj domovina je, si težko predstavljam srečno in zadovoljno Slovenijo v prihodnosti. Domovinska vzgoja je absolutno potrebna. Prepričan sem, da bo slej kot prej treba razmisliti o tem, kako v izobraževalne, učne sisteme vpeljati tovrstno tematiko. Rudolf Maister je zagotovo eden od idealov, preko katerega lahko mlada generacija spozna, kaj pomeni imeti odnos do domovine. Ne gre za noben nacionalizem, gre enostavno za to, da razumeš, da ti je domovina mati. Domovina opravi veliko nalog, za katere se nam zdi, da se dogajajo same po sebi. Vsi tisti, ki so kdaj služili kruh v tujini, še kako dobro vedo, kaj pomenijo vse te storitve, ki ti jih domovina nudi,“ je ob letošnji skupščini še posebej izpostavil Štefan Čelan, ki jo je tudi vodil.

Na skupščini so pregledali delo v preteklem obdobju, porabo denarja ter sprejeli program aktivnosti s finančnim načrtom za leto 2022. Najpomembnejša naloga, ki

Foto: Črtomir Goznik

Pri spomeniku generala Maistra na Ptuj so cvetje položili: generalni tajnik Zveze društev general Maister Rudolf Pfajfar, predsednica ZDGM Lučka Lazarev Šerbec in predsednik DGM Ptuj Štefan Čelan. 17. skupščina je sicer potekala v dominikanskem samostanu.

so jo izvršili v letu 2021, je bila polna prenova grobnice generala Rudolfa Maistra na pokopališču v Mariboru. Izvedli pa so tudi vrsto drugih aktivnosti. Pri predavanjih o generalu Maistru in bojih za severno mejo v šolskih ustanovah jim je bila v veliko pomoč premična tematska razstava Boji za severno mejo in general Rudolf Maister. V več krajih so bili postavljeni spomeniki in spominske plošče Maistrovim borcem, med drugim tudi na Polenškaku.

Več za delovanje društev in strokovnih ekskurzij

Za delovanje društev bo letos zveza namenila 25.000 evrov, ki bodo razdeljena po posebnem točkovniku. Celotni proračun pa sicer znaša okrog 135.000 evrov, od tega več kot 133.000 evrov pričakujejo iz proračuna RS – Ministrstva za obrambo.

V programu dela zveze za letos je organizacija osrednje proslave ob

državnem prazniku, dnevu Rudolfa Maistra, proslave ob državnem prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, spominskih svečanosti ob okroglih jubilejih in nekaterih drugih. Organizirala oz. soorganizirala bo tudi več strokovnih ekskurzij v kraje, ki so povezani z delovanjem generala Maistra in drugih borcev za severno slovensko mejo, strokovna srečanja z mladimi in postavila več tematskih razstav oz. muzejskih zbirk.

MG

Foto: CG

Enotna obsodba ruske agresije

„Podpiramo vsa prizadevanja za takojšnjo prekinitev agresije in umik vojske Ruske federacije iz Ukrajine! Zahtevamo uveljavitev učinkovitejše vloge OZN in spoštovanje načel mirnega razreševanja sedanjih kriznih razmer. Pričakujemo odgovorno sodelovanje vseh vpletenih strani ob polnem spoštovanju suverenosti in samostojnosti Ukrajine in ob zavedanju skupne odgovornosti za mir v evropski in svetovni skupnosti ter ob vzajemnem spoštovanju legalnih in legitimnih interesov posameznih držav,“ izhaja iz obsodbe ruske vojaške agresije, ki jo je prebrala predsednica Zveze društev general Maister Lučka Lazarev Šerbec.

Videm • Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo

Suvereni nastopi, vredni vsega občudovanja

Zadnje sredo v marcu so se na valovih Radia Ptuj in na Facebooku Radia Ptuj predstavili mladi pevci iz občine Videm, ki obiskujejo OŠ Videm in podružnici v Leskovcu in na Selih. Ob posamičnih nastopih smo tokrat prvič v novi sezoni slišali tudi pevski trio treh deklet, ki so si za skupni nastop izbrala zelo staro popevko pod naslovom Dan ljubezni skupine Pepel in kri, s katero nas je slednja predstavljala na Evroviziji davnega leta 1975. Za razliko od prejšnjih nastopov je bilo tokrat tudi več narodno-zabavne glasbe. Nastopi potekajo v živo, tako da je to za mlade pevce še prav posebna izkušnja.

V mlajši kategoriji so se predstavile pevke iz 2., 3., 4. in 5. razreda, v starejši iz 8. in 9. razreda. Nekateri med njimi so zapeli prvič, več pa je bilo tistih, ki so na odru projekta Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo zapeli že večkrat. Kornelija Jelen iz 9. razreda OŠ Videm, podružnice Leskovec, pa je zagotovo

ena izmed najbolj zvestih in vztrajnih pevk tega projekta. Pevsko je napredovala in v svoji 7. sezoni postala tudi polfinalistka. Mladi pevci drug drugega spodbujajo, veselijo se vsakega uspeha posebej, predvsem pa jih povezuje ljubezen do petja. Nekateri med njimi si želijo nekoč stopiti tudi na večje odre.

Projekt Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo je njihov prvi oder v širšem okolju, na katerem se kalijo in skušajo biti zmagovalci. Podpirajo jih v družini, šoli in občini.

Na mlade pevske talente so v občini Videm zelo ponosni, je povedal župan občine Videm Branko Marinič. „Otroci iz občine Videm

Sponzorji so bili:

Občina Videm, Ecoagro (generalni sponzor), Lunos, Talam, Mir, Ribogojnica Berlek in Sazas.

so že v preteklosti dokazali, da imajo poseben pevski talent. Prepričan sem, da je tako tudi danes. In če jim omogočimo, da se javno predstavijo, to samo pomeni, da bodo pridobili dragocene izkušnje pri javnem nastopanju. Tako izžarijo svoje glasove, ki so na trenutke tako žametni, tako prijetni, da bi jih človek neprenehoma poslušal. Tudi sam sem v otroških letih pel v pevskih zborih, v odrasli dobi tudi pri mešanem pevskem zboru. Ob

Sponzorji prireditve

LUNOS

SAZAS

fazanerija **ECOAGRO**

Polfinalistki: Lara in Kornelija

Iz OŠ Videm se je v polfinale iz mlajše kategorije uvrstila Lara Šori, ki je zapela pesem Zgodba o prijateljstvu. V starejši kategoriji pa je uspelo Korneliji Jelen s pesmijo Lahko noč, Piran. Zanimivo je, da je to njen prvi polfinale v projektu Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo. Njena vztrajnost se ji je obrestovala, letošnja sezona projekta je namreč njena že sedma sezona. Zelo se je razveselila. Zgledi vlečejo, predvsem pa moraš imeti rad petje in pri tem uživati.

nastopih naših pevskih talentov podoživljam tudi svojo preteklost. Vsa čast organizatorjem, družbi Radio-Tednik Ptuj, ob tej priložnosti se tudi zahvaljujem za ves trud pri tem, da odpirajo vrata mladim pevskim talentom. Njihovi nastopi so tako suvereni, vredni vsega občudovanja. Želim si, da bi projekt še dolgo živel, da bodo naši pevski talenti še dolgo nastopali in se veselili ob petju slovenskih pesmi. Skupaj z

njimi pa tudi mi, saj kdor poje, slabo ne misli. Na vse mlade pevce sem zelo ponosen, še zlasti pa na tiste, ki so že sedaj uspešni in se na podlagi izkušenj iz projekta Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo uspešno vključujejo tudi v druge tovrstne projekt na širšem območju,“ je letošnje nastope mladih pevcev iz občine Videm pospremil videmski župan Branko Marinič.

MG

Peli so:

Ajda Hrga, Nuša Šmigoc, Ana Vidovič, Žana Jelen, Zoja Novakovič, Andrej Potočnik, Eva Lampret, Nina Selinšek, Lara Šori ter Kaja Kozel, Ela Kolednik in Neli Bračič v mlajši kategoriji, v starejši pa: Gabriel Feguš, Vanessa Kojc in Kornelija Jelen.

Kaja Kozel, Neli Bračič in Ela Kolednik, OŠ Videm, podružnica Leskovec, 5. razred, pesem Dan ljubezni (Pepel in kri). Foto: Črtomir Goznik

Ajda Hrga, OŠ Videm, 2. razred, pesem Kdo še verjame (Nina Pušlar). Foto: Črtomir Goznik

Žana Jelen, OŠ Videm, podružnica Leskovec, 3. razred, pesem Življenje je lepo (Alenka Godec). Foto: Črtomir Goznik

Eva Lampret, OŠ Videm, 5. razred, pesem Bodi z mano do konca (Tinkara Kovač). Foto: Črtomir Goznik

Gabriel Feguš, OŠ Videm, 8. razred, pesem Moja je, moja bo (Gadi). Foto: Črtomir Goznik

Nuša Šmigoc, OŠ Videm, 2. razred, pesem Poljubi me za božič (Nika Zorjan). Foto: Črtomir Goznik

Zoja Novakovič, OŠ Videm, 4. razred, pesem Za vedno (Nika Zorjan). Foto: Črtomir Goznik

Nina Selinšek, OŠ Videm, 5. razred, pesem Moja pesem (Alya). Foto: Črtomir Goznik

Vanessa Kojc, OŠ Videm, 9. razred, pesem Za naju (Nina Pušlar). Foto: Črtomir Goznik

Ana Vidovič, OŠ Videm, podružnica Leskovec, 2. razred, pesem Tri planike (Denis). Foto: Črtomir Goznik

Andrej Potočnik, OŠ Videm, podružnica Sela, 4. razred, pesem Adijo, mami (Poskočni muzikanti). Foto: Črtomir Goznik

Lara Šori, OŠ Videm, 5. razred, pesem Zgodba o prijateljstvu (Čuki). Foto: Črtomir Goznik

Kornelija Jelen, OŠ Videm, 9. razred, podružnica Leskovec, pesem Lahko noč, Piran (Anika Horvat). Foto: Črtomir Goznik

SKRINJA DOMAČIH VIŽ – ANSAMBEL AKTUAL

Ustvarjajo lastno glasbo in ohranjajo prekmursko tradicijo

Ansambel Aktual prihaja iz Moravskih Toplic. Skupino sestavljajo štirje dobri prijatelji, harmonikar Gašper Marič (vodja ansambla), kitarist Franc Lukač, pevec in bobnar Uroš Berden ter basist in klaviaturist Denis Pozdrec. Njihovi začetki segajo v leto 2017, takrat so fantje začeli ustvarjati in sanjati, da bomo enkrat stali na odrih in razveseljevali ljudi po vsej Sloveniji.

Ustvarjajo avtorsko skladbo, tudi zadnje leto so bili zelo pridni. Izdali so že kar nekaj svojih skladb, ki so jih ljubitelji narodno-zabavne glasbe zelo dobro sprejeli. Lansko leto se jim je kot »stric iz ozadja« pridružil Nejc Tratnjek. Podpisal se je kot avtor skladb in aranžer zadnje nastale skladbe Šminka, ki jo spremlja tudi videospot. Skladba je polna pozitivne energije, govori o ljubezenski dilemi, katero dekle je tisto ta pravo, saj je preveč lepih deklet. Na YouTubeu je skladba v zelo kratkem času dosegla več kot 80.000 ogledov. Besedili za dve skladbi: Bella bellissima in Lepa mala je napisala odlična

Vera Šolinc, za zadnjo skladbo se je pa pod besedilo podpisal kitarist Franc Lukač. Že pred dvema letoma pa so se predstavili s skladbo Ljubezen v zraku, ki so jo napisali za Čebelarstvo zvezo Slovenije in je postala tudi neke vrste himna mednarodnega tekmovanja mladih čebelarjev.

„Trudimo se, da ljudje začutijo našo mladostno in pozitivno energijo. Najpomembnejše pa je, da se začutimo, da vsi skupaj uživamo v glasbenem ustvarjanju in igranju oz. na odrih. To je tisto, kar šteje. Narodno-zabavna glasba je nekaj, kar je zapisano globoko v naših srcih. S tem smo odrasli, to energijo poskušamo prenesti tudi našim poslušalcem,“ so povedali člani ansambla Aktual.

Slovenska narodno-zabavna glasba se premika s časom naprej, pravijo. Ali je to prav ali ne, je odvisno od mnenja vsakega posameznika. Mislijo, da je mlada, sveža energija pomembna pri vsaki zvrsti glasbe. Ni samo v glasbi tako, tudi v poslovnem svetu je tako, da mlada energija

Ansambel Aktual

Foto: zasebni arhiv

ja prinese sveže in nove zamisli. Vsak v dani situaciji da od sebe

maksimalno, kar je po njihovem mnenju edino pravilno. „Zato

je tudi naš odgovor, da gre slovenska narodno-zabavna glasba

v pravo smer. Pomembno pa je, da ni metanja polen pod noge, ampak, da si ansamblji med sabo vzajemno pomagamo,“ poudarjajo.

Za ohranjanje tradicije narodno-zabavne glasbe so narodno-zabavni festivali pomembni, so prepričani. Vsak festival ti da priložnost pokazati novo skladbo. To je za mlade ansamble zelo pomembno. Če bi prejeli povabilo za sodelovanje na ptujskem festivalu narodno-zabavne glasbe, bi se z veseljem odzvali, čeprav festivali niso njihova prioriteta.

Pridno ustvarjajo še naprej, v tem času nastajata kar dve njihovi novi skladbi. Ena je avtorska, zelo sveža, zelo zaljubljena. Druga pa je priredba že znane prekmurske skladbe, ampak naj za zdaj ostane skrivnost, pravijo. Za priredbo so se odločili, ker bi zelo radi ohranjali prekmursko tradicijo ter jo predstavili tudi v drugih slovenskih pokrajinah. Trudijo se za ljudi, da jim prenesejo kanček dobre volje v tem hitrem tempu življenja.

MG

Ptuj • Bralna značka za odrasle 2022

Letos vabijo kratke zgodbe

Na svetovni dan poezije so v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj oznanili začetek BZO 2022. Ob tej priložnosti je njena direktorica Milena Doberšek spomnila, da je minilo že dobri dve desetletji od prve ideje za tovrstno nagovarjanje in spodbujanje odraslih k branju. Pobudnica bralne značke je bila Liljana Klemenčič. Bralna značka za odrasle je najprej zaživela v ožjem krogu na OŠ Breg. Od leta 2005 pa jo izvajajo v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj za širši krog bralcev.

Foto: Črtomir Gozvik

Bralna zloženka z letnico 2022 ima na bralnem seznamu kratke zgodbe, zato tudi oznaka 82 – 32, pod katero na knjižne police razvrščajo kratke zgodbe.

Doslej se je na bralnem seznamu zvrstilo veliko kakovostnih bralnih predlogov, ki so pritegnili številne bralce. Nekateri ostajajo zvesti bralci izbrane literature vse od začetka BZO. Vsako leto knjižnica pripravi bralno zloženko s priporočilnim bralnim seznamom. Doslej so v branje predlagali že več kot 300 naslovov. Priporočene knjige lahko bralci najdejo na posebnih knjižnih policah študijskega in mladinskega oddelka knjižnice ter tudi na bibliobusu. V preteklem letu so se bralci sprehajali med vetrnimi izbrankami.

Letos so bralno temo hudomušno zavili v uganko. Na vabilo so zapisali številke, za katere so se mnogi spraševali, kaj pomenijo.

„Rdeča nit letošnje bralne značke so kratke zgodbe, ki jih skladno z univerzalno decimalno klasifikacijo, mednarodnim enotnim normativnim orodjem za vsebinsko označevanje knjižničnega gradiva, na knjižne police razvrščamo pod oznako 82 – 32. Kratke zgodbe, včasih nekoliko prezrte, ponujajo odlično branje, po katerem lahko posežemo tudi takrat, ko časa za branje ni v izobilju. Izbrali smo 19

naslovov,“ je povedala direktorica ptujske knjižnice Milena Doberšek ob začetku BZO 2022 in literarnem večeru ob svetovnem dnevu poezije.

Bralni seznam pa lahko bralci tudi razširijo oz. dopolnijo z drugimi deli navedenih avtorjev, tudi drugimi kratkimi zgodbami in drugimi kratkimi literarnimi oblikami. V zloženko BZO 2022 bodo bralci vpisali misel ali več iz knjig, ki so jih navdušile. Rok za njeno izpolnitev oz. vrnitev v Knjižnico Ivana Potrča Ptuj se izteče 22. novembra.

MG

Slovenija • TZS razglasila 10 najboljših tematskih poti

Severovzhod države ostaja na obrobju

Kar 10 let je trajal natečaj Moja dežela – lepa in gostoljubna, v okviru katerega je bila izbrana deseterica najbolj zanimivih in inovativnih.

Foto: Vinotour

Med desetimi najboljšimi tematskimi potmi zadnjih desetih let je Vinotour pot Svečina–Račane, prva mednarodna pot nordijske hoje med vinogradi.

Komisija za tematske poti pri Turistični zvezi Slovenije (TZS) je v obdobju od 2011 do 2021 skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije in Slovenija Outdoor pregledala več kot 400 najrazličnejših tematskih poti, desetim najboljšim, ki jih bodo letos oglaševali v okviru kampanje Moja Slovenija, pa na 32. sejmu Alpe-Adria podelila jubilejna priznanja.

Le ena štajerska

Med njimi so Učna pot Škocjan, Pot kulturne dediščine Žirovnica, Solčavska panoramska cesta – pot najlepših razgledov, Strunjan v podobah morja, Živi muzej Krasa, Kneippova bosonoga pot Term

Snovik Kamnik, Učna pot škrata Biseri z Vinske Gore, Učna pot Drvošec pri Cerkniškem jezeru, Pot po Logarski dolini in Vinotour pot Svečina–Račane. Večina nagrajenih tematskih poti je torej s primorskega in kraškega dela Slovenije, iz severovzhodne Slovenije je pravzaprav le svečinska vinska pot.

Nista vse Bled in Piran

Ni presenečenje, da so bile tokrat izbrane zlasti poti na zahodnem delu države, kamor je tudi sicer usmerjena glavna turistična promocija. Zdi se, da si mora vzhod svoje mesto pod slovenskim turističnim soncem šele izboriti. Čeprav se tudi »na tej strani

Trojan« marsikaj dogaja, ponuja in je vredno ogleda. A roko na srce, za drugačen odnos bomo morali marsikaj storiti tudi sami in postati predvsem ponosni na to, kar lahko pokažemo. Še vedno namreč ob vprašanju, kam peljati gosta, da mu predstavimo lepote naše dežele, večinoma vsi najprej pomislimo na prestolnico, Bled, Postojnsko jamo in Piran. Takšen odnos do Štajerske in Prekmurja kot turističnih destinacij pa so leta 2008 ob organizaciji kongresa Svetovne zveze potovalnih novinarjev in pisateljev (FIJET) v Sloveniji pokazali celo slovenski turistični novinarji, ki so ti dve regiji svojim kolegom iz tujine povsem zamolčali.

Senka Dreu

Piše (in fotografira): **Dani Zorko** • Avanturist v Kurdistanu in Mezopotamiji

Prvi oddih

V Mardinu sem si prvič vzel malo časa tudi zase. To se na dopustu sliši seveda zelo paradoksalno, vendar si ljudje težko predstavljajo, koliko energije in pozornega opazovanja utrpi človek, ki si vsak dan sproti organizira dogajanje, pazi svoje stvari pred nepridipravi in oprezuje za čim novim, neodkritim. Tokrat ni bilo treba zjutraj pakirati, kljub temu pa sem bil že okoli šeste zunaj na terasi, poln elana.

Glavna ulica v Mardinu je bila polna butičnih trgovinic z različnimi stvarmi in s cenami za turiste. Sicer sem si nagledal že eno slaščičarnico in pa neko izbo z oreški, vendar sem šel najprej raziskovat na lastno pest. V življenju sem res hvaležen za moj čut za orientacijo, ki me je

že neštetokrat izvelkel iz neljube situacije in tudi tokrat mi je pomagal, da sem našel zanimivosti, ki sem jih iskal. Najti veliko mošejo je načeloma enostavno, ker jo vidiš v daljavi. Ko pa se spustiš v blodnjak ozkih ulic z visokimi zidovi, ki nimajo neke prave forme, pa se stvar prične za-

pletati. Mardin je primer infrastrukture, kjer je uporabnih zgolj nekaj prometnic, vse ostalo pa so ozki prehodi in labirinti, kjer sem sicer odkril meni ljube skrite čajnice, vendar je tu in tam pot peljala tudi komu skozi hišo. In tako sem našel tudi manjši bazar, ki je srce vsakega

Foto: Dani Zorko

Enosmerna ulica v Mardinu se vleče nekaj kilometrov

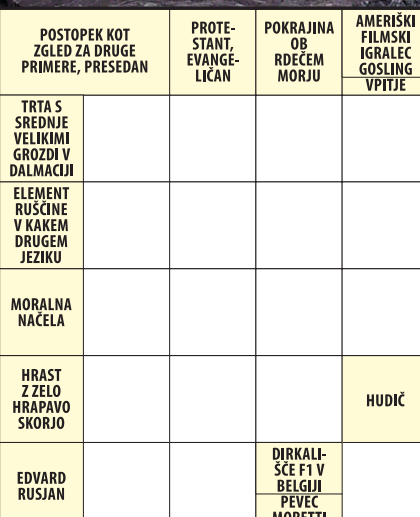
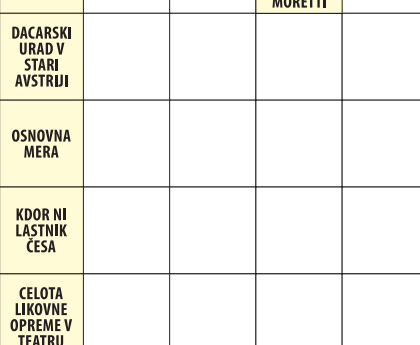
Foto: Dani Zorko

S teras v Mardinu je super razgled in temu primerne tudi cene.

kraja, ki ni turističen. Poleg vsega tekstila in usnja so tu delovali tudi strojniki, železokrivci, mesarji, varilci in vse sorte obrtniki. Zanimivo je bilo videti, kako so ljudje po teh ozkih hodnikih tvorili kose avtomobilov in težke kovinske dele, dva metra stran pa je viselo deset koz za meso. Mene so kar malo čudno gledali, ker namensko noben tujec ne hodi tod, jaz sem pa vseeno nakupil nekaj pistacije in pekovskih dobrot, da sem lahko še dlje časa opazoval ta živ žav.

Moja radovednost in raziskovalni duh mi kar pospešita časovno enoto, tako da je bilo hitro že popoldne, brez da bi po zajtrku dal kaj v usta. Treba je omeniti, da sem imel praktično povsod vključen zajtrk, kjer sem poleg obveznega čaja dobil sveži turški kruh, več vrst sira in zelenjave, olive, kup namazov, včasih pa tudi pečen krompirček in juho iz leče. V Mezopotamiji in širšem Kurdistanu praktično niso imeli zahodnjaške hrane, zato sem bil te raznolikosti prehrane kar vesel, še posebno juhe. V Mardinu sem se ojunail in namesto čaja poskusil tudi neko njihovo kavo, ki pa je bila proti pričakovanju čisto neokusna,

zato sem ostal kar pri popitem hektolitru čaja na dan. Zanimivo je, da mi kot prikritemu odvisnežu od jutranje kave ta sploh ni dišala in sem jo za celotno potovanje dal kar na stran. Turški čaj pa je zelo močan, zato si ga redčijo z vrelo vodo in servirajo v majhnih količinah. Tokrat sem si ga privoščil kar na strehi neke stavbe, kjer je razgled in pa tudi mir, saj se tako izogneš glasnemu prometu in peščem, ki te gledajo kot deveto čudo sveta. Zjutraj sem znova vstal zelo zgodaj in pobegnil pred jutranjim prometnim vrvežem, ki je paral živce tudi domačinom, ne samo naključnemu obiskovalcu.

				AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	BRITANSKI LUKSUZNI AVTO	USNJE IZ OSLOVE KOŽE	GOVEJI ALI OVČJI HLEV NA PLANINAH	DEJNI PRITOK VISLE NA POLJSKEM	MAKEDONSKO LJUDSKO KOLO	VICENTE ESPINEL	RUSKI KLOVN VIDOV	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (MARISA)	SONCE IN NEBESNA TELESNA OKOLI NJEGA	KLAVDIJ TUTTA			
				OTOK PRI ANTARKTIKI Z GORO MOUNT EREBUS													
				POSTARANOST													
				ŠIRNA TRAVNATA RAVAN V SPANJI						TOVARNA POSODE V CELJU SMUČARSKA BUČIK					DEJNI PRITOK GARONNE V FRANCII		
				ŽIVALSKO MAŠČOBNO TKIVO				ANGLEŠKI ROKER (CHRIS: THE ROAD TO HELL)	TAJNI DELAVEC PLACILO ZA DELO ENE URE								
				NAŠE KOLEŠNO OKLEPNO VOZILO 8x8								HUMORISTKA PUTRIH 14. GRŠKA CRKA					
RAFKO IRGOLIČ POGOSTA BESEDNA ZVEZA				HRVAŠKA IGRALKA (NINA) MOČAN EKSPLOZIV						JULIA ROBERTS TELETINA V KISLI OMAKI							
										RUDNINA KALCIJEV TITANOV SILIKAT AVION							
				POSTOPEK KOT ZGLED ZA DRUGE PRIMERE, PRESEDAN	PROTESTANT, EVANGELIČAN	POKRAJINA OB RDEČEM MORJU	AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC GOSLING VPITJE	SODOBNIK KELTOV						PARKOVNO DREVO, PO IZVORU IZ AZIJE	NAŠ IGRALEC (BORIS)		
										SAD OLJKE							
				TRTA S SREDNJE VELIKIMI GROZDI V DALMACII					PESNIK PAVČEK PETI MESEC V LETU					PESNIK GRUDEN			
				ELEMENT RUSČINE V KAKEM DRUGEM JEZIKU					KORUZNJI STORŽ, VLAT KRHKRA KOVINA (V)					OCET			
														POJAV NA VODNI GLADINI			
				MORALNA NACELA					VZDEVEK BALONARJA SORNA ITALJANSKA RTV			KARAVAN ZNAMKE AUDI OTO PESTNER					
				HRAST Z ZELO HRAPAVO SKORJO			HUDIČ	ŽENSKA RJAVIH LAS PRASIČ, PUJS									
				EDVARD RUSJAN		DIRNALIŠČE F1 V BELGIJI			FR. CESAR BONAPARTE TV VODITELJ MUHIČ								
						PEVČEC MORETTI											
				DACARSKI URAD V STARI AVSTRIJI							LETOVIŠČE PRI OPATIJU	Je bog izvirov in sin boga Janusa ter nimfe Juturne. Bil je eden najstarejših rimskih bogov in na njegov dan, 13. oktober, so vodnjake okrasili z venci, v izvire pa metali cvetje. Njegovo svetišče je bilo na griču Janikulu na desnem bregu reke Tibere.					
				OSNOVNA MERA					GLASBENIK SMOLAR								
				KDOR NI LASTNIK ČESA					TANJA RIBIČ								
CELOTA LIKOVNE OPREME V TEATRU																	

Futsal
Prleki na Ptuju do prve zaključne žoge
Stran 14

Nogomet
Triglav pokazal, zakaj kandidira za 1. ligo
Stran 14

Motokros
»Fantje so hitri, težko jih je prehitevati«
Stran 14

Nogomet
Tokratni haloški derbi Vidmu
Stran 14

Urednik športnih strani:
Jože Mohorič.

Sodelavci:
David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštarčič, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuji.si

Nogomet • 1. SNL, 29. krog

Ni golov, ni točk

Po reprezentančnem premoru so prvligaši znova odigrali prvenstvene tekme, šumarji so gostili ekipo Brava. Ta je v medsebojnih dvobojih v letošnji sezoni uspešnejša, ob uvodnem remiju je zabeležila že tretjo zaporedno zmago.

Domačin strateg Robert Pevnik je opravil nekaj sprememb v začetni postavi, Matjašič in Nkama sta manjkala zaradi poškodb, zaradi manjših težav sta na klopi obsedela Azemović in Bolha. Zanimiv je bil pogled na centralna branilska para obeh ekip, na domači strani sta ga sestavljala Petek in Pečnik, pri gostih pa Jakšič in Križan – slednja sta nekdanja igrala za Aluminij ...

Tekma je bila pomembna za obe ekipe, za Bravo v boju za vrh, za Aluminij pa za priključek v boju za obstanek. Uspelo je gostom, čeprav so edino 100 % priložnost v prvem delu imeli domačini. Haris Kadrič se je v 11. minuti znašel sam pred golom Matja Orbančiča, slednji pa je bil zmagovalec dvoboja. Kaj bi bilo, če bi Aluminij v uvodu povedel, ne bo nikoli znano, znano pa je, da je Bravo s potrpežljivo in agresivno igro prišel do treh točk ... Te mu je prinesel Gašper Trdin, ki je v 63. minuti zadel sam zgornji kot gola po nenadnem strelu iz velike razdalje, Martin Kramarič je po izgubljeni žogi Tomislava Turčina le še postavil končni izid – 0:2.

Podoba Aluminija ni v celoti gledano slaba, manjka pa konkretnost, hitrost v zaključku, predvsem pa samozavest pri strelh na gol.

V naslednjem krogu se šumarji odpravljajo na gostovanje v Radomlje.

Aluminij – Bravo 0:2 (0:0)

STRELCA: 0:1 Trdin (63.), 0:2 Kramarič (84.).

ALUMINIJ: Janžekovič, Musa (od 88. Ploj), Petek, Pečnik, Turčin, Šroler (od 82. Bizjak), Marinšek, Plantak (od 55. Brest), Prša, Špehar, Kadrič. Trener: Robert Pevnik.

BRAMO: Orbančič, Križan, Jakšič, Milič (od 69. Trontelj), Kavčič, Trdin, Kurtović, Španring, Kramarič (od 91. Memić), Kerin (od 85. Kirm), Bajde. Trener: Dejan Grabič.

Luka Janžekovič, Aluminij: »Tekmo smo začeli dobro, priložnost Kadriča je bila res prava. Škoda, da nismo zabil; takšnih priložnosti na tekmi ni veliko in jih je treba izkoristiti. Bravo npr. že celotno sezono zmaguje takšne tekme, ko hitro povedejo, mi pa smo to počeli lansko pomlad. Potem dobimo evrogol, po katerem se vprašamo, zakaj mi ne poskušamo s strelom od daleč ... Trudimo se, a nam ne steče tako, kot si želimo. Trenutno nam obupno primanjkuje samozavesti, kar pa je v veliki meri zapuščina prejšnjega trenerja. To ni iskanje izgovorov, igralci smo v prvi vrsti odgovorni za rezultate in to moramo prevzemati nase, rešitev pa je samo v povezanosti in kompaktnosti ekipe. Vidimo, da tudi Sežana ne zmaguje in ni daleč pred nami, a mi moramo vseeno gledati le nase in na lastno zbiranje točk, da bi lahko bilo deveto mesto še dosegljivo.«

Dejan Grabič, trener Brava: »To je sladka zmaga, saj so se moji igralci

Foto: Črtomir Goznik

Nogometaši Aluminija (na fotografiji Luka Petek in Gašper Pečnik) so zvečine uspešno ustavljali napadalce gostov (na fotografiji Gregor Bajde), v dveh primerih pa so bili nemočni.

držali načrta v vseh stresnih trenutkih tekme. Na začetku smo si skoraj zakuhali tekmo in ob slabši organizaciji napadov dovolili dve priložnosti Aluminiju, na srečo je naš vratar ubranil ena na ena Kadriču. To nam je na en način dalo zagona, na drug pa streznilo, da moramo biti boljši. V nadaljevanju tekme smo garali, bili tudi fanatični v branjenju, kar je naša edina prava pot. S tem sem res zelo zadovoljen, zato je zmaga zaslužena.«

Grabič se je dotaknil tudi sporne situacije ob prekršku Miliča nad Kadričem: »Takšnih situacij je bilo na tekmi veliko, res je bilo zelo blizu rumenemu kartonu. Zato sem Stefana moral takoj zamenjati, saj bi bil ob najmanjšem naslednjem prekršku zagotovo kaznovan.«

Nemanja Jakšič, Bravo: »V Kidričevu smo – resnici na ljubo – prišli po tri točke, ki jih potrebujemo za stik z vrhom in v boju za evropske pokale. V tej nameri nam je uspelo, zadovoljni smo. Trener me na zadnjih tekmah postavlja v vlogo štoperja, kar mi odgovarja, sicer pa se tako ali tako vedno trudim izpolnjevati naloge trenerjev. Veliko delamo na kompaktnosti celotne obrambne vrste.

V Kidričevu se sicer vedno rad vračam, v prvih primerih po odhodu iz Aluminija mi je bilo še bolj hudo, sedaj sem se že navadil. Tukaj imam nekaj dobrih prijateljev, s katerimi sem še vedno v stiku, žal pa mi je, da je Aluminij zadnji. Šumarjem želim, da si izborijo obstanek.«

Jože Mohorič

Izjava za javnost NK Aluminij

Po zaključku srečanja predstavniki NK Aluminij niso želeli stopiti pred kamere, so pa kakšno uro po srečanju podali pisno izjavo za javnost, v kateri so izpostavili dve sporni odločitvi glavnega sodnika Nejca Kajtazoviča ...

V prvi so sodniku očitali, da ni pokazal rumenega kartona Stefanu Miliču po prekršku s hrbta nad Harisom Kadričem v 65. minuti. To bi bil za branilca Brava drugi rumeni in posledično rdeči karton.

V drugi so sodniku očitali to, da je prekinil obetavni protinapad Aluminija v 75. minuti (žoga je pred tem zadela Petka, ki je za krajši čas obležal na tleh).

Kakršnegakoli epiloga v kidričevskem prvligašu seveda ne bodo dočakali, karavana bo pač šla svojo pot naprej ...

Nespremenjena razmerja med vodilno trojko in trojko začelja

Derbi kroga sta na Fazaneriji odigrala Mura in Koper, daljšo pa so potegnili Primorci. Ti so bili boljši »le« za dosežen gol, v številu priložnosti in posesti so prednjačili domačini. Murin niz neporaženosti, ki je trajal pet tekem, je tako prekinjen, s tem pa tudi stik z vrhom ...

Junak kroga je napadalec Maribora **Ognjen Mudrinski**, ki je z dvema zadetkoma v Domžalah (drugi je bil prava umetnina, saj je s preigravanjem nanizal tri domače igralce) skočil na vrh lestvice strelcev, sedaj je pri številki 14 (poškodovani Barišič je pri 13). Pri obeh golih je sodeloval **Rok Kronaveter**, ki v končnici sezone postaja vedno bolj »vroč« ...

Za »ročico« v Ljubljani pa je s prihodom na klop Olimpije poskrbel **Robert Prosinečki**. Začetek je doreži Radomljanov ... V ekipi Olimpije se je po dolgotrajni poškodbi vrnil **Timi Max Elšnik**, ki je odigral 65 minut.

Celjani so bili boljši od Tabora, so pa dolgo lomili odpor tekmecev. Po podaji **Matica Vrbanca** je to vendarle uspelo Rusu **Grigoriju Morozovu**. Tabor ostaja najbližji tekmeec Aluminija v boju za pogojno rešilno 9. mesto, ki prinaša dodatne kvalifikacije za drugouvrščenim drugoligašem.

REZULTATI 29. KROGA:

Aluminij – Bravo 0:2 (0:0);
Domžale – Maribor 0:2 (0:2);
strelci: 0:1 Mudrinski (8.), 0:2 Mudrinski (45.);
Celje – CB24 Tabor Sežana 1:0 (0:0);
strelci: 1:0 Morozov (64.).
Rdeči karton: Nemanjič (72., Tabor);
Mura – Koper 1:2 (0:0);
strelci: 0:1 Novoselec (69.), 0:2 Colley (73.), 1:2 Škoflek (92.);
Olimpija – Kalcer Radomlje 4:1 (2:1);
strelci: 1:0 Kvesić (15., z 11 m), 1:1 Zabukovnik (29.), 2:1 Aldair (34.), 3:1 Žiljič (63.), 4:1 Prtajin (90.).

1. MARIBOR	29	17	5	7	46:30	56
2. KOPER	29	15	8	6	46:33	53
3. OLIMPIJA LJUBLJANA	29	14	7	8	43:31	49
4. MURA	29	11	11	7	40:38	44
5. BRAVO	29	11	9	9	28:25	42
6. DOMŽALE	29	9	10	10	36:35	37
7. CELJE	29	10	5	14	34:39	35
8. KALCER RADOMLJE	29	8	7	14	33:43	31
9. TABOR SEŽANA	29	6	8	15	24:31	26
10. ALUMINIJ	29	4	10	15	26:51	22

Rokomet • Liga NLB, 20. krog

Na Hardeku padel kandidat za prvaka

Jeruzalem – Trimo 27:26 (12:10)

JERUZALEM: Skledar (14 obramb - 4x7m), Balent; Mlač černe, Čudič 3 (2), Voljč, Pungartnik 3, Fergola, Žuran 6, Bogadi 5, T. Hebar 1, Pandev, Kosi 2, Krabonja, Čirovič 6, Škrinjar 1. Trener: Saša Prapotnik.

TRIMO: Čudič (8 obramb), Brana; Jovičič 2, Višček 4, Didovič, Radojkovič 3, Onchev 1 (1), Lazarevski 1, Potočnik 2, Udovič 1, Cirar 5 (1), Miklavac, Glavaš, Florjančič 1, Corsovič. Trener: Uroš Zorman.

SEDEMMETROVKE: Jeruzalem 3/2; Trimo 6/2.

IZKLJUČITVE: Jeruzalem 12; Trimo 6 minut.

IGRALEC TEKME: Alen Skledar (Jeruzalem Ormož).

Po pričakovanjih se je na Hardeku odvila odlična tekma, ki si jo je ogledalo blizu 400 gledalcev. Trimo je doživel svoj prvi poraz v državnem prvenstvu, ta spodrsrlaj pa bo v dirki za naslov državnih prvakov s Celjem težko nadoknadil. Hardek je znova dokazal svojo moč in padel je močan Trimo.

Ormožanom (na fotografiji je David Bogadi) je prvim v sezoni uspelo ugnati zasedbo Trima.

Na začetku sta se ekipi izmenjavali v vodstvu z golom prednosti. Odlično je tekmo odprl vratar Trima Aljoša

Čudič, ki je do 13. minute zbral kar pet obramb. Nato je v голу Jeruzalema začel zbirati obrambe Alen Skledar,

Trener Trima Uroš Zorman ni bil zadovoljen z razpletom tekme v Ormožu.

ki je popolnoma ustavil obe levi krili gostov – Uroša Udoviča in Staša Jovičiča. Že do odmora je mladi Korošec zbral šest obramb, od tega tudi dve sedemmetrovki Galu Cirarju in Mihajlu Radojkoviču. Svojo najboljšo tekmo v letošnjem prvenstvu je odigral veteran Jeruzalema Rok Žuran.

Uroš Krstič

NLB liga

REZULTATI 20. KROGA: Jeruzalem Ormož – Trimo Trebnje 27:26 (12:10), Urbanscape Loka – Celje Pivovarna Laško 30:35 (12:19), LL Grosist Slovan – Slovenj Gradec 24:29 (11:16), Riko Ribnica – Ljubljana 34:34 (19:16), Koper – Gorenje Velenje 28:33 (13:18), Maribor Branik – Sviš Ivančna Gorica 26:23 (11:14), Herz Šmartno – Dobova 29:29 (15:15).

1. CELJE PIVO. LAŠKO	20	19	1	0	39
2. TRIMO TREBNJE	18	14	3	1	31
3. GORENJE VELENJE	19	14	1	4	29
4. RIKO RIBNICA	20	12	2	6	26
5. URBANSKAP LOKA	20	11	0	9	22
6. SLOVENJ GRADEC	20	10	1	9	21
7. MARIBOR BRANIK	20	9	1	10	19
8. KOPER	20	9	1	10	19
9. JERUZALEM ORMOŽ	19	7	2	10	16
10. DOBOVA	20	7	2	11	16
11. LL GROSIST SLOVAN	18	7	1	10	15
12. SVIŠ IVANČNA GORICA	20	4	0	16	8
13. LJUBLJANA	19	2	2	15	6
14. HERZ ŠMARTNO	19	1	3	15	5

Futsal • 1. SFL, končnica, četrtfinale, prve tekme

Prleki na Ptuju do prve zaključne žoge

S prvimi tekmami četrtfinala se je začela vedno razburljiva končna tekmovalna v 1. futsal ligi. Štiri najvišje uvrščene ekipe imajo prednost domače dvorane, to pa je tudi vse, kar so si priborile v rednem delu sezone. Ekipe Dobovca, Litije in Silika so to prednost unovčile, Ptuj pa ne ...

Hiša daril Ptuj – Meteorplast Šic Bar 4:6 (2:2)

STRELCI: 0:1 Šnofl (4.), 1:1 M. Goznik (11., ag.), 1:2 Trstenjak (17.), 2:2 Šnofl (19., ag.), 2:3 Alen Ruis (22.), 2:4 Alen Ruis (26.), 2:5 Alen Ruis (33.), 3:5 Knežević (37.), 4:5 Knežević (39., s 6 m), Trstenjak (40.).

HISA DARIL PTUJ: Anžel, Caf, Badro, Senekovič, Rednak, Ručna, Debeljak, Pihler, Andrijašević, Gajser, Jelič, Pasariček, Knežević. Trener: Robert Grdović.

METEORPLAST ŠIC BAR: Prijol, Lovrenčič, A. Goznik, M. Goznik, Gašparič, Trstenjak, Goričan, Aljaž Ruis, Kosec, Šnofl, Alen Ruis. Trener: Tomislav Novak.

Foto: Črtomir Goznik

Gostje iz Ljutomera (v modrih dresih) so domači zasedbi na Ptuju odčitali lekcijo iz borbenosti in nepopustljivosti in v seriji tekem do dveh zmag nagnili tehtnico na svojo stran.

Lepo zasedene tribune dvorane Ljudski vrt, na katerih so prevladovali navijači iz Prlekije, so odlično dopolnjevale sliko lokalnega derbija, končnica tekmovalja v 1. ligi pa s

sabo že tako ali tako prinaša dodatni naboj. Vse skupaj se je združilo v lepo celoto, ki se je tokrat odvijala po željah Meteorplasta. »Srečanje je odločila večja želja

in borbenost gostov – 'metali so se na glavo' za vsako žogo. Mi smo šli v tekmo tako, kot da bo zmaga prišla sama od sebe, kar je bilo povsem narobe. Gostje so povedli 0:1 in takoj

dobili krila, s katerimi so nato celotno tekmo 'leteli po igrišču'. Zaslužili so si zmago,« je po tekmi pošteno priznal **Denis Knežević**, edini strelac v domači vrsti.

Po prvem polčasu je bil izid poravnana, vse štiri zadetke pa so dosegli gostje; po dva v vsako mrežo. V drugem je na sceno stopil **Alen Ruis**, ki je najprej z dvema evrogoloma – iz voleja in prostega strela – nato pa še s tretjim zaporednim zadetkom skorajda odločil srečanje.

»Končnica je zgodba zase, tukaj se začne novo poglavje in vsaka tekma se igra 'na nož'. V prvem polčasu smo dobili smešna zadetka, kar se nam prepogosto dogaja. Na srečo smo si lahko ustvarjali priložnosti, tekme niso bili pravi, morda so nas tudi malce podcenjevali. Že v rednem delu sezone smo videli, da lahko konkuriramo najboljšim, to nam je tudi tokrat dajalo zagon, s katerim smo odigrali fantastično tekmo. To je nekaj najlepšega tudi zaradi tega, ker nas je spremljalo ogromno naših navijačev. Skupaj z njimi smo vedeli, da bo to izjemno zahteven derbi, ki smo ga na srečo dobili. Nič pa še ni odločenega, takšno predstavo moramo ponoviti še enkrat,« je dejal junak Meteorplasta.

Po zaostanku 2:5 so se domačini poskušali vrniti v igro z igralcem-vratarjem v polju, kar jim je po dveh golih Kneževića skoraj uspelo (4:5).

1. SFL, četrtfinale, prve tekme:

Hiša daril Ptuj – Meteorplast Šic Bar 4:6 (2:2); Dobovec – Bronx Škofije 5:2 (1:1); Litija – Mlinše 7:2 (6:1); Siliko Vrhnika – KMN Oplast Kobarrid 3:0 (2:0).

Povratne tekme bodo 8. aprila.

Piko na i zmagi gostov je z drugim zadetkom na tekmi v zadnji sekundi postavil izjemni Adrian Trstenjak.

Robert Grdović, trener FC Ptuj:

»Vedeli smo, da bo tekma težka, a nisem vedel, da bo situacija na igrišču takšna, kot je bila. Na začetku smo kontrolirali tekmo, a hitro poklonili vodilni gol gostom, ki jih je dvignil. V drugem polčasu sem pričakoval, da se bodo moji varovanci dvignili in prevzeli pobudo, a je bila slika povsem druga – praktično je na parketu obstajala le ekipa gostov. V tekmo so vložili več energije, kar se jim je obrestovalo. Mi smo se preveč zanašali na pivote in na individualne akcije, pozabili pa na obrambo.«

Tomislav Novak, trener Meteorplasta:

»Tekmo smo odigrali tako, kot smo se dogovorili, na zelo visokem nivoju. Gledalci so lahko uživali v igri, vzdušje je bilo enkratno. Mojim fantom moram čestitati za prikazano in za zaslužen zmag.«

Jože Mohorič

Motokros • Dirka na Portugalskem

»Fantje so hitri, težko je prehitevati«

Po vrnitvi iz Argentine v Evropo so se motokrosisti razreda MXGP na prvi postaji ustavili na Portugalskem. Vloga favorita je tudi tokrat pripadla **Timu Gajserju** iz Pečk pri Makolah, ki je slavil na uvodnih treh preizkušnjah. Tudi tokrat je bil zelo blizu temu, a je na koncu za dve točki zaostal za **Jorgejem Pradom**.

Gajser je imel nekoliko slabše izhodišče pri izbiri štartnih položajev, saj se je v kvalifikacijah kmalu po odličnem štartu zapletel s klubskim kolegom na Hondi **Rubenom Fernandezom** in osvojil šele 7. mesto.

To se je poznalo v prvi vožnji v konkurenci, ko je za napredovanja iz ozadja potreboval precej časa. Šele proti koncu dirke je z nekaj zaporednimi prehitevanji splezal na 3. mesto, **Jorgeja Prada** in **Briana Bogersa** pa mu ni uspelo ukaniti.

V drugi vožnji je začel kot drugi, nato pa je v spektakularnem manevru prehitel še Prada in se odpeljal do zmage. Skupno je za veliko nagrado osvojil 2. mesto (3. in 1. – 47 točk), Prado je bil 1. in 2. (45).

Slovenec in Španec sta sedaj na vodilnih mestih tudi v skupnem seštevku, saj je doslej drugi **Maxime Renaux** tokrat osvojil le 11. mesto. Še vedno – kljub drugačnim napovedim – manjkata Timova največja rivala iz prejšnje sezone **Jeffrey Herlings** in **Romain Febvre**, katerih okrevanje po poškodbah ne poteka po načrtih.

Tim Gajser: »V prvi vožnji nisem dobro štartal. Dokler progla ni postala malce bolj selektivna, je bilo težko prehitevati, fantje so hitri. Na koncu sem se približal vodilnima, a za kaj več mi je žal zmanjkalo časa. V drugi vožnji sem zmagal in res

Dirka za VN Portugalske, rezultati:

- 1. dirka: 1. Prado, 2. Bogers, 3. Gajser, 4. Coldenhoff ...
- 2. dirka: 1. Gajser, 2. Prado, 3. Coldenhoff, 4. Bogers ...
- VN: 1. Prado 47, 2. Gajser 45, 3. Bogers 40, 4. Coldenhoff 38 ...

Skupno v SP po štirih dirkah:

- 1. Tim Gajser (Slovenija, Honda) 186, 2. Jorge Prado (Španija, Gasgas) 165, 3. Maxime Renaux (Francija, Yamaha) 144, 4. Jeremy Seewer (Švica, Yamaha) 124, 5. Glenn Coldenhoff (Nizozemska, Yamaha) 109 ...

užival na dirki. Teren je bil težak, ni bilo dovolj, da bi zmagal tudi na dirki, a sem vseeno zelo zadovoljen, predvsem s tem, kako se je razpletla druga vožnja. Ker sem bil v prvi vožnji tretji, sem vedel, da bo težko za skupno zmago, a je bilo vseeno v redu, saj imam rad stezo v Aguedi. Zdaj nas čaka Trentino, kjer so spremenili stezo, tako da bo zanimiv izziv za vse.«

Naslednja dirka bo že konec tedna v italijanski Pietramurati.

JM

Nogomet • 2. SNL

Triglav pokazal, zakaj kandidira za 1. ligo

Triglav Kranj – Drava Ptuj 6:0 (4:0)

STRELCI: 1:0 Kancilija (9.), 2:0 Matič (25.), 3:0 Matko (42.), 4:0 Vipotnik (43.), 5:0 Čeh (78.), 6:0 Matič (83.).

TRIGLAV: Čadež, Brkič (od 46. Zlatkov), Šalja, Kancilija (od 60. M. Čeh), Vipotnik, Matič, Matko (od 67. Schweiger), Kim (od 46. Kopač), Krznarič, Ivetič, Vardič. Trener: Boštjan Miklič.

DRAVA: Trajkovski, Tassin, Korošec (od 73. Erhatici), Alič, Štornik (od 58. Vogrinec), Melvan, Jelerčič (od 46. Šlamberger), L. Čeh, Šlak (od 58. Mršič), Ploj (od 73. Baligač), Miljanič. Vodja ekipe: Aleš Čeh.

Nogometaši Drave so obe dose-danji točki v spomladanskem delu sezone osvojili v gosteh, v tretje jim podobnega dosežka ni uspelo ponoviti. Triglav je vsekakor močnejša ekipa od Krškega in Primorja, saj se bori za napredovanje v 1. ligo, zato je bilo delo veliko težje. Moštvo je tokrat vodil trener mladincev **Aleš Čeh**.

Dravaši so se kar hitro znašli v zaostanku, že v 9. minuti je zadel Miha Kancilija, nekdanji igralec Domžal, Publikuma in Brava. Najboljši strelac lige, 24-letni Hrvat Tin Matič, je

vodstvo povišal v 25. minuti, v ključku prvega polčasa pa sta Matevž Matko (Domžale, Publikum, Bravo) in Žan Vipotnik (Maribor) že predčasno potrdila zmago domačinov.

»Zmaga domačega moštva je zaslužena, imajo najboljšo zasedbo izmed vseh, ki sem jih spremljal v letošnji sezoni 2. lige. Kljub temu pa bi dejal, da izid ni realni kazalnik dogodkov na igrišču, razlika v prid domačinov je previsoka, saj so npr. v prvem polčasu štirikrat udarili proti голу in v vseh primerih zadeli v polno,« je dejal **Aleš Čeh** in v isti sapi dodal: »Z ekipo sem opravil le dva treninga, tako da še zdaleč nimam vpogleda v sposobnosti igralcev. Prepričan pa sem, da to ni realna moč te ekipe, zagotovo je potencial večji, kot se zaradi celotne situacije trenutno kaže. V nekaterih delih tekme smo se dobro postavili, a so domačini vsako najmanjšo napako kaznovali z golom. Ob polčasu je bilo težko motivirati igralce, a so v nadaljevanju kljub visokemu zaostanku pokazali borbeno predstavo, kar je vredno pohvale.«

V naslednjem krogu bodo dravaši v nedeljo gostili ekipo Vitanest Bilje.

JM

Gorica pokvarila Drobnetov debi na klopi Rogaške

REZULTATI 23. KROGA:

Triglav – Drava 6:0 (4:0); Krka – Krško 2:1 (1:1); strelca: 1:0 Majič (24.), 1:1 Ikwuemesi (26.), 2:1 Majič (61.);

Gorica – Rogaška 2:1 (2:1); strelci: 1:0 Marc (5.), 2:0 Leban (6.), 2:1 Neskič (37.);

Brežice 1919 Terme Čatež – Nafta 1903 1:1 (0:1); strelca: 0:1 Vinko (12.), 1:1 Brkič (78.);

Fužinar Vzemci – Jadran Dekani 1:1 (0:0); strelca: 1:0 Branič (49.), 1:1 Vranješ (51.);

Vitanest Bilje – Roltek Dob 2:0 (0:0); strelca: 1:0 Batič (72.), 2:0 Kladar (79.);

Rudar Velenje – Primorje 2:0 (1:0); strelca: 1:0 Saramago (8.), 2:0 Koprivnik (87.).

Tekma Ilirija 1911 – Beltinci Klima Tratinjek je bila preložena.

1. GORICA	23	18	2	3	41:13	56
2. TRIGLAV KRANJ	23	15	5	3	44:14	50
3. NAFTA 1903	23	11	8	4	53:23	41
4. ROGAŠKA	23	12	2	9	36:29	38
5. RUDAR VELENJE	23	12	1	10	42:34	37
6. KRKA	23	9	7	7	36:28	34
7. FUŽINAR	23	9	6	8	37:35	33
8. PRIMORJE	23	8	8	7	32:28	32
9. ROLTEK DOB	23	8	5	10	35:35	29
10. VITANEST BILJE	23	7	8	8	31:35	29
11. BELTINCI	22	7	7	8	26:30	28
12. JADRAN DEKANI	23	4	11	8	25:26	23
13. ILIRIJA 1911	22	6	5	11	21:28	23
14. KRŠKO	23	4	7	12	20:44	19
15. DRAVA PTUJ	23	4	4	15	22:70	14
16. BREŽICE ČATEŽ	23	2	8	13	16:45	14

REZULTATI 18. KROGA: Zavrč – Zreče 2:0 (1:0); Koroška Dravograd – Kety Emmi Bistrica 1:4 (0:1), Korotan Prevalje – Premium Dobrovce 0:3 (0:1), Bosch Bračič Videm – Cirkulane 1:0 (0:0). Tekme Podvinci – Šampion, Posavje Krško – Šmartno in Dravinja – Šmarje pri Jelšah so bile prestavljene.

1. KETY E. BISTRICA	18	14	3	1	56:11	45
2. KOR. DRAVOGRAD	18	10	2	6	42:31	32
3. DRAVINJA	17	9	3	5	28:17	30
4. ŠMARTNO 1928	17	9	3	5	30:20	30
5. CIRKULANE	18	8	5	5	25:21	29
6. ŠAMPION	17	9	0	8	31:30	27
7. B. BRAČIČ VIDEM	18	6	6	6	24:30	24
8. ZAVRČ	18	6	5	7	22:30	23
9. KOROTAN PREVALJE	18	7	2	9	23:40	23
10. PODVINC	17	6	4	7	31:27	22
11. P. DOBROVCE	18	6	3	9	32:37	21
12. POSAVJE KRŠKO	17	5	5	7	26:37	20
13. ŠMARJE	17	3	4	10	15:28	13
14. ZREČE	18	2	1	15	13:39	7

Zavrč – Zreče 2:0 (1:0)

STRELCA: 1:0 Kocbek (18.), 2:0 Pofuk (57.).

ZAVRČ: Maroh, Pofuk, Drevenšek, Zorko (od 85. Kelc Vnuk), Potočnik (od 66. Vočanec), Lazar (od 78. Mihalič), Šket, Kocbek (od 78. Kokot), Predikava (od 66. Štumberger), Kajzer, Koren. Trener: Gorazd Šket.

Proti zadnjeuvrščeni ekipi Zreč so Zavrčani vpisali pričakovano zmago. »Pogled na lestvico je res govoril, da smo bili v vlogi favorita, vendar je bila pot do zmage vse prej kot lahka. Tekma je bila težka, borbeno, a tudi gledljiva, z lepimi potezami. Po prikazanem bi lahko bil rezultat višji in našo korist, saj smo med drugim zastreljali tudi 11-m. Gostje so na drugi strani dvakrat zelo nevarno zapretili proti koncu tekme, tako da smo kar malo trepetali,« je dejal trener Zavrča **Gorazd Šket**.

Bosch Bračič Videm – Cirkulane 1:0 (0:0)

STRELEC: 1:0 Mesarič (81.).

BOSCH BRAČIČ VIDEM: Milič, Mesarič, A. Rogina, Šegula (od 88. Zupnič), Ovčar, Krajnc, Vidovič, Čuš (od 74. Plajnshek), Adedoja, S. Rogina, Nahberger (od 56. Tement). Trener: Luka Gajšek.

CIRKULANE: Zajc, B. Cesar, Sitar, Živič (od 70. U. Cesar), Bojnc, Lipavšek, Mlakar (od 88. Travnika), Kukovec (od 70. Ljubec), Zazič, Golub (od 70. Cimerman), Majcen. Trener: Boštjan Zemljčič.

Drugi zaporedni haloški derbi je bil odigran v Vidmu, kjer so gostovali višjeuvrščeni Cirkulančani. Zmage so se veselili domačini, za katere je to druga zaporedna zmaga na domačem igrišču, kar jim je uspelo povezati prvič v sezoni.

»Tekma je bila takšna, kot se za derbi spodobi, trda in borbeno, kljub razmočenemu igrišču se je dalo igrati. Oba uvoda polčasov smo imeli pobudo, a v napadu nismo bili dovolj konkretni, Šegula je napravil situacijo 1 na 1 z golmanom. Na koncu smo po podaji iz kota uspeli zabiti zlati gol, nekoliko tudi s pomočjo igrišča, saj se je žoga ustavila, Miha Mesarič pa jo je potisnil v mrežo,« je dejal **Luka Gajšek**, trener Vidma.

»Tekma je bila precej izenačena, čakalo se je na prvi zadetek, ki bi ga lahko dosegla ena ali druga ekipa. Dosegli so ga domačini, zato so zmagali. Mi smo v glavnem pretili iz prekinitev, preko igre še nam vedno ne uspe priti do izrazitih priložnosti, tukaj nam v zadnjih 30 metrih od gola konstantno nekaj zmanjka in na tem bomo morali še veliko delati,« je dejal trener Cirkulane **Boštjan Zemljčič**.

Jože Mohorič

Foto: Črtomir Goznik

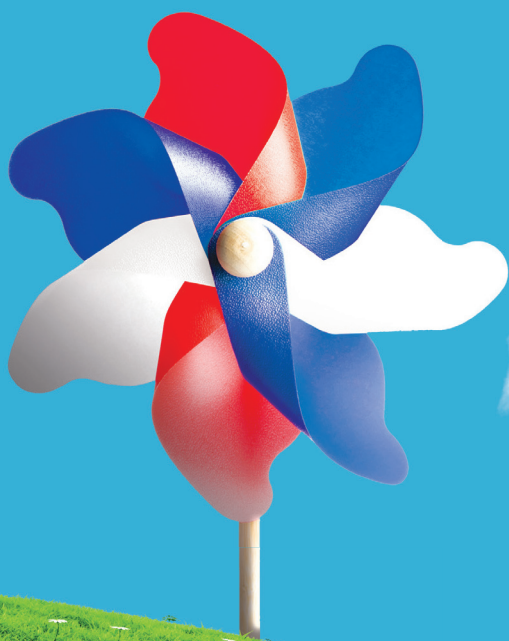
Drugi zaporedni haloški derbi je bil tokrat odigran v Vidmu, slavili pa so domačini.

Simfonija bivanja

PREZRAČIMO SLOVENIJO

V Lunosu želimo omogočiti zdravo bivalno okolje v vsakem slovenskem domu, zato vam v posebni akciji Prezračimo Slovenijo zagotavljamo **do 50 % popusta** ob nakupu **revolucionarnih prezračevalnih enot i-Vent**, ki s **pametnim** upravljanjem s pomočjo **mobilne aplikacije** ali daljinca predstavljajo prihodnost prezračevanja. Ne mečite denarja skozi okno: prezračujte pametno in učinkovito ter brez toplotnih izgub!

i-Vent

-50%
lunos.si

LUNOS
energy-efficient

Specialisti za prezračevanje.

www.lunos.si

PE Ljubljana
080 73 13

PE Maribor
080 71 86

Oprema za delo v gozdu naj bo res kakovostna in redno

Delo v gozdu zahteva veliko znanja, previdnosti in seveda ustrezno opremo. Večino del lahko s primerno opremo izvedemo sami, saj je sodobna gozdarska mehanizacija zasnovana tako, da delavcem nudi ustrezno stopnjo zaščite.

Poleg žage, traktorja, prikolice in vitla je pomembno, da ima gozdar pri sebi tudi dobro nabrušeno sekiro, cepin z dovolj kakovostnim ročajem in verige za vleko hlodovine in vejevja. Vsa gozdarska oprema naj bo najvišje kakovosti, nujno pa je, da pri vseh strojih redno opravljamo preglede pnevmatik, hidravličnih cevi in tekočin, glede na intervale pa tudi servisne preglede.

Glavno in osnovno orodje vsakega delavca v gozdu je motorna verižna žaga, s katero podiramo dreve in klesčimo veje na podrtem drevju. Motorna žaga je v bistvu tudi najnevarnejše orodje, ki ga sekač uporablja, zato mora biti ravnanje z njo previdno, žaga pa mora biti pravilno in redno vzdrževana. Preden žago zaženemo, je treba preveriti, ali je veriga dovolj napeta – to ugotovimo, če lahko v hladnem stanju verigo premikamo po meču, ne da bi se premikala cela žaga in če lahko z zmerno silo dvignemo verigo toliko, da iz meča pogledajo trije členi. Ko žago zaženemo, takoj preverimo, ali se veriga ustrezno maže – konico meča približamo ravni površini in poženemo verigo pri polnem plinu, čez nekaj sekund se mora na ravni površini pokazati sled olja. Izjemno pomemben je

Nezgode pri delu v gozdu oziroma z motorno žago ali traktorjem v letu 2021

Nezgoda s smrtnim izidom	6
Težja poškodba	29
Lažja poškodba	1
Skupaj	36

Vir: ZGS

prvi, vbojni rez, ki ga moramo začeti pod kotom in ne s konico meča. Če se lesa dotaknemo s konico meča, namreč lahko pride do močnega povratnega udarca, ki lahko povzroči hude poškodbe obraza.

Ključna za dober potek žaganja je veriga, ki mora biti pravilno vzdrževana in dobro nabrušena. Nekateri znajo brušenje pod ustreznimi koti opraviti sami, vsekakor pa je bolje to opravilo prepustiti strokovnjakom. Za varno delo v gozdu pa je seveda pomembna pravilna priprava žage – ta mora biti pregledana, filtri morajo biti očiščeni, imeti pa mora tudi dovolj goriva, oziroma mešanico v pravilnem razmerju ter dovolj motornega olja. Med pomembnejšo opremo pri delu v gozdovih sodijo tudi traktorji – to so lahko prilagojeni kmetijski traktorji, gozdarski

zglobniki ali gozdarski traktorji za prevoz lesa.

Prilagojeni kmetijski traktorji imajo v primerjavi s traktorji, ki jih uporabljamo na kmetijah, nameščene varnostne kabine, ki prenesejo prevračanje traktorja, vitel, naletno desko zadaj in rampno desko spredaj, zaščitene vrtljive dele, kolesne verige in zaščiteno podvozje. Tudi teža je v primerjavi s kmetijskim traktorjem porazdeljena drugače – na sprednji osi je od 1/2 do 2/3, na zadnji osi pa 1/3 do 1/2 teže.

Na strmih in blatnih terenih so pogosto v uporabi gosenični traktorji pri katerih je teža porazdeljena po gosenici in pri vožnji naravnost zelo malo obremenjujejo tla, pri zavijanju pa gosenice drsijo in tla precej poškodujejo.

Traktorji, ki so namenjeni iz-

ključno za delo v gozdu, so gozdarski zglobniki, ki so zmogljivejši in tudi dražji od prilagojenih kmetijskih traktorjev. Med njihovimi lastnostmi izstopajo predvsem razporeditev teže, vzdržljivost in velika vlečna sila, zglobniki pa so tudi bolj stabilni in primerni za delo na strmih in blatnih terenih. Gozdarski zglobniki imajo običajno velika kolesa, ki nudijo dober oprijem s tlemi, v večini primerov pa imajo na kolesih nameščene še verige za boljši oprijem na spolzkih tleh. Oboji, kmetijski traktorji in tudi gozdarski zglobniki, so najučinkovitejši pri vlečenju lesa navzdol. Pri vleki navzgor se njihova zmogljivost hitro manjša, pri naklonu 20 do 25 % znaša samo še 1/3 deklarirane zmogljivosti.

Pomemben sestavni element gozdarskih traktorjev je tu-

di gozdarski vitel, ki omogoča privlačenje lesa od mesta podiranja do gozdne vlake in nato vlačenje po vlaki. Običajno je nameščen na zadnjo stran traktorja nad naletno desko, skupaj s katero lahko tvori traktorski priključek. Takšna oblika je primerna predvsem za občasno delo v gozdu. Traktorji, ki so namenjeni izključno delu v gozdu, imajo vitel vgrajen. Vitel mora po velikosti ustrezati moči traktorja, biti pa mora enostaven,

kompakten in zmogljiv.

Vitli so lahko mehanski, hidravlični ali elektrohidravlični, a danes prevladujejo hidravlični in elektrohidravlični vitli z daljinskim upravljanjem. Ob upoštevanju osnovnih pravil je lahko delo z njimi precej enostavno in varno. Dvobobenski vitli imajo dva bobna z vrvjo in omogočajo, da istočasno privežemo več lesa, vsak boben pa ima ločeno upravljanje. Tudi zmogljivosti vitlov so različne – višja kot je vlečna sila, več lesa lahko naenkrat vitel vleče.

Ob delu v gozdu moramo poskrbeti tudi za svojo primerno zaščitno opremo, ki gozdarja ščiti pred hudimi poškodbami, velikokrat pa prepreči celo smrt. Med zaščitno opremo sodijo gozdarska čelada z zaščitno mrežico in glušniki, gozdarske rokavice, gozdarska jakna, gozdarske rokavice in gozdarski čevlji. Zaščitna oblačila naj bodo svetlih barv, oziroma naj imajo pasove z živimi barvami, saj bomo tako med delom v gozdu bolj opazni.

»Vsako izgubljeno življenje je preveč«

Vsako leto v gozdu umre ali se huje poškoduje več kot 15 ljudi. »To je 15 družin, ki izgubijo očeta, gospodarja kmetije, moža ... Vsako izgubljeno življenje je preveč!« je izpostavila Mateja Kišek iz Srednje lesarske in gozdarske šole Maribor. Če k tej številki dodamo še nesreče v kmetijstvu, je podatek še bolj skrb vzbujajoč. V kmetijstvu in gozdarstvu se je v preteklih letih pripetilo več nezgod s smrtnim izidom kot pri vseh zaposlenih v Sloveniji.

LESARSKA ŠOLA MARIBOR,
SREDNJA LESARSKA
IN GOZDARSKA ŠOLA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA ZA LES
IN OBLIKOVANJE MATERIALOV

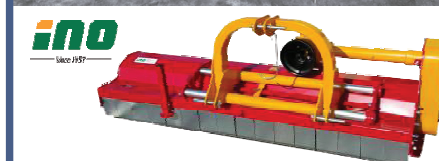

AVTOCENTER
ORMOŽ d. o. o.,
Hardek 44 c, 2270 Ormož
Tel.: 02/ 741 64 11,
051/ 302 910

SERVIS: 02/ 7416 405, 031/ 322 939
NADOMESTNI DELI: 02/ 7416 407, 051 310 999

- diskaste kosilnice
- obračalniki (tračni in vrtavkasti)
- zgrabljalniki (eno in dvovretenski)
- trosilci hlevskega gnoja

DODATNI POPUSTI NA PRIKLJUČKE IZ ZALOGE

POKLIČITE 02 7416 411, 051 302 910

Kolofon

Simfonija bivanja,
oglasna priloga
Štajerskega tednika

4. april 2022

Urednica priloge:
Simona Meznarič

Avtorji prispevkov in
fotografij:
Natalija Škrlec,
Črtomir Goznik,
Dženana Kmetec, arhiv
Media 24 in Marketing
družbe Radio-Tednik Ptuj

Lektoriranje:
Lea Skok Vaupotič

Tehnično urejanje:
Patricija Majcen

Trženje:
Marketing družbe
Radio-Tednik Ptuj

Zgolj letos že štiri smrti v slovenskih gozdovih

V letu 2021 je bilo po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije (ZGS) pri delu v gozdu oziroma z motorno žago ali traktorjem 36 nezgod (18 % nezgod manj kot v letu 2020). Kot opozarja Darko Pristovnik iz ZGS, je bilo nezgod najverjetneje še več, saj večina lažjih nezgod pri delu v zasebnem gozdu ni nikjer zabeleženih. V prvih treh mesecih letos se je po evidenci ZGS zgodilo že devet nezgod, in sicer štiri s smrtno in pet s težjo poškodbo. Od tega so se tri nezgode s smrtnim izidom zgodile pri podiranju dreves (padec veje oziroma dela debla), ena pa pri spravilu lesa. Razen ene nezgode s težjo poškodbo, ki se je zgodila pri spravilu lesa, so se tudi ostale zgodile pri podiranju.

servisirana

Črna statistika tako jasno sporoča, da za varnost in zdravje pri delu v kmetijstvu in gozdarstvu še vedno naredimo premalo. »Večina smrti v gozdu se zgodi pri neprofesionalnih delavcih v gozdu, ki se ne zavedajo resnosti dela v gozdu,« ugotavlja Mateja Kišek. Vzroki za nesreče s smrtnim izidom ali hujšimi poškodbami so poleg nevarnosti, ki izhaja že iz same narave dela, tudi pomanjkanje znanja, izkušenj ter ustrezne opreme. Analize nezgod, ki jih opravljajo na Zavodu za gozdove Slovenije, kažejo, da so ponesrečenci pretežno kmetje in drugi lastniki gozdov, najpogostejše stari med

30 in 70 let, porazdelitev po starosti se nagiba k starejšim. Kar četrtina nezgod se pripeti v soboto in večina v popoldanskih urah, kar samo potrjuje, da je večina lastnikov tudi zaposlenih in da je večja verjetnost za nezgodo takrat, ko smo utrujeni. Ob tem pa gozdarji še vedno opažajo, da nekateri gozdni posestniki pri delu ne uporabljajo niti najnujnejših osebnih zaščitnih sredstev.

Delo v gozdu zahteva zdravega in izurjenega delavca

In brez katere opreme naj ne bi

šli v gozd? »Na delo v gozd se ne podajamo sami, bodimo primerno opremljeni (čelada, rokavice, sekaške hlače, primerna obutev, mobilni telefon, prva pomoč) in usposobljeni za delo. Zavedajmo se, da delo v gozdu zahteva zdravega in izurjenega delavca, doraslega vsem potencialnim nevarnostim, ki pri tem delu pretijo. Delajmo v lepem vremenu in v ugodnih delovnih razmerah. Delovne naprave naj bodo primerno vzdrževane in opremljene. Za motorno žago je pomembno, da ima zavoro verige, zaščito pred povratnim udarcem, lovnik verige, ščitnik za desno roko in zavoro vzvoda za

V PONUDBI

- Gradbeni in mizarski les;
- Lepljen konstrukcijski les (BSH, KVH);
- Ploskovni material;
- Krovski material;
- Masivne obloge, terasne in fasadne deske;
- Zaščite za les;
- Drobna delovna orodja;
- Vijaki in žičniki;
- Peleti, drva.

**RAZREZ IN ROBLJENJE
IVERNIH PLOŠČ IN
DELOVNIH PULTOV.**

ŠtajerLES
Podjetje za trgovino, proizvodnjo in storitve

02 771 5911 | info@stajerles.si | www.stajerles.si

ŽELITE, DA VAŠI STROJI TEČEJO KOT NAMAZANI?

Izbrana motorna olja in maziva za kmetijsko mehanizacijo v pomladni akciji.

**DO 36%
CENEJE**

Akcijna ponudba velja za izbrane izdelke od 15. 3. do 15. 5. 2022 oz. do razprodaje zaloga na prodajnih mestih Petrol s tovrstno ponudbo. Slika je simbolična. Več o akciji na www.eshop.si

**REŠITEV JE
NA POTI**

PETROL

Energija za življenje

plin. Pri traktorju pa opozarjamo na varnostno kabino, zaščitene kardanske gredi, kolesne verige ...,« svetuje Pristovnik. Temelj za delo v gozdu pa je seveda znanje. Mateja Kišek iz mariborske lesarske in gozdarske šole pravi, da se lastniki gozdov sicer izobražujejo na temo gozdarstva in dela v gozdu, a da to ni dovolj. »Podiranja drevja in spravila lesa se danes loti vsak, ki opravi hitri tečaj dela z motorno žago in posledica tega so lahko hude poškodbe. Bolj modro je delo prepustiti profesionalnim delavcem, če sami nismo strokovno dovolj podkovani.«

Neizpravni traktorji še vedno krivci za nesreče

Vsako leto se več deset nezgod pripeti tudi v kmetijstvu. Delovnih nezgod s traktorji in kmetijskimi stroji, ki jih je obravnavala tudi policija, je bilo pred dvema letoma 63, od tega jih je bilo neposredno na traktor vezanih 34 (to je občutno manj kot leta 2019, ko se je s traktorjem pripetilo 53 delovnih nezgod). Hudo se je poškodovalo 22 oseb, lažje pa 25. »Z veliko verjetnostjo lahko sklepamo, da

je bilo nezgod z lažjimi poškodbami še veliko več, a niso prišle v policijsko obravnavo,« je povedal Marjan Dolenšek, svetovalec za kmetijsko tehniko na ljubljanskem kmetijskem zavodu. Največ nezgod s traktorjem se je zgodilo zaradi zdrsa in prevrnitve, in sicer 17, kar je nekaj več kot polovica vseh. Pri tem je umrlo šest oseb. K statistiki nesreč v kmetijstvu je treba prišteti še 139 prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi traktorji. En udeleženec je umrl (leto pred tem dva), brez poškodb pa jo je odneslo 118 udeležencev.

Okna in vrata so okras vsake hiše

Kadar kupujemo okna in vrata, se osredotočamo predvsem na osvetlitev in prezračevanje prostorov, ta pa nam med drugim nudijo tudi zvočno zaščito in zaščito pred vremenskimi vplivi.

Pri izdelavi oken in vrat je tehnologija naredila velik korak naprej. Tako so škatlasta oblika in dvokrilna okna z več vstavljenimi zasteklitvami postali preteklost. Takšna okna danes vidimo

le še pri starejših zgradbah. Poglavitni motiv, ki je zadnja leta omogočil hiter razvoj oblikovanja oken in vrat, je poleg estetskih, varnostnih in tehnoloških razlogov še vedno zmanjševanje toplotne izgube. Okna so namreč tista, skozi katera pri dobri izoliranem zunanem ovojju in strehi uhaja največ toplote. Zato mora izdelava sodobnih, energijsko varčnih oken in vrat upoštevati predpise pravilnika o

toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah, pri čemer se upoštevata tudi okvir in steklo.

Pri nakupu je tako treba upoštevati zvočno izolacijo pa tudi toplotno prehodnost; pri tej je dobro, da je čim manjša, zvočna izolacija pa naj bi bila čim večja. Preveriti je treba tudi, ali imajo okna in vrata ustrezen A-test in certifikat kakovosti, ki ga poda proizvajalec.

Energijsko varčna okna

Potreba po zmanjševanju rabe energije za ogrevanje zgradb usmerja razvoj oblikovanja oken predvsem v iskanje novih možnosti za zmanjševanje toplotnih izgub ter na drugi strani za čim večje izkoriščanje sončnega sevanja. Stroški, ki jih namenimo za energijo, so danes tako visoki, da se naložba v

adaptacijo neustreznih oken porvne že v dveh do treh ogrevalnih sezonah. Da dosežemo čim večjo učinkovitost, je dobro, da izberemo okna s čim manjšimi transmisijskimi toplotnimi izgubami, pozorni pa smo tudi na to, da v čim večji meri prepuščajo sončno sevanje ter da je okenski priključek čim bolj zrakotesen. Odličen vpliv na velikost transmisijskih toplotnih izgub imajo toplotne prednosti sestavnih delov, pri čemer se osredotočamo na okenski okvir, krila in zasteklitve.

Toplotna izolacija

Nič ne bo narobe, če izberemo lesena okna, saj imajo ta raz-

meroma majhno toplotno prevodnost. Zato so leseni okviri tudi brez dodatkov ustrezno toplotno izolativni, bolje pa bo, če izberemo čim debelejši okvir. Medtem je toplotna prevodnost kovin na drugi strani precej velika, zato je potrebno okvirje, ki je načeloma aluminijasto, v celotnem obsegu prekrito s toplotnoizolacijskim vložkom. Če pa primerjamo še toplotno prevodnost okvirjev, ki so narejeni iz plastičnih mas, je ta bistveno manjša kot pri kovinskih okvirjih. Kar zadeva zasteklitev, je pomembna takšna, ki je odvisna od števila stekel oziroma od števila medstekelnih prostorov in debeline teh prostorov, čeprav je debelina stekel zanemarljiva.

O zaščiti lesenih oken

Če imate lesena okna, nikar ne pozabite na njihovo zaščito. Pomlad je ravno pravi čas, da jih prepleskate in jim privoščite svežino. repleskajte jih in jim privoščite svežino. Redno vzdrževana in dobro negovana lesena okna bodo zdržala vsaj toliko ali še dlje kot katerakoli plastična. Tudi takrat, ko začne barva pokati ali odpadati, jih še zmeraj lahko temeljito obnovimo. Najprej je treba sneti krila iz okvirjev, nato pa z izvijačem odviti vse jeklene dele okovja. Sledi odstranjevanje stare barve z grelnikom in lopatko; najbolje fazno na kratkih razdaljah po 15 cm. Potem je čas za brušenje. Brusiti začnemo, ko se okvirji ohladijo, a pred tem z dletom in nožem iz kotov odstranimo ostanke in morebiten preperel les. Nato okvir pobrusimo z grobim brusilnim papirjem in ga dobro spihamo. Čas je za nanos lesnega kita, ki ga nanašamo z lopatice na očiščene luknje in reže. Obdelana okna pustimo čez noč. Pred barvanjem jih je treba še enkrat obrusiti.

OKNA - VRATA - SENČILA NAITORS D.O.O.

Naitors, d.o.o., je podjetje, ki se ukvarja s prodajo in montažo stavbnega pohištva

Njihovi prodajni artikli so:

- okna (PVC, LES in ALU),
- vhodna vrata (PVC, LES in ALU), vhodna vrata – energetsko varčna (ALU),
- Pergole, Ziipi in zunanji roloji
- senčila (rolete, žaluzije ...),
- garažna vrata in industrijska vrata,
- okenske police,
- steklene fasade (ALU),
- zimski vrtovi (PVC, ALU).

PREMIUM okno in vhodna vrata za ceno STANDARDnega

PVC okna **energeto 8.000**

vgradna globina 85 mm

za ceno okna energeto 5.000

vgradna globina 70 mm

PVC vhodna vrata **7.000**

vgradna globina 85 mm

za ceno PVC vhodnih vrat 4.000

vgradna globina 70 mm

Gorišnica 1, 2272 GORIŠNICA

www.naitors.si

tel.: 02 741 13 80;

mobi: 031 793 204

V podjetju Naitors, d. o. o., z odločitvijo za uporabo njihovih storitev strankam poleg proizvodov vrhunske kakovosti zagotavljajo tudi celoten servis. Ta zajema strokovni nasvet in pomoč pri tehnični uresnitvi želja strank, izdelavo podrobnih načrtov in analiz možnih rešitev, svetovanje na samem objektu, prevoz in seveda vgradnjo. Možnost pridobivanja eko subvencij.

**Z vami od načrta
do izvedbe**

www.pomlad-doo.si

GRADBENI CENTER POMLAD
Gereča vas

V Marlesu stavijo na visoko bivalno udobje

Podjetje Marles, največji, vodilni in najstarejši slovenski proizvajalec lesenih montažnih objektov, v svoji strateški usmeritvi nenehno stremi k inovacijam in izboljšavam, pri čemer upošteva novosti s področja montažne lesene gradnje, trende in okoljske usmeritve. Letos so na tem področju naredili nekaj pomembnih korakov, ki bodo pozitivno vplivali tako na prihodnost podjetja kot na višjo kakovost bivanja na splošno. Marles razvoj gradi na popolni energetski samozadostnosti svojih objektov. To na eni strani dosega z dodanimi ukrepi na področju zmanjšanja energetskih izgub, na drugi pa z vgrajevanjem naprav za pridobivanje energije iz okolja. Že pred leti so poseben poudarek namenili konceptu Zero Energy Home ter s tem postali eden prvih proizvajalcev lesenih montažnih hiš, ki so zadostili zahtevam nove evropske direktive o skoraj ničenergijski gradnji. Že lani so se odločili za njegovo nadgradnjo. Lotili so se razvoja novega koncepta, katerega cilj je zagotavljanje najvišje stopnje bivanjskega ugodja v okolju z naravnimi trajnostnimi materiali. S tem želijo še nadgraditi uporabniško izkušnjo svojih kupcev. Rdeča nit novega koncepta je zagotavljanje zdravega bivanja in čim večjega ugodja, ki ga bodo uživali stanovalci v njihovih objektih. Sistem gradnje so karseda približali ekološki gradnji, ki bo v pri-

hodnje še pridobivala veljavo. Zato v objekte vgrajujejo izključno preverjene in certificirane materiale najvišje kakovosti, ki zagotavljajo visoko bivalno udobje.

Sprehod po hiši v navidezni resničnosti

Da bi lahko čim bolj uresničevali individualne želje svojih kupcev, raziskujejo tudi možnosti, ki jim jih odpirajo sodobne visoko tehnološke rešitve. Tako na primer uvajajo čedalje bolj priljubljene tehnologije navidezne resničnosti. Z njeno pomočjo kupcem omogočajo, da se lahko po novi hiši »sprehajajo« še preden je ta zgrajena. S programsko opremo lahko namreč posnamejo okolje novo zasnovanega doma in simulirajo fizično prisotnost v objektu. S tem dosežejo, da je vsaka hiša zasnovana po želji kupca in je popolnoma prilagojena njegovim potrebam in predstavi o novem domu. Nova tehnologija omogoča tudi simulacijo dnevnega gibanja sonca, kar je tako kupcu kot arhitektu v veliko pomoč pri umeščanju objekta v okolje in pridobivanju čim bolj-ših energijskih pribitkov, ki jih ustvarjajo sončni žarki.

Razpršenost trgov je jamstvo

V Marlesu se pri snovanju naprednih rešitev opirajo na svoje, večdesetletne izkušnje. Zgradili so že več kot 28 tisoč lesenih

Osnovni namen projekta DOM24h je demonstracija novega koncepta bivanja v domu, ki ga lahko uporabljamo 24 ur na dan, ter podsistemov in izdelkov za pametne stavbe prihodnosti.

montažnih objektov, kar pomeni, da je v podjetju skoncentriranega veliko znanja in izkušenj. Dve tretjini proizvedenih objektov izvozijo, največ v Švico, Avstrijo, Italijo in Nemčijo. Gre za trge, na katerih je Marles že uveljavljen in prepoznaven ter velja za izjemno kakovostnega ponudnika, katerega odlika sta fleksibilnost podjetja in visoka kakovost njihovega produkta. Opisana razpršenost trgov pa je v Marlesu jamstvo, da bo podjetje tudi v prihodnje stabilno, kar njihovim kupcem jamči zanesljivost, visoko kakovost in odlično udobje v svojem domu.

Dom24h – DOM prihodnosti

V Mariboru so dokončali gradnjo vzorčnega objekta, ki so ga poimenovali DOM24h. V okviru 15 milijonov evrov vrednega projekta je pri njegovi gradnji in opremljanju sodelovalo 12 slovenskih podjetij, združenih v konzorcij, ki ga vodi Marles. Objekt si lahko ogledate na njihovem sedežu v Limbušu. DOM24h je zelo pomemben projekt za celotno industrijo prefabriciranih pametnih hiš in ponudnikov rešitev za pametne stavbe prihodnosti v Sloveniji in

tujini. V naslednjih letih bo narekoval razvoj tehnoloških rešitev trajnostne in energetske varčne gradnje. Inovativen oziroma, kot pravijo v Marlesu, superioren je v več pogledih. Zasnovan je tako, da sodobnemu človeku omogoča opravljanje vseh aktivnosti, povezanih z bivanjem, delom in prostim časom. Posamične novo razvite in tehnološko napredne rešitve združuje v novo konceptualno celovito rešitev gradnje in bivanja. Grajen je kot neto ničenergijska hiša s super izolacijo, vrhunskim prezračevanjem,

rekuperacijo toplote z zelo visokim izkoristkom ter fazno spremenljivimi materiali. Z integriranim konceptom life-cycle thinking je okolju prijazen, pameten in fleksibilen ter omogoča zdravo in udobno bivanje.

Z okolico se lahko povezuje na različnih ravneh tako glede pretoka energije kot informacij, podpira pa tudi najnovejšo trende na področju dodatnih storitev na trgu energije. V veliki meri je energetske samozadosten. Za oskrbo z elektriko skrbi energija sonca, ki jo bo v objektu mogoče hraniti in z njo polniti električna vozila, presežki pa se bodo nalagali v hranilnikih ali oddajali v odprto omrežje. Zagotovljena je uporaba pametnih naprav, ki bodo integrirane v enovit informacijski sistem upravljanja s pametnim domom.

Opremljen je z digitalnim dvojčkom ter pripravljen za integracijo v skupnost in energetske verige, tako električno kot toplotno. Vsebuje tudi prvič uvedeno dvosmerno povezavo s sistemi oskrbe z energijo pametnih skupnosti pri električni in toplotni energiji ter podatkih.

V projekt so poleg vodilnega partnerja Marles hiše Maribor vključeni še Petrol, Gorenje, Alples, ETI, Danfoss, JUB, Helios, Intectiv, Robotina, Smartis, Špica. Dom prihodnosti sta podprla tudi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo Republike Slovenije in Evropski sklad za regionalni razvoj.

Dom24h
Pametni dom prihodnosti.

www.marles.com | info@marles.com | T 02 429 45 00

Največje povpraševanje po srednje velikih stanovanjih

Mestna občina Ptuj ima v lasti 590 stanovanj. Z gradnjo novega bloka na Potrčevi cesti bodo to število povečali za 43. Na ptujski občini ocenjujejo, da bi glede na povpraševanje potrebovali še vsaj 200 novih stanovanj.

V zadnjih letih so na Ptuj zgradili ogromno novih hiš in nekaj večstanovanjskih stavb. Zadnja v vrsti v Rabelčji vasi, in sicer iz zasebnega kapitala. V tako imenovanem »Tamesovem bloku« so umeščena nadstandardna stanovanja višjega ranga, ki so jih prodajali – nekaj jih je še na voljo – po precej visokih cenah. Kljub temu jih je bila večina pro-

danih, še preden je bil blok dokončno zgrajen.

Neprofitnih stanovanj na Ptuj niso gradili že desetletja. Zdaj, s pomočjo sredstev Stanovanjskega sklada RS, načrtujejo nov objekt na Potrčevi ulici, na parkirišču za avtobusno postajo. Projekt je v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja. V projektni dokumentaciji je predvidenih 43 stanovanj, in sicer 17 stanovanj površine 31 m², 11 jih bo srednje velikih, med 46 in 52 m², devet stanovanj bo površine 61 m², štiri stanovanja bodo merila 75 m², dve pa bosta veliki 91 m².

»Na višino najemnine vpliva število točk, uporabna stano-

GRADBENO PODJETJE
BEZJAK

OD LETA 1992

**DRUŽINSKO PODJETJE S
30 LETNO TRADICIJO**

**Vaš celoviti partner pri gradnji
masivnih zidanih hiš na ključ.**

e www.1ahisa.si
m info@gpbezjak.si

t 051 348 633 Sašo / 041 669 323 Alojz

vanjska površina in velikost stanovanja. Letna stopnja neprofitne najemnine je seštevek dovoljenih stopenj posameznih elementov neprofitne najemnine, določenih z zakonom, ki ureja stanovanjska najemna razmerja in je izražena v deležu,« so na vprašanje, koliko bo znašala višina najemnine, odgovorili iz ptujske občine.

Sistem točkovanja, po katerem se pripravi prioriteta lista upravičencev do neprofitnega stanovanja, je določen v Pravilniku o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem. Občina pa lahko določi število točk za prednostne kategorije: »Odločitve o prednostnih kategorijah upravičencev morajo biti določene v vsakem razpisu posebej,

upoštevajo se razpon med 50 do 150 točk.«

Na zadnjem razpisu za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem je bilo na Ptuj prijavljenih 155 prosilcev, večina, 131 jih je izpolnjevala razpisne pogoje. A kapacitet še zdaleč ni za vse.

Na občini ugotavljajo, da je zaradi starostne strukture prebivalstva in manjših obratovalnih

stroškov več povpraševanja po manjših stanovanjih. Na Ptuj bi potrebovali še vsaj 200 stanovanj, manjših enot, površine okrog 55 m², takšna namreč gredo za med.

Z vsemi občinskimi stanovanji, torej celotnim fondom, ki obsega 590 enot, upravlja Podjetje za stanovanjske storitve Ptuj (PSS).

Ko spoznamo prednosti masivnih zidanih hiš, je odločitev samo ena - MASIVNA ZIDANA HIŠA

Trajnost?

Masivna zidana hiša je večgeneracijska hiša, ob ustreznem vzdrževanju brez težav zdrži več generacij.

Posledično je veliko bolj prodajna in ohranja vrednost v primerjavi z montažnim sistemom gradnje. Dejstvo trajnostne gradnje govori v prid tudi ogljikovemu odtisu masivne zidane hiše, ki praktično izenačuje oz. celo prekaša ogljikov odtis drugih sistemov gradenj.

Pri trajnosti je pomembno izpostaviti tudi zrakotesnost, ki je pomembna pri vedno popularnejši pasivni gradnji, zrakotesne ravnine ohranjajo svojo tesnost več desetletij.

Naravnost materialov

Konstrukcija masivne zidane hiše se od montažne praktično razlikuje le v sestavi zidov, ki so pri zidani iz opeke (glina), pri montažni pa iz lesa, torej v obeh primerih iz naravnih materialov.

Konstrukcija zidane hiše s svojo masivnostjo zagotavlja večjo akumulacijo odvečne energije, kar se odraža poleti s počasnejšim pregrevanjem in pozimi s počasnejšim ohlajanjem hiše.

Masivna zidana hiša nudi tudi energetsko varčnost pasivnega standarda ter odlično zvočno izoliranost, brez občutka votlosti.

Zgoraj naštetu pripomore k najpomembnejšemu dejstvu, ki je pri masivni zidani gradnji na najvišji ravni, to je ugodje in zdravje pri bivanju.

Hitrost gradnje in sušenje?

Dandanes masivno zidano hišo ob uporabi ustre-

Foto: www.1ahisa.si

nih materialov in s pravilnim pristopom zgradimo prej kot v 6 mesecih. Vlogo v temeljih in tlakih, ki se izvaja v vseh sistemih gradenj, pa prisilno izsušimo pred polaganjem talnih oblog.

Cena, fleksibilnost financiranja?

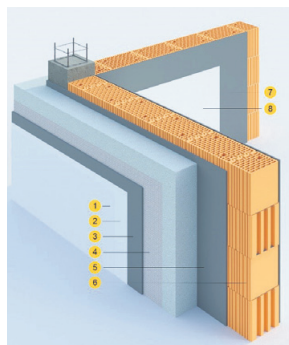
V razvitem svetu, npr. ZDA, velja masivna zidana gradnja za najdražji sistem gradnje, v Sloveniji na srečo imamo ta privilegij, da je tak način gradnje vsaj za zdaj še med cenejšimi. Financiranje je fleksibilnejše (pri drugih opcijah gradenj se plača vnaprej tudi več kot 70 % investicije), saj lahko gradimo fazno in ob potrebi tudi vzamemo premor med fazami, brez škode za konstrukcijo. To nam zagotavlja finančno varnost pri nepredvidljivih situacijah.

Druge prednosti

Možnosti tlorisnih sprememb v že začeti gradnji. Enostavnejše sanacije (poplave, potresi).

Lažje rekonstrukcije in prizidave.

Sašo Bezjak, dipl. inž. grad.

Detajl zidu masivne zidane gradnje. (Vir: www.1ahisa.si)

VSA GARAŽNA VRATA NA ENEM MESTU praktična rešitev za vašo garažo

Enostavna, varna in praktična so sekcijka avtomatska garažna vrata, ki jih lahko zaradi prilagodljivega delovanja namestite v skoraj vse oblike garažnih odprtih, hkrati zaradi navpičnega zapiranja in odpiranja ne zasedajo prostora pred garažno odprtino in za njo. Podjetje Kip Kop ponuja veliko akcijo sekcijskih garažnih vrat z dobavo in vgraditvijo po vsej Sloveniji, tudi z brezplačno izmero in svetovanjem pred nakupom. Sekcijka garažna vrata so še zlasti uporabna za kratke dovozne poti ali garaže pred pohodnimi potmi (denimo ob pločniku), v notranjosti garaže pa ne jemljejo prostora, zato niso ovira za večja in višja vozila. Idealna so za garaže, ki se ne uporabljajo samo za vozila, izolirana sekcijka vrata pa odlikuje tudi visoka sposobnost tesnjenja, zato v prostoru ohranjajo notranjo temperaturo, garažo pa ščitijo pred prahom, listjem in dežjem.

Vrata Kiplift je mogoče upravljati ročno ali daljinsko. So tiha, sistem vzmetenja pa zagotavlja gladko delovanje in je posebno uporaben za vrata večjih dimenzij. Zasnova vrat tudi preprečuje ukleščenje in morebitne poškodbe.

Vletošnji akciji ponujajo bela, srebrna ali rjava dvizna garažna vrata do največje širine 289 centimetrov in višine 220 centimetrov. Z dostavo, montažo, prvim zagonom in 9,5-odstotnim DDV je cena vrat 779 evrov za navadni model in 1354 evrov za model z vgrajenim osebnim prehodom. Kip Kop ponuja še 12-letno garancijo proti prerjavenju in petletno garancijo za elektroniko vrat. Več informacij lahko dobite na brezplačni telefonski številki 080 24 40.

MOŽNOST ODPLAČEVANJA PREKO SPLETNEGA OBROČNEGA ODPLAČEVANJA LEANPAY

Sekcijka vrata Kiplift so izdelana iz panelnih plošč iz dvojne galvanizirane jekla, ki jih za podjetje Kip Kop dobavlja švicarski proizvajalec Tecsedo. Trdnost plošč omogoča širok nabor dimenzij vrat. Plošče so dvojno oploščene in z izolacijskim jedrom, na zunanji strani pa so prekrte z vzorcem po izboru kupca. Kip Kop namreč strankam ponuja tudi digitalni tisk vzorcev na vrata: od imitacij naravnega lesa, betona, pločevine do kakršnihkoli slik, fotografij, logotipov ali drugih poljubnih vzorcev po izboru naročnika.

NOVO

**IZMERI
GARAŽNA VRATA
SAM in PRIDOBI
7% DODATNEGA
POPUSTA**

www.izmera.si

MODRA ŠTEVILKA

080 24 40

swiss made

tecse

www.dvizna-vrata.si

Podravje • Iz petkovega prvoaprilskega studia Radia Ptuj

Ob Dravo smo umestili novo kulturno-zabavno središče

V programu Radia Ptuj smo za letošnjo prvoaprilsko šalo 'ustvarili' novo investicijo ob Dravi in tako za nos potegnili številne poslušalce.

Javnosti smo predstavili zgodbo, da je družba Radio-Tednik Ptuj dobila novega madžarskega solastnika, sklad Zent Financial Group, ki se je odločil na Ptuj po medijev investirati tudi na drugih področjih družbenega življenja. "Naša želja je, da družba Radio-Tednik poleg osrednjega medija postane tudi pomemben sooblikovalec družabnega življenja na Štajerskem. Vstop v lastniško strukturo Radia-Tednika za nas predstavlja zavezo, da smo v tesnem stiku z lokalnim prebivalstvom, izjemno pa nas veseli, da s tem postajamo tudi del bogatega kulturnega življenja in izročila. S tem namenom vlagamo sredstva v razvoj gastronomskega, kulturnega in nakupovalnega središča. Center Kurent bo združeval in negoval vse tisto najboljše in najlepše, kar Ptuj kot najstarejše slovensko mesto lahko ponudi. Projekt bo stal 119 milijonov evrov, zaradi del pod vodo pa bo tudi z gradbenega vidika izjemno zahteven," se je glasila prvoaprilska izjava namišljene predstavnice sklada Marie Chernyi.

Po naših prvoaprilskih načrtih bi se Center Kurent raztezal od nekdanjega Koteksa čez celotno širino Drave in povezal levi in desni breg reke. Z obeh strani bi bil omogočen dostop v podzemlje, kjer bi bila garažna hiša, pod vodo pa muzej in restavracija. Muzej bi na ogled postavil karnevalsko in etnografsko izročilo Spodnjega Podravja, v drugem delu pa rimske spomenike, ki so še vedno v strugi reke Drave in naj bi jih izkopal ob gradnji. Nad gladino bi na stebrih stal kompleks, ki bi bil v enem delu nakupovalni center, v drugem pa bi Ptujčani dobili novo karnevalsko dvorano. Vse skupaj bi skladno z imenom zaokrožil velik kip kurenta na vrhu objekta.

K prvoaprilski šali smo pritegnili tudi direktorja ZRS Bistra Ptuj Šte-

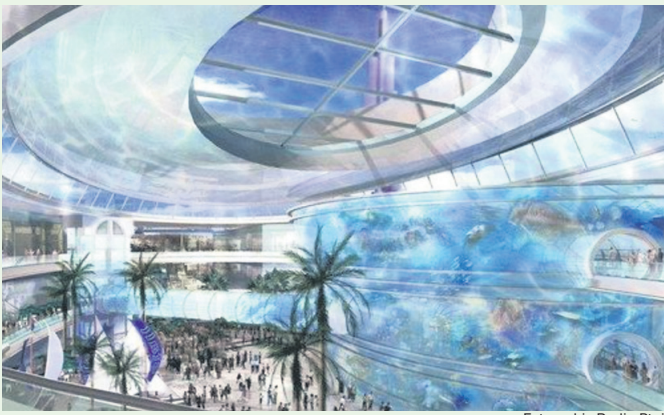

Foto: arhiv Radia Ptuj

fana Čelana in županjo mestne občine Ptuj Nuško Gajšek, ki sta z izjavami oba z veseljem prispevala svoj del v naši potegavščini.

Domen Hren, odgovorni urednik Radia Ptuj, je o radijski prvoaprilski šali povedal: „Tisti, ki mu uspe pripraviti in izpeljati takšen ali podoben projekt (regularno), ki bo pod eno streho združil vse to, kar bi združil naš fiktivni projekt Center Kurent, je zmagal na vseh prihodnjih volitvah.“

Res, da je šlo v pri projektu, ki smo ga predstavili za prvoaprilsko šalo, a vendarle vsi vpleteni v potegavščino verjetno želimo, da v prihodnje Ptuj res dobi projekt, ki bi omogočil, da staro mestno jedro znova zaživi v vsej svoji lepoti.

nš

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

				5		7	
2		5			4		
			6		8		
		7				1	9
	1						
	9			8			6
			1	9	6		
7	4			8			
3				7			

Od torka do torka

Tadejev znakovski

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥	☺☺☺	€€€	★
Bik	♥♥	☺☺	€	★★★
Dvojčka	♥♥♥	☺☺☺	€€€	★
Rak	♥♥	☺	€€€	★★
Lev	♥	☺☺	€€	★★★
Devica	♥♥	☺☺☺	€	★★
Tehtnica	♥	☺	€€	★★★
Škorpion	♥♥♥	☺☺	€	★★★
Strelec	♥♥♥	☺☺	€€€	★
Kozorog	♥♥	☺☺☺	€€	★★★
Vodnar	♥♥	☺☺	€€€	★★
Ribi	♥♥♥	☺	€€	★

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(velja za teden od 5. do 11. aprila 2022)
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Žetale • Ob dnevu žena in materinskem dnevu

Solze sreče med gledalci

Mamicam, babicam, tetam, ženam, dekletom so se v nedeljo, 27. marca, s kulturnim programom poklonili vrtčevski otroci, šolarji in člani Moškega zbora Kulturnega društva Žetale.

Foto: OS Žetale

Osnovnošolci, vrtčevski otroci in Moški zbor KD Žetale so pripravili bogat program

Najmlajši iz vrtca so zapeli in zaplesali, po nastopu pa se stisnili k svojim mamicam. Tudi učenci so se predstavili s pesmijo in plesom, ob tem pa so zaigrali še na violino, flavto in klavir ter se predstavili z deklamiranjem in igro. Nekoliko več treme kot običajno je bilo prisotne med otroki, saj že nekaj časa niso nastopali, kljub temu pa so prireditelvi uspešno izpeljali ter obiskovalce navdušili s pripravljenim programom, je povedala učiteljica Marjana Pernat. Ob tem pa zaupala, da se je marsikateremu staršu ob pogledu na svojega otroka na obraz prikradla solza sreče in ponosa. Milka Kopše iz občinske uprave pa je še dodala, da je vsaka ženska poleg čudovitega nedeljskega popoldneva prežela še nagelj. »Res je bilo lepo, saj je bil odziv ljudi enkraten, zagotovo se je zbralo več kot 150 občanov in občank.«

MV

Ptuj • Lepa gesta Rotary kluba

Obdarili matere in ženske

Rotary club Ptuj je 24. marca, ob materinskem dnevu, obdaril matere in ženske iz Spodnjega Podravja.

Foto: arhiv RC Ptuj

Seznam devetih mam, prejemnic prehrabnih paketov, je klub pridobil od Centra za socialno delo spodnje Podravje s sedežem na Ptuj. Na terenu so člani Rotary kluba ugotovili, da je bil izbor za predajo darila s prehrabnimi izdelki – seveda pa ni manjkal niti šopek – upravičen, saj so bili ob predaji deležni hvaležnosti obdarovank za humano gesto. V razgovoru z ženskami se je še enkrat več pokazalo, kako pomembne so drobne stvari, kjer se deli občutek nepozabljivosti in spoštovanja, občutek razumevanja in spoštovanja.

DS

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirno podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 11. aprila. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Prav vsi, ki boste poslali pravilno sestavljeno fotografijo na naš naslov, boste brezplačno prejeli antistresno žogico Srečko, ki jo podarja Media impek, d. o. o. Antistresno žogico lahko dvignete v tajništvo Radia-Tednika Ptuj na Osojnikovi ul. 3 – v pritličju.

Izmed vseh pa bomo vsak teden dodatno izžrebali še dobitnika praktične nagrade, ki jo podarja knjigarnica in papirnica Bukvica. Zdaj pa veselo na delo!

Srečni izžrebanki Tednikove nagradne razrezanke so:

Ariela in Nikita Maračič, 2250 Ptuj
Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Mali oglasi**STORITVE**

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanji 1d. Tel. 051 667 170.

ODKUPUJEMO vse vrste hlodovine iglavcev in listavcev, hrast, bukev, bor, smreka ... Možnost odkupa tudi na panju in spravilo lesa. Aleksander Šket, s. p., Irje 3d, 3250 Rogoška Slatina. Tel. 041 785 318.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

PRODAM dobro ohranjeno Oltovo 4-redno prevrtno sejalnico koruze, buč itd. Tel. 031 705 258.

PRODAMO belo in rdeče vino. Tel. 031 771 935.

PRODAM dva prašiča, težka okrog 100 kg. Tel. 041 828 476.

NESNICE, rjave, grahaste in črne, 22 tedenske, že v začetku nesnosti, prodajamo. Možna tudi brezplačna dostava. Kmetija Rešek, Starše 23, tel. 040 531 246.

Vse dosedanje oddaje si lahko ogledate na FB in YT profilih Radia Ptuj

[f /RadioPtuj](#)

[/RadioPtuj](#)

2 GLASBO DO SRCA

Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.

z do

www.radio-tednik.si

VOLITVE 22

Spremljajte predvolilna soočenja Večera in BK TV.

PONEDELJEK, 4. april, 20.00, BK TV

PTUJ

TOREK, 12. april, 17.00,
Narodni dom, Mala dvorana

PTUJ

SREDA, 13. april, 20.00, BK TV

ORMOŽ

PETEK, 15. april, 20.00, BK TV

LENART

PRENOS SOOČENJ
NA **VEČER.COM** IN **BK TV**

VEČER

V Naši ženi beremo ...

» Super se imava, imava podobne interese, oba sva tudi navdušena nad športom. Vsem svojim znancem želim, da si najdejo podobno simbiozo, kot jo imava midva z mojo Alenko. «

Že v prodaji!

www.salomongroup.si

**KULTURA
bivanja**

Že v prodaji

SEJEMO, SADIMO

kmetijska zadruga

MESEČNA AKCIJSKA PONUDBA SADIK CORNUS IN DRUZOVIČ
V PONUDBI TUDI SADIKE PLANTA

ŠIROKA IZBIRA SADIK SADNEGA DREVJA IN JAGODIČEVJA

V PONUDBI TRSNE CEPLJENKE HERGA.

KONJSKI GNOJ FIGEC 40L

UGODNO!

10,00 €

HUMKO GNOJILO ZA JAGODE 1,5KG

UGODNO!

5,98 €

HUMKO ZEMLJA ZA VIŠOKE GREDE 50L

NOVO!

7,23 €

NOVO!

M-BIOBRAMOR 200ML

UGODNO!

17,36 €

Nad bramorja 2 naravo!

ŠKROPILNICA RAMDA 2 V 1

16L LI-ON 12V/8AH

10%

87,47 €

78,72 €

1KG 5,75 €

PARKOVA TRAVNA MEŠANICA ZA SONČNE LEGE

1KG 5,75 €

AKCIJA velja od 5.4. – 30.4.2022 oz. do razprodaje zaloga v okviru prodajnega programa trgovine!

SMO POOBLAŠČENI TRGOVRCI **STIHL**

SERVIS IN TRGOVINA KOSEC - MAROF V SERVISU KOSEC HITRO, KVALITETNO IN PO UGODNI CENI POPRAVIMO VAŠO VRTNO KOSILNICO, MOTORNO KOSO, MOTORNO ŽAGO IN DRUGO VRTNO ORODJE.

MOTORNA KOSA FS 38

183,00 €

QR CODE

kz-ptuj.si

QR CODE

QR CODE

QR CODE

QR CODE

QR CODE

QR CODE

QR CODE

Družba Radio-Tednik Ptuj skupaj z občino Markovci in osnovno šolo Markovci prireja oddajo

**OTROCI POJEJO
SLOVENSKE PESMI
IN SE VESELJO**

Z nami bodo peli slovenske pesmi učenci Osnovne šole Markovci.

Oddaja bo v sredo, 6. aprila, ob 18. uri na Radiu Ptuj ter Facebook profilu Radia Ptuj.

Spremljajte nas in uživajte v družbi najboljših, v družbi otrok.

Projekt podpira občina Markovci.

Štajerski **TEDNIK**
RADIOPTUJ

Ugasnila je luč življenja,
se prižgala luč spomina
in ostala v srcu tiha bolečina.

V SPOMIN

4. aprila je minilo pet let, odkar nas je zapustila draga

Melita Sakelšek
IZ ZAKLA 14 PRI PODLEHNIKU

Hvala vsem, ki stojite ob njenem grobu in jo ohranjate v lepem spominu.

Tvoji najdražji

Ko vajine si zaželim bližine,
grem tja, v mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da vaju več z mano ni.

ZAHVALA

ob boleči izgubi dragega sina

Dušana Korparja
IZ OREŠJA

se iskreno zahvaljujem vsem in vsakomur posebej za izraze sožalja in vso podporo.
Draga sinova, počivajta v miru.

Stanka Korparja
IZ ŽABJAKA

ob boleči izgubi dragega sina

Žaluoja mama Berta

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

MISLIM, DA JANŠA NI ISKREN DESNIČAR

ERIK BRECELJ – Od intelektualnega naboja na desnici je ostal le še primitivizem

DEJAN VERČIČ – Kdorkoli se bo v predvolilni kampanji zaletaval v medije, bo to na koncu plačal

ZAPLEŠIMO Z SDS – Kako Marjan Podobnik in Zdravko Počivalšek plešeta po Janševih taktik

KRIZA V REVOZU – Se bo Renault zaradi poslovnih težav umaknil iz Novega mesta?

IZ NOVE ŠTEVILKE

www.reporter.si

PeTV **PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA**

TOREK 5. april

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Otroški kotiček 2. oddaja
8:35 Solska TV oddaja
9:35 Grand Prix Ruše
10:00 Tele M
10:25 Kronika občine Hajdina
11:30 Glasba za vse
12:00 Ptujška kronika
12:30 Cista umetnost – marec
12:50 Pogled nazaj
13:15 Poetovio Cup 2019
13:40 Iz dežele ob Muri 3. oddaja
14:15 Tele M
14:45 Videostrani
17:40 Bralni razgledi
18:00 Ptujška kronika
18:30 Glasbena osmica (tuja)
19:00 Pomurski tednik
19:30 Cista umetnost – marec
19:50 Risanka
20:00 Ptujška kronika
20:30 Utrip Ormoža
21:25 Obzornik TV Dravograd
22:00 Ptujška kronika
22:30 Pogled nazaj
22:55 Iz dežele ob Muri
00:55 Videostrani

ČETRTEK 7. april

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Iz dežele ob Muri
9:40 Risanka
10:00 Tele M
10:25 Otroški kotiček 2. oddaja
11:00 Glasba za vse
11:30 Grand Prix Ruše
12:00 Ptujška kronika
12:30 Cista umetnost – marec
12:50 Pogled nazaj
13:15 Dober večer
14:05 Tele M
14:35 Videostrani
17:40 Bralni razgledi
18:00 Ptujška kronika
18:30 Portal
18:40 Cista umetnost – april
19:00 Otroški kotiček 2. oddaja
19:35 Pogled nazaj
20:00 Ptujška kronika
20:30 Glasbena osmica (tuja)
21:00 Futsal magazin
21:25 Iz dežele ob Muri 2. oddaja
22:00 Ptujška kronika, pon.
22:30 Solska TV oddaja
23:30 Kronika občine Hajdina
00:55 Videostrani

SREDA 6. april

7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:00 Otroški kotiček 2. oddaja
8:35 Kronika občine Hajdina
9:40 Cista umetnost – marec
10:00 Tele M
10:25 Solska TV oddaja
11:25 Obzornik TV Dravograd
12:00 Ptujška kronika
12:30 Glasba za vse
13:00 Cista umetnost – marec
13:20 Pogled nazaj
13:45 Poetovio Cup 2019
14:10 Tele M, pon.
14:40 Videostrani
17:40 Bralni razgledi
18:00 Ptujška kronika
18:30 Glasbena osmica (slo.)
19:00 Pomurski tednik
19:30 Cista umetnost – marec
19:50 Risanka
20:00 Ptujška kronika
20:30 Utrip Ormoža
21:20 Iz dežele ob Muri 3. oddaja
22:00 Ptujška kronika
22:30 Dober večer
23:20 Pogled nazaj
00:05 Videostrani

maida.segula@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 16 ali **marjana.pihler@radio-tednik.si**, tel. 02 749 34 10, za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski TEDNIK

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO **DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE**

ZA PETKOVO IZDAJO **DO ČETRTEKA ZJUTRAJ DO 9. URE**

maida.segula@radio-tednik.si, tel. 02 749 34 16 ali **marjana.pihler@radio-tednik.si**, tel. 02 749 34 10, za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski TEDNIK

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 92. letu zapustila draga tašča, babica in prababica

OSMRTNICA

Marija Šuler
GREGORČIČEV DREVORED 4

Od nje se bomo poslovili v petek, 8. aprila, ob 15. uri na ptujskem pokopališču. Žara bo v vežico starega rogozniškega pokopališča položena na dan pogreba ob 13.30.

Žaluoja: snaha Adelajda ter vnukinje Elizabet, Anja in Sara z družinama

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znanцу!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tiskovno društvo Radio-Tednik Ptuj. Cena izvida z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

www.tednik.si

TOREK, 05. april

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:30 Utrip Ormoža
10:15 Veselo na Jožefovo
12:15 Starpoint prodajno okno
13:15 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Zagrja tamburica, Majšperk 2020
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Z glasbo do srca, Ptuj 2022
22:00 Starpoint prodajno okno
23:00 Video strani

SREDA, 06. april

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:00 Materinski dan na OŠ Hajdina
10:00 Kmečke igre in kuhanje golaža
11:00 Rez trte 2022 v Staršah
12:00 Starpoint prodajno okno
13:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Dobrodelni koncert v Staršah
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Kronika iz Občine Hajdina
21:00 Finančna stabilnost, dobro življenje – v živo
22:00 Starpoint prodajno okno
23:00 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIP TV

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

ČETRTEK, 07. april

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
09:30 Revija pihalnih godb na Ptuj, 2. del
11:00 Z glasbo do srca, Ptuj 2022
13:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Publikacija Slovenija zelena dežela
19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
20:00 Veseloigra - Poročil se bom s svojo ženo
22:00 Starpoint prodajno okno
23:00 Video strani

Izdelki podjetja **Trelleborg Slovenija, d.o.o.** so kakovostno primerljivi z najboljšimi konkurenti. Smo skupnost strokovnih, ustvarjalnih in motiviranih sodelavcev, ki gradijo svojo prihodnost s povečevanjem svoje konkurenčne prednosti

TRELLEBORG

Prosta delovna mesta:
IZDELOVALEC GUMENIH IZDELKOV
STROJNI VZDRŽEVALEC

Iščete zaposlitev ali študentsko delo?
Ste vajeni večizmenskega dela oz. se ga ne bojite?
Imate veselje do dela, ste vestni in odgovorni?

Vabimo vas, da pošljete prijavo na:
si.zaposlitev@trelleborg.com ali Trelleborg Slovenija, d.o.o., Rogozniška 32a, 2250 Ptuj.

Iščemo zanesljive delavce, s katerimi bo moč graditi dolgoročno delovno razmerje.
Več o podjetju: **www.trelleborgslovenija.com**, **www.trelleborg.com**.

Majšperk • Lastnike psov pozivajo k odgovornosti

Globa za pasji iztrebek 100 evrov

Pes je človekov najboljši prijatelj, pravijo. Zato je prav, da za njo skrbimo, ga negujemo in mu omogočamo vse, kar potrebuje v svojem pasjem življenju. Za svojim ljubljencem pa je treba pospraviti tudi manj prijetne odpadke, kot so pasji iztrebki. Žal v Majšperku opažajo, da tega vsi lastniki psov ne počnejo.

Foto: CG

»Sprehajalci psov se ne obnašajo korektno in ne pobirajo iztrebkov, kar je moteče še posebej na zelenih površinah, kjer se igrajo otroci,« je na zadnji seji opozorila svetnica Irena Šerbak. Predlagala je, da na to opozorijo v občinskem glasilu in da k dodatnemu nadzoru pozovejo redarsko službo.

Odlok o javnem redu in miru na območju občine Majšperk določa, da je prepovedano puščati iztrebke domačih živali na javnih površinah, to pomeni sprehajalnih in rekreacijskih poteh, zelenicah v naseljih, otroških in športnih igriščih in podobno. Vodnik psa mora imeti pri sebi tudi ustrezno vrečko za pobiranje iztrebkov, ki jo mora na zahtevo občinskega redarja ali občinskega inšpektorja pokazati. Za neupoštevanje odloka se izreče globa 100 evrov, tako velja tudi v večini drugih občin Spodnjega Podravja, je pojasnil vodja medobčinskega redarstva Robert Brkič.

»Ugotavljamo, da imajo vodniki psov pri sebi vrečko, koliko jih uporablja, pa je drugo vprašanje,« je dodal. Sicer pa redarji do sedaj niso izrekli nobenega globe zaradi nepobiranja pasjih iztrebkov na območju občine Majšperk. Eden od vzrokov je ta, meni Brkič, da občinski redarji izvajajo naloge v uniformah, in ko lastniki psov opazijo redarje, iztrebke seveda poberejo. So pa izrekli tri opozorila lastnikom psov, ki so štirinožne kosmatince odvedli na zelenice in igrišča v okolici šole in vrtca, ter dve opozorili, ker pes na javni površini ni bil na povodcu.

Moja Vtč

Lenart • Trčil v obcestno luč in pristal v jarku

Odrezali streho, da so prišli do voznika

Na lenarški Partizanski cesti, ki vodi proti Tratam, se je v sredo nekaj po šesti uri zvečer zgodila huda prometna nesreča, v kateri se je poškodoval voznik osebnega avtomobila.

Foto: PGD GR

Poškodovanega voznika, ki je v Lenartu zapeljal v jarek, so morali gasilci izrezati iz avtomobila.

Ta je najbrž zaradi neprilagojene hitrosti, nenadoma zapeljal s ceste, pri tem trčil v drog električne razsvetljave, nato pa pristal v jarku. Imel je srečo v nesreči, da je dobil pomoč tako rekoč v trenutku, saj so se takrat mimo na interventni vožnji pripeljali prostovoljni gasilci iz Gornje Radgone. Pridružili so se jim še njihovi profesionalni kolegi iz mariborske gasilske brigade, reševalci ZD Lenart in policisti. Gasilci so morali najprej prerezati streho, da so lahko prišli do poškodovanega voznika in ga dvignili iz vozila dvignili, lenarški reševalci pa so ga nato oskrbeli in odpeljali v UKC Maribor, kjer je ostal na zdravljenju.

SD

EU • Begunci iz Galicije in Bukovine preplavili Evropo že med prvo svetovno vojno

Ukrajinci v zadnjih sto letih bežijo četrtrič

Po ruskem napadu na Ukrajino se je vojna po mesecu dni že razplamtela v nepričakovane razsežnosti, Evropa pa se je znašla pred velikim izzivom: kam z begunci, ki po ruskem napadu množično zapuščajo svojo domovino.

Toda Ukrajinci ne bežijo prvič. Manj je znano dejstvo, da jih je z domačih ognjišč pred dobrimi sto leti pregnala že prva svetovna vojna. V vojaških spopadih na vzhodni fronti, kjer sta se bojevali avstro-ogrska in ruska armada, so Rusi konec avgusta in v začetku septembra 1914 prebili avstro-ogrske frontne položaje in zasedli velik del Galicije, danes razdeljene med Poljsko in Ukrajino, in Bukovine, ki danes pripada delno Ukrajini delno pa Romuniji. Drugič je mnoge v beg pognala priključitev Ukrajine k Sovjetski zvezi, za tretji begunski val je poskrbela morija druge svetovne vojne, zdaj pa so svoje domove v sto letih prisiljeni zapustiti že četrtrič.

Begunska ambulanta na Vurberku

Zmeraj znova nas politični dogodki opozarjajo na dejstvo, da se zgodovina ponavlja. Tudi tedanja ruska agresija je sprožila velik val beguncev, ki so morali po ukazu državnih oblasti na hitro zapustiti svoje domove in se umakniti v kraje v notranjosti monarhije. Na negotovo pot v neznano se je podalo na tisoče Poljakov, Židov, Nemcev in Ukrajincev, večinoma iz vzhodnega dela Galicije, ki se je znašla sredi najhujših bojov. Avstrijske oblasti je čakala težka naloga – v najkrajšem možnem času poskrbeti za kar največ beguncev. Na hitro je bilo treba postaviti begunska ta-

Foto: ZAL

Begunci iz Galicije oktobra 1914 v Kammiku

borišča, ki pa so, kot ugotavlja Kamil Ruszala z univerze v poljskem Krakovu, pogosto spominjala na zapore, saj je bila svoboda za tam nastanjene zelo omejena. Zelo veliko taborišče je bilo denimo v Wagni pri avstrijski Lipnici, kjer je v začetku leta 1915 bivalo več kot 16.000 beguncev. Begunski centri pa so bili tudi po vsej Sloveniji, tudi v Podravju, Ruszala med drugim omenja Vurberk pri Ptuj, kjer naj bi delovala zdravstvena ambulanta za begunce. O tem pričajo tudi viri, ki jih hranijo v Štajerskem deželnem arhivu (ŠDA) v Gradcu. V zvezi z Vurberkom je sicer bolj znano dogajanje po prvi svetovni vojni, ko je ruski Rdeči križ v gradu uredil sanatorij za pljučne bolezni, ki je nato ostal odprt vse do druge svetovne vojne.

Transporti po več sto oseb

»Skrb za begunce je prevzelo ministrstvo za notranje zadeve, ki je poskrbelo za brezplačni prevoz, nastanitev, prehrano in zdravstveno oskrbo. Bogatejši begunci so kraj naselitve lahko izbrali sami, gmotno šibkeje je država razporedila po občinah v notranjosti,« razlaga Judita Šega iz škofovloške enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana (ZAL), ki je proučevala zlasti begunski val na Kranjskem. »Prvi begunci so začeli prihajati v prvi polovici septembra 1914, in sicer tako posamično kot v transportih, ki so štelili tudi po več sto oseb. Do začetka oktobra jih je na Kranjsko prišlo 2.600, do januarja 1915 pa že okoli 5.000. Obласти so pozivale

lokalno prebivalstvo, naj jih sprejme z naklonjenostjo in sočutjem in naj jim, kolikor je to mogoče, olajša usodo. Velik del beguncev je bil poljske in ukrajinske (rusinske) narodnosti, po veroizpovedi so bili torej katoliki in uniatii.«

Za begunce skrbela država in državljani

Denar za preskrbo beguncev je zagotavljala država. Za odraslo osebo je namenila 70 vinarjev na dan, za otroke, starejše od 8 let, 50, za mlajše od 8 let pa 30 vinarjev. Do begunske podpore niso bili upravičeni begunci, ki so ostali v državni službi, na primer železničarji, saj so še naprej dobivali plačo. Državne oblasti so pozivale občine, naj vsem beguncem, sposobnim za delo, priskrbijo ustrezno delo pri obrtnikih, javnih delih ali na polju. »Kljub temu je večina dneve preživljala v brezdelju ter mislila le na vrnitev domov. Lokalnemu prebivalstvu so se begunci smilili, zato so zanje zbirali obleko, obutev, posteljnino, kurjavo, denarne prispevke, številni so jim ponudili brezplačno hrano in stanovanje.«

Maja 1915 je avstro-ogrska vojska Rusom iztrgala večji del Galicije, vključno z glavnim mestom Lvovom, in gališki begunci so se po slabem letu začeli vračati na porušene domove. A to še ni bil konec tedanje begunske krize, kajti na Kranjsko in Štajersko so že začeli prihajati prvi primorski begunci, ki jih je potem, ko je Italija napovedala vojno Avstriji, z domov pregnal izbruh soške fronte.

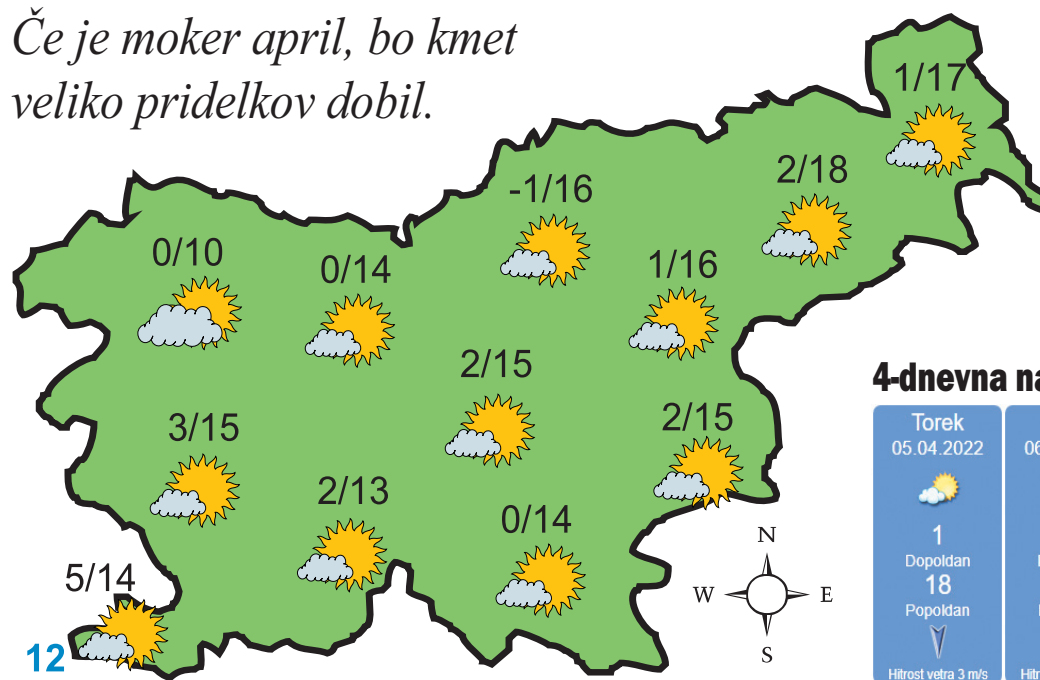
Senka Dreu

Foto: SDA

Na gradu Vurberk je med prvo svetovno vojno delovala zdravstvena ambulanta za begunce.

Če je moker april, bo kmet veliko pridelkov dobil.

Danes bo na vzhodu sončno, drugod bo predvsem dopoldne bolj oblačno, na zahodu ni izključena kakšna kaplja dežja. Popoldne se bo tudi v zahodni polovici Slovenije delno zjasnilo. Pihal bo jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od -1 do 2, na Primorskem do 5, najvišje dneve od 10 do 15, na vzhodu do 18 °C.

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 05.04.2022	Sreda 06.04.2022	Četrtek 07.04.2022	Petek 08.04.2022
1 Dopoldan	2 Dopoldan	6 Dopoldan	9 Dopoldan
18 Popoldan	19 Popoldan	19 Popoldan	19 Popoldan
Hlilost vetra 3 m/s	Hlilost vetra 3 m/s	Hlilost vetra 3 m/s	Hlilost vetra 7.5 m/s

Vir: ARSO

Rojstva: Patricija Šprah, Zg. Pristava 5a, Ptujška Gora – deklica Neli; Sandra Šac, Novakova c. 35, Ormož – deček Jakob; Nataša Plenjšek, Cesta na Bukovec 115, Fram – deček Simon; Darja Tekmec, Stojinci 27, Markovci – deček Leo; Tanja Matjašič, Sodinci 26, Velika Nedelja – deklica Lena; Martina Roškar, Kokolajnsčak 10, Sv. Jurij ob Ščavnici – deklica Kiara; Željka Svanović – deček Nikola; Brina Pušcl – deček Bor; Tina Suljić – deček Sanel; Anja Dimec – deček Jakob; Leonora Bislimaj – deklica; Maja Bezjak – deček Lan; Nina Klinc – deček Nik; Polona Petrena – deček Jakša; Nina Kmetec – deklica Mia; Renata Kozel – deklica Lena; Doris Valent Logar – deček Ruben.